

༄༅། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ།

སྒྲིབ་ཀྱི།

༡༡། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་

པ་བཟུ་བ།

སྒྲ་ཆ།

མཛད་པ་པོ།

ཐོགས་མེད།

སྒྲ་ཆོན།

སེམས་ཅམ།

པོད།

། རྒྱ །

༡༡། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་

པ་བསྐྱུ་བ།

༡༡༡། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ། བཅ་པོ་སུམ་ཅུ་གསུམ་པ།
 རྒྱ་མཚན་ལས་མིང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། གཉི་གར་ཡང་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་
 སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་གཟུང་བ་ན་མིང་ཡང་ཟེན་པར་འགྱུར་
 བའོ། །རྒྱ་མཚན་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ། གཞན་མ་

ཡིན་པར་བརྗོད་ པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་
 བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གཉི་གར་ཡང་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་
 རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ རྣམས་རྒྱ་མཚན་
 གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བལ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་
 བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ ༡༡། །འགྱུར་བའོ། །རྒྱ་མཚན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གཉི་གར་ ཡང་སྐྱོན་
 དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་
 ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་
 འགྱུར་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ ཆོལ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་ སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ མེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 མཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དཔེ་གས་

བ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་
 ཀྱང་རྒྱ་མཚན་བཞིན་དུ་ནམ་པར་དག་པར་ མི་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འདུ་བྱེད་ནམས་ལ་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ལུས་ དང་སེམས་ལ་གནས་ངན་ལེན་དང་ཤིན་ཏུ་
 སྦྱངས་པ་དག་ཡོད་ ཀྱང་། ལུས་དང་སེམས་ལས་དེ་དག་གཞན་པའམ།
 གཞན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་།
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་གཞན་
 པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཉི་ག་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
 བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་ ཀྱང་། དེ་ལས་དེ་གཞན་
 པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཉི་
 གར་ཡང་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྦྱོན་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་རྟག་པར་
 འགྱུར་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྦྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་

གྲོགས་ལས་ནམ་མཁའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་
 ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་ཀྱང་། ལ་ལར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ པར་ལན་གདབ་པའི་ཚུལ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་ལུང་པོ་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་
 ལ། ལུང་པོ་རྣམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་
 ཀྱང་འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་ཉེ་ བར་ལེན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་གཞན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་
 ཅི་ན། སྤྲུལ་པ། ལུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྤྲུལ་བ་
 དང་། རྣམ་པར་མི་འདག་པའི་སྟོན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
 སྤྲུལ་པ། ཉེ་བར་ ལེན་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
 འདག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།
 མིང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་ ༢༡། །བརྗོད་
 པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་

བ་བཞིན་དུ་གཉི་གར་ཡང་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །མིང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཞན་དུ་བཟོད་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 གཞན་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །མིང་ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་བཟོད་
 པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་
 བཟོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་བཟོད་
 པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་
 བཟོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཁོན་གྱི་མཁོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཁོན་ཉིད་དོ། །མིང་གི་མཁོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐ་
 སྙད་གྱི་གནས་གྱི་མཁོན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཁོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཁོན་སྤྱོད་ཡུལ་པའི་མཁོན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་མཁོན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཁོན་ཉིད་
 དོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཁོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་སྤྱོད་ཡུལ་པའི་མཁོན་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཁོན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་
 པ་ཡང་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་སྟེ།

གཟུགས་རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་ལས་བྱང་བ་རྒྱ་
 མཚན་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྲས་རྒྱ་
 མཚན་དང་། འདུས་བྲས་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱང་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱ་མཚན་དང་། ཁམས་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་
 མཚན་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དབང་པོ་རྒྱ་
 མཚན་དང་། བདེན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། བློ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་།
 ཡང་དག་པའི་སྒྲིང་བ་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚན་དང་། ལམ་རྒྱ་
 མཚན་དང་། ཆོས་གྱི་གཞི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཞི་གནས་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷག་
 མཐོང་རྒྱ་མཚན་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏང་སྟོམས་རྒྱ་
 མཚན་དང་། རྒྱུ་རྒྱ་མཚན་དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ས་རྒྱ་མཚན་དང་།
 རྒྱ་རྒྱ་མཚན་དང་། མེ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་མཁའ་རྒྱ་
 མཚན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉི་མ་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་།
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ལྷ་དང་།

མི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སུམ་ཅུ་ཙུ་
 གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་
 འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱ་མཚན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་
 མཆེད་རྒྱ་མཚན་དང་། འབྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། འཇིག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་།
 དངོས་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། མཐོང་བ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་རྒྱ་མཚན་ དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་བྲག་སྟེ། མཚན་མ་དང་བཅས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ལུང་བུ་རྒྱ་མཚན་ དང་།
 ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆོད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་

རྒྱ་མཚན་ནོ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟོགས་
 པའི་མིང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན། དངོས་ ༢༡། །པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆུང་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆེན་པོར་
 གྲུར་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེད་མཆེད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་
 ཡིན་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་རྒྱ་
 མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དང་།
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་མཚན་གཞན་གཉིས་ཏེ། རང་
 བཞིན་རྒྱ་མཚན་དང་། གཟུགས་བརྟན་རྒྱ་མཚན་ནོ། །རང་བཞིན་རྒྱ་མཚན་

གང་ཞེ་ན། སྒོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་མ་དང་། མཆོན་མས་
 བསྐྱེད་པ་གྲགས་པའི་མཆོན་མའོ། །གཟུགས་བརྟན་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན།
 གྲུན་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མོས་པས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མིང་གི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་གྱི་
 དབང་གིས་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་
 བརྟ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དངོས་སོ་དང་།
 རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། གསལ་བ་
 དང་། མི་གསལ་བ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་། ཐ་དད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་དང་། མིང་གི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྤྲོ་
 ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིག་པར་བྱ་
 གྱེ། མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དུལ་
 ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཆོལ་བ་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་

བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་ བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ འཇིག་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཆོན་མ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། མིག་ ཡོར་
 དང་། སྤྱིད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
 བསམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 རི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་དང་། བརྗོད་དང་། གདགས་པ་
 དང་། ཐ་སྙད་དང་། ཀུན་རྗོད་དང་། ཉེ་བར་འདོགས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དང་། ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ལོག་པའི་ལམ་དང་།
 ལོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་གོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བ་ཉིད་
 དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། མཆོན་མ་
 མེད་ བའི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་།

དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 རྒྱན་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལྟ་བོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ལས་དུ་ཞིག་ག་ཟུགས་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་ལས་བྱང་
 ༡༡། །བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
 འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཆར་ཡིན་
 ནོ། །མིང་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཕྱང་པོས་བསྐྱས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
 མ་བསྐྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ནི་ཕྱང་པོས་བསྐྱས་པ་དག་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བསྐྱས་པ་དང་མ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དག་ཡིན། དུ་
 ཞིག་མ་བསྐྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱས་པ་དག་

ཡིན་ནོ། འུ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན། འུ་ཞིག་
 མ་བསྐྱུས་པ་དག་ ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ནི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 མཚན་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པ་དང་མ་བསྐྱུས་པ་དག་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོས་ བསྐྱུས་པ་དང་
 མ་བསྐྱུས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །འུ་ཞིག་བདེན་པས་བསྐྱུས་
 པ་དག་ཡིན། འུ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེན་པ་ནི་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ ནི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་མ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འུ་ཞིག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འུ་ཞིག་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུས་བསྐྱུས་
 པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱུས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་

འོ། །མིང་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 འོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་འོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 འོ། །དུ་ཞིག་ཆོས་ལ་རྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་འོ། །དུ་ཞིག་དོན་དང་།
 རེས་པའི་དོན་གྱི་ མདོ་སྡེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་འོ། །མིང་ནི་ཆོས་
 ལ་རྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་འོ། །རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡང་དེ་བཞིན་འོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་
 ལ་རྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་འོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཁོ་
 བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་འོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་གཟུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་བ། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡིན་
 འོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 ཡིན་འོ། །མིང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་དང་།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱུས་

དུ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་གྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ཟག་
 པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། གཉིས་ནི་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཟག་
 པ་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྤྲུལ་གཉིན་པོའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དུ་
 ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཉི་བར་ཞི་བའི་དམིགས་པའི་དོན་
 གྱིས་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཉི་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་
 ༄༄༅། །ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་

ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཟང་བེང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་བེང་མེད་
 པ་དག་དང་། ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དག་
 །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་
 གཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 །ཡང་ཐ་སྙད་དང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞེ་བའི་དམིགས་པའི་དོན་ གྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 དག་པའི་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ གྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། མ་
 གཏོགས་པ་དག་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་ནང་གི་དག་ཡིན། དུ་
 ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཆོན་ཉིད་གཉི་ག་ཡིན་
 ནོ། །མིང་ནི་ ཕྱིར་རོལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྤྱི་བར་གཏོགས་པ་

ལས་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དུ་ཞིག་རགས་
 པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྤྲ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། གསུམ་ནི་རྣམ་པ་གཉི་
 གར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་
 རོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། མཚན་མ་ཉིད་དབྱི་ཞིང་བསྐྱུང་བའི་རོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྤྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོན་ཆ་སྤྲ་བ་རྟོགས་པར་
 གེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་ཞིག་དམན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་གྲོལ་པ་དག་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྤྲས་པ། གསུམ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གྲོལ་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་རོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། ཉམས་པ་དང་། བྱང་
 པར་དུ་འགོ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་ཡང་གྲོལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་པའི་རོན་གྱིས་སོ། །དུ་
 ཞིག་ཐག་རིང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ཐག་ཉི་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ།
 གཅིག་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། དུས་ཐག་རིང་བས་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །མིང་
 དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དུས་ཐག་རིང་བ་ཁོ་ནས་
 གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་གས་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་ཞིག་ཟེན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་ཟེན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ པ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་
 ནོ། །དུ་ཞིག་མཚུངས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་དག་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉི་ག་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་ པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ། །དུ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན། དུ་
 ཞིག་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་
 མ་ཡིན་ པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། ། མིང་ནི་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་

རོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་
 མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ། ༢༡། །རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་
 རོ། །མིང་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ཡིན་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉི་ག་
 ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་
 པར་སྤྲོད་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རོ། །དུ་ཞིག་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན།
 དུ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་
 རོ། །མིང་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་
 རོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ།
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། རྣམ་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་དང་། གནས་དང་བཅས་པ་དང་གནས་
 མེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དག་ ཡིན།
 དུ་ཞིག་སྒྲ་ན་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ། བཞི་ནི་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་དང་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དུ་ཞིག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།

ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདས་པ་ ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞི་ནི་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཅར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་
 ཞིག་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་མོ། དུ་ཞིག་གཟུགས་
 དང་ལྡན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ཁོ་རའོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་
 ལྡན་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ར་བཞིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྡན་པ་མ་ཡིན་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 པ། གཅིག་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་
 ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་དག་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མི་དག་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ལྷང་
 དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་
 པ་གསུམ་ཅར་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 ནི་དག་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་དག་བའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
 དོན་གྱིས་ ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ནི་དག་བ་ཁོ་ར་ཡིན་

རོ། །དུ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། དུ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་
 དུལ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་
 བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་དུལ་
 དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་
 ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྟོང་དུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་ཐོས་པ་
 དང་བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྟོང་དུལ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེམས་པ་ལས་
 བྱང་བའི་སྟོང་དུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱེམས་པ་ལས་
 བྱང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྟོང་དུལ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུལ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་དུལ་
 དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་
 གསུམ་ཆར་གྱི་སྟོང་དུལ་ཡང་ཡིན། མིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ།
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་
 ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་

ཆར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཆན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། ལྷོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ལྷོང་བ་ཉིད་དང་། ལྷོན་པ་མེད་པ་དང་།
 མཆན་མ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་།
 བསམས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཉིད་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྤྱོད་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་
 ༡༡། །ནི་དེ་དག་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཛིན་ཉེན་པ་དང་། འཛིན་ཉེན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་པའི་ཚུལ་ བྱིས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་
 ཀྱི་འཁོར་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་
 བ། རྒྱ་མཆན་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱང་ཡིན། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་
 འཁོར་ཀྱང་ཡིན། །ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡིན། དེ་
 དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་འཁོར་དང་།

ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་ནི་ ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
 སྐྱོད་ཡུལ་དང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 འཁོར་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་སྟོབ་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མི་སྟོབ་པ་དག་ཡིན།
 དུ་ཞིག་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 པ། རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་ཉོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་
 སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ མཐོང་བས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་བསྟོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
 སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་བསྟོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཉོག་པ་

རི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ དང་། བསྐྱོམས་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་ན་བྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པ་དུ་ཞིག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞི་ཆར་རོ། །མིང་ལ་
 དམིགས་ ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ། ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་
 པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་སྟེ།
 ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ། ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་མཚན་མའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཡང་འབྲེས་
 པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོར་བ་
 དང་། སེམས་དང་། ཆོས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་ པ་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
 ཆོས་སྐྱེས་སོ་ཙག་སྤོང་བར་བརྗོད་ པར་བྱུང་མ། མི་སྤོང་བར་བརྗོད་པར་བྱ་
 བྱུང་མ། མི་སྤོང་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྤོང་

བས་སྤྱོད་བར་བརྗོད་པར་ བྱའི། བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའི་
 སྤྱོད་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཤེས་
 བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའི་ སྤྱོད་བས་
 གྲང་སྤྱོད་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་དངོས་པོ་དུ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་ གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ཅེ་ན། སེམས་པ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་དང་རྣམ་ པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འོག་མ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་། མིང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ འཇུག་གོ །བསམ་གཏན་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་ ༢༡། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་དུ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན།
 སྟོམས་པ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ པ་དང་ལྡན་

སའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 རི་ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནས་སོ། ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཅི་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྲས་
 བ། མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆ་སྤ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ངོ་བོ་ ཉིད་གང་དག་དང་། དམིགས་པ་གང་དག་དང་། བདག་པོ་གང་
 དག་གིས་དབང་པོའི་མིང་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྲས་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། མིང་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པའི་བདག་པོས་སོ། །དབང་པོའི་མིང་རི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་སྟོབས་
 རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གང་ལ་སྟོབས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་
 ཅེ་ན། སྤྲས་བ། གང་གི་ཆེ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་མ་དད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་ ཤིང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 ནའོ། །དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དག་རི་ ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་

ལྷ་བ་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་ དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ལྷ་བ་
 ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ལྷ་བ་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་
 གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ དག་ནི་ བྱང་ལྷ་བ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་
 ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་
 པའི་བདེན་པ་རྟོག་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ དེ་
 དག་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་
 དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ ལག་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ ཅད་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་།
 ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ ལས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཞི་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་།
 རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པ་

དང་། མ་ཐོབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ནི་བདར་
 བཏགས་པ་དང་། རོན་དམ་པ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།
 ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བདར་བཏགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་ནི་
 དང་པོ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རོན་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་
 གོ། །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རོན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །མཆོན་མ་དང་གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་འཆིང་བ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 བརྒྱད་དེ། དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
 གང་དག་ཡིན། དམིགས་པ་ནི་གང་དག་ཡིན། བདག་པོ་ནི་གང་དག་ཡིན་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་པ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་
 མཆོན་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་
 ཉིད་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་ནི་རང་གི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་

གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ནི་དམིགས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གི་ཡོན་ཏན་མངོན་
 པར་སྐྱབ་པ་ ༢༡། །ལ་བདག་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་གི་མཆོན་
 མ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་མཆོན་མ་ལ་དབང་པོའི་སྐྱབ་པས་བསྐྱབས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱབ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཕྱི་མ་པར་བྱེད་དོ། །ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གི། དང་པོ་བཞི་ནི་འདི་ ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་འབྲེལ། ཐ་མ་བཞི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ། །གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དཀའ་བའི་
 སྤྱིར་གཟུགས་དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན། གཟུགས་མེད་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
 དབང་ཡང་འཕྲོལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་མཐོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། འཕགས་པས་ནི་
 གཟུགས་གི་མཆོན་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་
 རྣམ་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ ནི་དེ་ལྷ་མ་
 ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ངེ་ལྷར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། འདུ་ཤེས་
 གསུམ་གྱིས་ཏེ། གཟུགས་སྤྱུག་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་

བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་བའི་སྤྱིར་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་
 བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་གཟུགས་སྤྱུག་པ་དང་
 མི་སྤྱུག་པ་ལ་སྤྱུག་པར་རོ་གཅིག་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོའི་
 སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཐ་མ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཐུན་
 མོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་ནི་བློ་ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་
 མཆེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། འབྱུང་
 བའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་
 དམིགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་
 མཆེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་གནས་མ་ཁྱབ་པར་གནས་པ་ཁྱབ་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 ཟད་པར་ལས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བློ་ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་ཟད་པར་
 ཁྱད་པར་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
 འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྤྱུག་པར་བྱེད་དོ། ། །བམ་སོ་
 སུམ་ཅུ་བཞི་པ། སྟོམ་ནི། བཟུ་དང་རོ་བོ་ཉིད་དང་ནི། །གཟུང་དང་འཇིག་

ཆོགས་སྲིད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཡོངས་ ཆོལ་དང་། །ཡང་དག་
 དགོངས་དང་གོ་རིམས་སོ། །རྒྱ་མཚན་བདེན་པ་དུ་དག་གིས་བསྐྱས་ཤེ་ན།
 སྒྲིམ་པ། རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་བཞིས་སོ། །མིང་ནི་གཅིག་གིས་ཏེ།
 སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་གྱི་བདེན་པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མ་
 གཏོགས་ བ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་
 པ་བཞིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱས་སོ། །རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་ གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་
 རིགས་པར་རིག་ པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ བ་ཡང་ཡོད་དེ།

མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དག་གོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིང་དང་ རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
 འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
 འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ རྣམ་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་
 མཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། མིང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
 འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ དེ། མིང་མ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱ་ ༣༣། །མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་
 གི་བག་ལ་ཉལ་བསལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
 བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་
 བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་ རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་
 མ་གཏོགས་པ་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་ རམ། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་
 འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུ་

བཞི་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་
 ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། རི་སྤྱིད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ མ་
 རི་མཐོང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟོགས་པར་
 མི་འགྱུར་བའི་བར་དང་། རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཆེན་དོན་དམ་པར་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 གྲང་མཐོང་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་ དེ།
 རྟོག་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་མ་གཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །དེ་བཞིན་ ཉིད་གྲང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས།
 མཆན་མ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ རམ། མཆན་མ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེས་མཆན་མ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ།

མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་མཚན་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མ་མཐོང་ལ་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པར་ མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱ་དང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །མཚན་མ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་མཚན་མ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱ་བཞི་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མ་ཡང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ལ་མཚན་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཕྱ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་དངོས་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
 པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིད་
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 པ། སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྤྱུ་མའི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡོད་ལ། ཏྲ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ཏྲ་
 དང་། དབྱང་བྱ་ཆུང་དང་། རོར་བྱ་དང་། ཕྱ་ཉིག་དང་། གསེར་ དང་།
 དདུལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྲང་ མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱད་པར་དུ་

གདགས་པར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་
 ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ དམིགས་སུ་མེད་དོ། །རྒྱ་
 མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མིང་གིས་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 དེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་ པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
 བ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གང་གིས་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ མིང་
 ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་རག་
 ལས་ པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྟོན་རོལ་ན། ཇི་ལྟར་
 མིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ལ་དེའི་སྟོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་
 དང་། རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མང་བའི་སྤྱིར་དང་། ལྷ་
 ཚོགས་པའི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་མང་པོ་འཛོལ་བར་འབྱུང་བས། ༢༡། དེའི་
 སྤྱིར་ཉེ་བར་འདོགས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་རག་ལས་པར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཇི་
 ལྟར་རྒྱ་མཚན་ལ་མིང་རྣམ་པར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིང་གི་ དབང་

གིས་རྒྱ་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཉེ་བར་
 འདོགས་པའི་སྒྲོན་རོལ་ན་རྒྱ་མཚན་གྱི་ངོ་ བོ་ཉིད་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་
 མེད་ན་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་ཡང་
 མེད་པར་ ཐལ་བར་འབྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་འདོགས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མང་པོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་འབྱུར་
 བའི་སྒྲོན་དུ་ ཡང་འབྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་དུ་འབྱུར་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཉེ་
 བར་འདོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ འདོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེའི་བདག་
 ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་མའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་སྣ་ཆོགས་བྱུ་
 པ་དང་འབྲས་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་མཁན་ ཀྱིས་སྐྱེས་བ་དང་། བྱད་
 མེད་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་དང་། རོམ་དང་། རྩེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་
 ལུས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་མངོན་པར་འདུ་ བྱེད་པ་དེ་ནི་ལུས་གང་
 གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་དང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་གཉི་ག་འདུས་པས་དེ་དང་བལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ། མིང་ངམ། དེ་གཉི་ག་འམ།

བར་མདོ་ཞིག་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་རིགས་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་ བྱིར་དེ་
 ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་ འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བཟུང་ནས་སམ། མ་
 བཟུང་བར་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ བའི་བྱིར་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་བཟུང་ནས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་ ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །རི་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མ་བཟུང་བར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་
 བྱེད་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་ཉེ་བར་ འདོགས་པ་མི་རུང་ངོ་། །སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
 བདག་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་དུ་ ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་འདོགས་པ་རྣམས་
 ནི་མང་པོ་སྣ་ཆོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ་། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་མི་
 མཐུན་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཞིང་
 མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། སྤྲ་
 ཆོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོན་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ པའོ། །གང་གི་བྱིར་བཟོད་དུ་མེད་པར་བཟོད་པར་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་ པར་སྤང་བ་དེའི་བྱིར། བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་

རུང་ལ། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལུས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱལ་བ་དེ་དག་ གིས་དེའི་བདག་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལུས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དཔེ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་ཁོ་ན་དགག་པ་བྱས་ཐེན་
 པས་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དོན་ དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་མི་མཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་
 འདོགས་པ་དག་གིས་དེའི་བདག་ ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིང་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་
 རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྤིད་ པར་འགྱུར་ལ། མི་བྱེད་ན་ནི་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་
 ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡང་རུང་བར་ འགྱུར་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་
 པར་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། སའི་དངོས་
 གཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲ་མ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་
 པ་ གསུམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་
 དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱེད་ པའི་

ཕྱིར་འབྱུང་བས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུར་བའི་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ རོ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་བར་འདོགས་པ་སྤངས་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་
 བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས། དེ་
 ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ ༢༡། །བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་པ་དོན་མེད་
 བ་མ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཉེ་བར་འདོགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ བསྐྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་འགོག་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་དང་སྐྱུ་
 མའི་ལས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་ པ་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་
 བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་ དེ་ནི་འགོག་པར་འབྱུར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་
 མོང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི་གཞན་གྱི་

རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཟིན་ བ་ཡིན་པས་མི་འགོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཞན་གྱི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་འགགས་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་
 སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ཏུ་མང་པོས་དངོས་པོ་གཅིག་ ལ་
 མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་པས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མོས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་མཐོང་
 བ་སྒྲ་ཆོགས་དག་ དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འབྲེལ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
 དག་ལས་དུ་ཞིག་གཟུང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲས་
 བ། གསུམ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན། གཟུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་
 མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་དོན་ ཡིན་པར་བསྟུ་བར་
 བྱ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་པ་དང་བཅས་ཤིང་མཆོན་མ་དང་
 བཅས་ པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་ལ་མཆོན་མ་དང་བཅས་
 པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་སང་པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྙད་བག་ལ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། ། གསུམ་པ་ནི་ཐ་

ལྷན་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པའི་ སྐྱོད་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་འཛིན་པ་
 ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱོད་ ཡུལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པའི་གཟུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིན་ཏེན་པ་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
 པའོ། །དེའི་སྐྱོད་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེའི་
 སྐྱོད་ཡུལ་ བདེན་པ་གཉི་གར་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།
 འཛིན་ ཏེན་པ་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིས་པ་དང་མ་འདིས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཐ་སྐྱོད་དང་ཐ་སྐྱོད་མ་ཡིན་པ་ལ་བཏེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཛིན་ཏེན་ན་
 མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པར་ནི་གྲགས་ཀྱི། མཚན་མ་མེད་ པ་ལ་
 འཛིན་པར་ནི་མ་གྲགས་པས། རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱེན་མེད་པར་ནི་མི་རུང་ན།
 དེའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན། ལྷས་པ། ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་
 པའི་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་ པར་གྲགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའོ། ། དོན་དམ་པའི་ཤེས་པས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ འཛིན་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉི་ག་ཡང་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་དང་། རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་
 ལ་སྒྲིལ་ཤད་འཛིངས་པ་ལ་སོགས་ པ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་དེ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཐ་མལ་པར་སྤང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གལ་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ན་ནི་མཚན་
 མ་མེད་པ་འཛིན་པར་མི་ འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་འཛིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 མཚན་མ་མེད་པ་ འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། འཛིན་པ་ནི་ཐ་སྤྱད་
 བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་སྤྱིར་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་འཛིན་པ་ན་ ཡང་།
 དེ་ལ་མཚན་མ་མར་མི་འཛིན་པས་མཚན་མ་མེད་པ་འཛིན་པར་འཐད་
 རོ། །མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། དེའི་མཚན་མ་
 ༡༡། །བཞིག་པའི་སྤྱིར་དང་། མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་
 མེད་པས་སོ། །ཇི་སྟེ་མཚན་མར་མི་འཛིན་ན་ཡང་མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པར་
 སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ན། མཚན་མ་ཉིད་ཅི་འབྲ་བར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ།
 དོན་དམ་པ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ དང་། མཚན་མ་མེད་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། དངོས་སོ་ལྟ་སོ་ལ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་གསལ་བར་འཛིན་པར་ནམ་པར་བཞག་ན། འཛིན་པ་དེ་
 འགོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཏྲག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། འགོག་པར་ནི་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནལ་འབྱོར་པ་ནི་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་བ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་རིག་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། སོ་
 སོར་རིག་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཤེས་པ་དང་སོ་མཚན་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་གོམས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་གོམས་པ་མེད་ན་ནི་
 མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མཚན་
 མ་དང་བཅས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱ་རུང་སྟེ། དེ་དང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་
 མེད་པ་དང་། སེམས་ཡོད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་

མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ། །བཙུ་མ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་རྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གསུངས་པ་ ལ། གཤམ་ཏེ་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་
 པ་ཤེས་པས་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པའི་ བདེན་པ་དག་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་
 པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་ནི། དེ་ན་མཆོན་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 རོ། །རི་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་ བས། དེ་མེད་ན་རི་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 བ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
 པའི་ རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ན། མཆོན་མ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྟུག་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤོང་བར་ བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་གདགས་པ་བྱས་ནས་
 རྒྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པ་ བཤེས་པས་ཉེ་བར་གདགས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།
 སྤར་བ་བྱུང་བ་ནི་འཇིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་བསྟན་ན་འཇིན་པ་དེའི་
 འབྲས་བྱ་ གང་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། །སྤྲུལ་བ། གཉི་ག་ གཅིག་གི་
 འབྲས་བྱ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཤེས་བྱ་མི་རྟོག་པ་འདྲིས་པ་བརྟེན་པ་

དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བལ་ཆེར་སྒོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཆོ། རྣལ་འབྱོར་པ་
 དེས་ངེ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྒྲོག་པར་ཡང་བྱེད་ཅེ་ ར།
 སྤྲུལ་པ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་དབང་ གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 ལ། དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྟའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མངོན་དུ་བྱས་
 རས། ཤེས་བྱ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ནི་རྣམ་པར་
 སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྟས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་པར་གྱུར་པ། འདུས་མ་
 བྱས་པ་མྱ་ངན་འདས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་གཞི་བའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། མེད་པའི་
 དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་
 བ་ཅམ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ བའི་ཆོ། ཅིའི་བྱིར་དེ་མེད་པའི་དོན་
 གྱིས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་ཁམས་ལ་རྟོག་པ་
 དངས་པ་ཅམ་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་རྟོག་པ་ དངས་པར་གྱུར་པས་གསལ་བ་ཉིད་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གསེར་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཅམ་བཟང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་

དང་བྲལ་བས་བཟང་བ་ཉིད་མེད་པ་མ་ ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་།
 ལྷག་རྣལ་ལོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་དང་བྲལ་
 བས་རྣམ་པར་ ༡༡། །དག་པ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ལྟ་ཚུལ་
 དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན།
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་བས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ ར་མི་ལ་ཞིག་གཉིད་ལོག་
 པའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཚུ་བོའི་ཚུས་བྱིར་བ་མིས་ནས་དེ་ཚུ་བོ་ དེ་ལས་ཀླལ་བར་
 བྱ་བའི་བྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ལ་ཙུམ་པར་འགྱུར་བ་ལས། བཙོན་འགྲུས་
 ཙུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སད་པར་གྱུར་ཅིང་། སད་ནས་ཀྱང་ཚུབ་བོའི་ཚུ་དེ་ཉིད་མི་
 ལྷང་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་མ་ སེལ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅིག་གང་གི་ཆེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཆེ་ན། མཆོན་མ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་སྤངས་པའི་འོག་དུ་
 དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། དེ་སྤོང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་ རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤང་མངའི་མཐོན་དམ་གྱི་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་མགོ་མཉམ་ཞིང་ དུས་གཅིག་དུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་

མོའི་དབྱིབས་ལ་ཆོན་ཅི་བྱེད་པ་ན། དབྱིབས་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་བསལ་བ་ན་སྐྱོད་ཤིང་ས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱང་
 བསལ་བར་མགོ་མཉམ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་
 བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ངེ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱིས་གཞོན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ།
 སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བ་ན། སྤར་དོན་
 དམ་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ བས་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་
 རྣམ་པར་སྟོན། །མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། གཡོ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱབ་
 པའོ། །བྱབ་པ་དེ་ ཡང་མཆན་ཉིད་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བའི་ཕྱིར། གཏན་དུ་གཞོད་པ་
 བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་གནས་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་ཡུལ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་སྟོན་ཡུལ་པའོ། །བྱབ་པ་དེ་ཡང་ཐེག་པ་
 དུས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དུས་ངེ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ།

དབང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོགས་སྟེ།
 ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག། བར་ཛོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་
 པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་གྱིས་ནི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་འཛོལ་
 སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱུ་ལོངས་སུ་སྒྲིན་པས་སོ། །ཐ་མས་ནི་གནས་
 ངན་ལེན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་
 དུས་གྱིས་འཛོལ་བར་ འགྱུར་རོ། །གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
 ངན་སོང་ལ་མི་དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་སྤྲུགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
 གང་སྤངས་པས་ ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་བ་བྱེད་པས་ན་
 ཡང་མི་དགའ་བ་དང་འདྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་
 སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་སྤྲུགས་པ་སྤྲུག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་སྤངས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉོན་ མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། བག་ལ་ཉལ་
 ཡང་དག་པར་འཛོམས་པར་ནི་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་སྤྱོད་པ་
 དང་མཐུན་པ་སྤྲིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་སྤངས་པས་ མི་ཤེས་པའི་བག་
 ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལྟན་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་

པ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྤྱལ་པ་དང་། སློན་ལམ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་
 སོ། །དེ་ལ་སྤྱལ་པ་ནི་འདུལ་བའི་ དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དང་
 དེར་ཉན་ཐོས་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་ པའོ། །དེ་ལ་སློན་ལམ་ནི་
 གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་སློན་ལམ་བཏབ་པ། ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར་
 རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ནི་གང་ཟག་གང་
 རང་བཞིན་ གྱིས་སྒྲིང་རྗེ་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་བཟུལ་གྱིས་འཇིགས་པ་དེ་རྒྱ་དེ་
 གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། གཞན་དག་གི་དོན་དུ་འཁོར་བ་
 ཡང་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེས་ཉན་ཐོས་སུ་འདོགས་ པར་མཛད་པ་སྟེ།
 དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་

༡༡། །གཞག་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་སྒྲག་པའི་རྣམ་པས་ཤས་ཆེར་འདུག་
 པས་དེས་ན་དེ་ཡང་དག་པར་ འབྱུང་པར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་
 མེད་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ པར་འབྱུང་བས། བྱང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་གསུམ་
 ཁོ་ནས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པ་

ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་མེད་པ་ཙམ་
 འགོག་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུད་
 རོས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
 ཟླེ། འདི་ལྟ་ཟླེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་
 རིམས་ནད་བྱུང་ན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་པས་
 ལུས་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་སྐྱག་པར་གྱུར་པ་ན།
 རིམས་ཀྱི་ནད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་དེ་རབ་ཏུ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་
 བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་པར་ཏུ་ཉམས་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐོས་ནས་
 རང་བཞིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་།
 བདག་ཉིད་ནད་མེད་པར་རྫོམ་པར་བྱེད་པ་ཟླེ། འདི་ལྟ་ཟླེ། དཔེར་ན་མི་རིམས་
 ཀྱིས་བཏབ་པར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ནད་མེད་པར་རྫོམ་པར་བྱེད་པ་ན།
 རིམས་ཀྱི་ནད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རབ་ཏུ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་

བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་འཇིག་ཆོག་མ་ཡིན། དུ་ཞིག་
 འཇིག་ཆོག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 ནི་འཇིག་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་འཇིག་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་གཉི་ག་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཇིག་ཆོག་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་
 ན་བཞི་དང་དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལས་དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཁོ་དུ་དག་བཟུས་
 ཤེས་ན། སྤྲུལ་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་དང་། རིགས་པས་གྲགས་
 པའི་དེ་ཁོ་ནི་དངོས་པོ་གསུམ་གྱིས་བཟུས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་
 ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་
 པ་ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་བཟུས་སོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལས།
 དངོས་པོ་ལྷ་པོ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དུ་དག་བཟུས་ཤེས་ན། སྤྲུལ་པ། ནམ་པར་རྟོག་
 པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་བཟུས་སོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་དངོས་
 པོ་ལྷ་པོ་དག་ལས་དངོས་པོ་དུ་དག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པ་དུ་དག་བསྐྱུས་ཤེ་ན། སྒྲུས་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུས་སོ། །བཙུམ་ ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྒྲུས་པ། དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་
 ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ མེད་པ་ཉིད་དང་། རང་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 སོ། ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ ཤེ་ན། སྒྲུས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་
 དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ལས་དགོངས་ནས་ གསུངས་ཏེ།
 མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་མི་སྐྱེ་
 བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནའི་རོན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་

བོ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་སྒྲོང་སྒྲོད་པས་
 རུས་པའི་ཀེང་རུས་མང་པོ་ ༡༡། །ལ་མོས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་འཇིག་
 པར་མ་རུས་པ་ན། རུས་པའི་ཀེང་རུས་དེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དོན་
 དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་འབྲ་བར། དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ལྷ་པོ་
 དག་ བོ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་།
 རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཆན་དང་
 མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ སོ།། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་
 པར་སྤྲས་ཞེས་ ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཙེམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལས་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ ཅད་མ་སྦྱེས་པ་དང་།
 མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲས་པ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་ཁོ་ན་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལས་
 དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་
 བ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་
 བུ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་བ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཇི་ལས་དགོངས་ནས། གཟུགས་ན་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
 ཡང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན།
 སྤྲུལ་བ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྟག་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མི་ རྟག་པར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་
 ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལས་
 དགོངས་ནས། གཟུགས་ནི་ཡོད་ རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡོད་དེ།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་བ།
 སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་

དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུང་ལྟ་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས།
 གཟུགས་ ཉི་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོང་བར་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་ གསུངས་
 སོ། །བྲལ་བ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ལས་དགོངས་
 ནས་བདག་མེད་ པར་གསུངས་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །བཙུང་ལྟ་འདས་ཀྱིས་
 རི་ལས་དགོངས་ནས། གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ལྟ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་ པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རི་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་སྤྲོང་ཞིང་། དེ་ལ་མེད་པར་ཡང་སྤྲོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུང་ལྟ་
 འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས། དེ་ལ་གསོག་དང་གསོབ་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་
 དཔར་ཡང་ སྤྲོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྤྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 སོ། །བཙུང་ལྟ་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ལ་མིག་

གྲང་འགག་ཅིང་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བར་
 ཡང་འགག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་རིག་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་གྲང་མ་
 དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལས་དགོངས་ནས།
 གང་གི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤེག་
 པར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ལ་བསྟེན་ཅིང་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་ནི་ དབང་པོ་དང་བཅས་
 པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་གྲང་མ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཇི་ལས་དགོངས་ ༢༡ ། །ནས། མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 གཟུགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་ཆོས་ཡིད་བདེ་བ་
 དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་དག་ལ་དག་པ་ཉིད་
 དམ། བདེན་པ་ཉིད་དམ། མ་ཞོར་བ་ཉིད་དམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ མ་ལོག་པ་ཉིད་
 མེད་དོ་ཞེས་གྲང་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི།
 བདེན་པ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མ་དགོངས་པར་གསུངས་ སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གིས་ངེ་
 ལས་དགོངས་ནས། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གི་བསམ་གཏན་གི་ཡུལ་དང་།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གི་སངས་རྒྱས་གི་ཡུལ་བསམ་གིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་
 གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པའམ། ཡང་ན་ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མ་དགོངས་
 པར་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ ལས་ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྒྱ་
 མཚན་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་གདགས་པ་ མཛད་ཅེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། གཞི་མེད་པ་ལ་མིང་གདགས་སུ་མི་རྒྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་རྒྱ་
 མཚན་གདགས་པ་ མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་
 པའམ། རྩེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པར་ལས་དེ་འདོགས་པར་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་
 མིང་གདགས་པ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་རྒྱ་མཚན་ནམ། མིང་ངམ།
 དེ་གཉི་ག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བས། དེའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གདགས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ པའི་གོ་རིམས་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱོད་པ་གི་སྐབས་

ཡིན་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ མཐོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
 བས། དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་གོ་ རིམས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གོམ་
 རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ལེ་ཏུ་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་གཏན་ ལ་
 དབང་བ་རྫོགས་སོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདོད་པས། རོ་བོ་
 ཉིད་གསུམ་ལ་བཙུན་པར་བྱ་བའི་སྒྲོམ་ནི། ཉེན་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 དང་། ཉེན་དང་རབ་དབྱེ་བཉེན་པ་དང་། །སྤྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། །མིང་བརྗོད་ཅི་བཞིན་མངོན་པར་ཞེན། །རོ་བོ་ཉིད་ གསུམ་གང་ཞེན།
 ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་
 སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཅི་ཙམ་དུ་
 རེས་སུ་ཐ་སྟད་གདགས་པའི་སྤྱིར་མིང་དང་བདུ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ གང་
 ཡིན་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་ རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། མཚན་མ་དང་། གནས་ངན་

ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་
 ཏན་ ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འཕགས་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ལུལ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་
 ཤེས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་དང་མིང་འབྲེལ་བ་ལ་ བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་
 བ། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་ དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
 གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བཙུག་ལྟར་
 འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ ཞེན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེའི་རྣམ་པར་དག་
 བ་ འཛོལ་ བ་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདིར་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་
 ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མདོར་བསྡུ་ན་

རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ༢༡། །མིང་གི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་།
 གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། གྲེ་བྲག་གི་
 མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། གཤམ་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
 དང་། འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དུ་ ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དོ། །དངོས་པོ་འདི་ནི་མིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བར་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་ རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་གྲེ་
 བྲག་གི་མཆན་ ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་
 ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །འདི་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །འདི་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པའོ། །འདི་ནི་

བཟུན་དུ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་ ཐོགས་པ་
 མེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐག་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་ཐག་པ་མེད་པའོ། །འདི་
 ནི་འདུས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་
 དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ དེ་གཅིག་ལྟའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་དང་སྟེ་
 མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་མིག་གི་གཟུང་
 བའོ། །འདི་ནི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཡོངས་སུ་ཉོག་ པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
 བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་
 གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡིད་ ཀྱི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་གང་ཡིན་ པའོ། །དེ་ལ་
 འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་
 གཟུགས་འཛིན་པའོ། །གཟུགས་འདི་ནི་སྤྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་

དང་། ཆོས་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་
 གཟུགས་འཛིན་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱད་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་།
 ཆོས་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མིང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་མིང་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བའི་ཆོས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ལ་མིང་ཆད་མེད་ གངས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
 ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་
 བཅས་ པ་དང་། གཉི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། གཉི་མུག་དང་མ་བུལ་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་
 རྣམས་དང་བུལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ ཡིན་པ་དང་། ཆོར་

བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ ཤེས་པ་འདི་དག་
 རི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། གཉི་མུག་དང་
 བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་དག་དང་མ་བྲལ་
 བ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ ཡིན་ བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་ རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་
 འཛིན་པའོ། ། ༢༡། །ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་ བྱ་བར་ ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལ་
 བརྟེན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། མིང་ལ་བརྟེན་པའི་

མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་ རྟོག་པ་དང་། རོན་ལ་བརྟེན་པའི་རོན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ལ་རོན་ལ་བརྟེན་
 པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་འི་
 མིང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱའི། དངོས་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་འདི་འི་མིང་ནི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་ པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའི། །དངོས་པོ་འདི་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་

བའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་ བ་ གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ཚོར་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་ལས་མ་གཏོགས་
 བའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསལ་ བར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མིང་མ་གཏོགས་པའི་
 ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མིང་མ་
 གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དམིགས་ ཀྱིས་མ་བསལ་
 བར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་
 གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ ལྟ་སྟེ།
 གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་མིང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་ རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་ དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
 བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་མིང་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ་ ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀྱུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་

བར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་ འདུ་བྱེད་པས་འཛིན་པ་དང་། མིང་གི་བདམས་འཛིན་
 པའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་དང་། སྤང་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་བའི་ མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལ་མིང་གི་བདམས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་
 ལས་གྱུར་པ་དང་། ཡི་གེ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཅི་ཡིན། འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་ལས་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཞེས་བའམ། འདུས་
 བྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཏྲག་ཅེས་བྱ་ བའམ། མི་
 ཏྲག་ཅེས་བྱ་བའམ། དགེ་ཞེས་བྱ་བའམ། མི་དགེ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །སྤྱ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱ་བ་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་ལ་ཏྲག་པར་ ༢༡། །མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱག་

བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 མཆོན་མ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།། །། བཅ་པོ་
 སུམ་ཅུ་ལྔ་བ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྔ་ས་
 མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་། བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
 བ། ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་
 གཟུགས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཆོར་བ་
 དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
 པར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ ཡང་གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་
 གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ན། དངོས་པོ་འདིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཡིན་གྱི། །མིང་ནི་གཟུགས་མ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འདིའི་ མཆོན་ཉིད་
 ནི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་

གྲི། མིང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་
 ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ནི་མི་དགའ་ལ། མིང་གཟུགས་ཡིན་པར་
 ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ནི་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོར་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་
 དེའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་
 ཆོ། མ་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ནི་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོག་ནི་མིང་
 ནི་དོན་ལ་འཇུག་ལ་མིང་ནི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་མིང་གང་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པའི་མཆན་ ཉིད་ ཀྱི་དོན་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ། མིང་གང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བར་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
 རང་གི་མཆན་ ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་བར་གསལ་ བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་མིང་གང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་

འཛིན་པའི་མཚན་ ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་རྣམས་ ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་བ་མི་དམིགས་པར་མི་རུང་ངོ་། ། དེ་ལྟར་སོ་སོའི་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་མིང་དེ་དག་ལས་མིང་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། མིང་གང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་
 འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མེད་
 པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ནི་མི་
 རུང་སྟེ། རི་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་དངོས་པོ་བརྟགས་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་ཅིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 ན་ནི་དེས་ན་མཚན་ཉིད་ མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་
 འགྱུར་ཏེ། གང་མཚན་ ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་དོན་ནི་
 དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་ མིང་རི་ལྟ་བ་དང་། བརྗོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 དངོས་པོ་ ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་པ་ཡིན་པ་དང་།

གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་ལ་བརྗོད་པས་བཅེངས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིས་མིང་ངེ་ལྟ་ བ་དང་། བརྗོད་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་
 དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་བྱིས་མཚན་ མ་ལ་བརྗོད་
 པས་བཅེངས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྗོད་པ་མེད་པ་ན་དངོས་པོ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ན་དེ་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བ་མི་དམིགས་ ༡༡། །པའི་བྱིས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་ཅིག་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་ལ། བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་བྱིས་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་
 ཏེན་པ་ དག་དངོས་པོ་ཡོད་ན། མིང་དུ་ཡང་བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་
 གྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བརྗོད་པ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བསམ་གཏན་བ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་བསམ་ གཏན་བྱེད་པ་ན། ཇི་
 ལྟ་ངེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ ཏེ།

གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་དག་སྤང་
 བར་འགྱུར་ བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་པ་ལ་
 བརྟན་ནས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཡང་ དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་པའི་
 གཉིན་པོ་མཆན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ མཆན་མ་
 ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། ཉེ་བར་མི་གཏོད་པའི་སེམས་ནི་མི་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་མཆན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་ འགྱུར་བས། རྣམ་གྲངས་དེས་
 གྲང་མཆན་མ་ལ་བརྗོད་པས་བཅེངས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷང་
 གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། །བྱིས་པ་མྱོངས་པའི་སེམས་ལྡན་
 པ། །མཆན་མ་དག་ལ་བརྗོད་པས་བཅེངས། །བརྗོད་པའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་
 བ། མཆན་མའི་དབང་ལྡན་སྤྱབ་པ་ཡིན། ། ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ། །ཡང་དག་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རོ་བོ་ཉིད་གྲང་མི་དམིགས་ཤིང་། །དེ་
 ཡི་གནས་གྲང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཡང་དག་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དེ། །དེས་ན་ཡང་
 དག་པ་རིག་ཅེས་བྱ། །འཛིན་པ་གཉིས་དང་རྣམ་བཤམ་བ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་
 མེད་ ཅེས་བྱ། །ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡུང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡུང་བོ་ཅམ་ལ་

བདག་ཏུ་ཉི་པར་འདོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ལྟ་ཡང་། དེའི་བདག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་། བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ བསྟར་བར་བྱའོ། །སྒྲིམ་ནི། བསྐྱུ་དང་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་དགོངས་པ་དང་། །སྒྲིཊ་ཡུལ་རྟོག་དང་
 རྗེས་འཇུག་དང་། །རྣམ་པར་རྟོན་ནི་ཐ་མ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྒྱ་
 མཚན་དང་། མིང་དང་ རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལུ་པོ་དག་ལས་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་པོ་ཆོས་ལུ་པོ་དེ་དག་ ལས་དུ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་བ།
 གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་པ་དུ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཤེ་ན།
 སྤྲུལ་བ། བཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པ་དུ་དག་གིས་ བསྐྱུས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་
 བ། གཅིག་གིས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡང་ཡིན་ན། དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ པ་ལ་བརྟོན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་གང་སྤྲུལ་པ་ དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། དེར་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་འགྱུར་བའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བསམས་པ་ ཡིན་གྱི། རྣམ་
 པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་

ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལོ་ཉིད་གསུམ་དང་། དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་མཚན་ཉིད་དེ་
 ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དེ་ལོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀྱན་བརྟགས་
 པའི་དེ་ལོ་ ཉིད་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པ་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་གི་དེ་ལོ་
 ཉིད་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། ། དོན་དམ་པ་དེ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཁོ་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དེ་ལོ་ཉིད་དེ་ལོ་ ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་
 དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ ༢༡། །ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། ཐམས་
 ཅད་དོ། །དུ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། གཅིག་གོ། །དེ་ལོ་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་
 དག་གིས་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ ཅད་ཀྱི་དོན་གྱང་བྱང་བར་བྱའོ། །དེ་

བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་
 ཚད་མེད་པ་ བརྟན་པ་དང་ལྷན་པ་དག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགོངས་ཏེ་
 ལའད་པ་དག་གི་དོན་ཀྱང་ རེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པ་ཞེས་ རི་སྐྱད་གསུངས་པ་དེའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐྱས་པ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 རས་ནི། གཟོད་མ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གཞན་གྱི་
 དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་
 གཞག་གོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རི་མ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱིར་མི་
 སྟོག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི།
 རོ་བོ་ཉིད་ གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་ པར་གཞག་
 གོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་
 པ་མེད་པ་ རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ ལ་བརྟེན་
 རས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཀུན་

བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་པའི་ཤེས་པའམ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ།
 ཤེས་པ་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་གཉི་གའི་སྟོང་ཡུལ་
 ནི་ཡིན་མོད་གྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གི་ སྟོང་ཡུལ་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་མཚན་མ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་
 པར་བྱ་བའམ། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་
 པར་ བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་རྣལ་
 འབྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་

བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ གང་རྣམ་པར་འཇིག་ བར་བྱེད་ཅེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རི་ཙམ་དུ་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་འདོགས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་
 པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་བརྟགས་ བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་དཔག་དུ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མད་པ་དང་། དེ་ལ་གོམས་ བའི་
 བག་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་བའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་
 ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདིའི་རྣམ་པ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་བཞེན་དུ་བསྟ་བར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་

ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 རྣམ་པར་ ༡༡། །གཞག་པ་མེད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་
 བརྟན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དངོས་པོ་གསུམ་ལ་སྟེ། རྩ་མཚན་
 དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་
 བརྟན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དང་། བདག་གི་རྩ་མཚན་མཐུན་པ་ལའོ། །ཡོངས་
 སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མི་གནས་པ་
 དང་། མི་རྟོན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྲོམ་ནི། མེད་དང་ལས་དང་སྤྲ་སོགས་
 དང་། ལུས་མེད་སྟེ་དང་མངོན་ཞེན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་ཀུན་ཉོན་
 མོངས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲེད་དང་བརྟན་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་མངོན་པར་ ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་མེད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 ན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཀུན་ནས་ ཉོན་

མོངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་
 ནར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཅས་ཅད་ཀྱི་བཅས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ ལས་དུ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 ལྷ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྦྱད་
 འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་
 གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་དུ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་ཁོ་ན་སྟེ། ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་དུ་དག་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 ལྷ་སྟེ། དེ་གཉི་གའི་ལས་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྦྱེ་བའི་དམིགས་པའི་

དངོས་པོ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་
 བྱུང་མ། རགས་པར་བརྟུན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་
 བྱའོ། །སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་ དཀའ་བ་དང་། ཉེ་བར་མཆོན་
 དཀའ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་
 བྱུང་མ། རགས་པར་བརྟུན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། རགས་པར་བརྟུན་པར་བྱ་
 ཞེ། འོན་ཀྱང་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་། ཉེ་བར་མཆོན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཡོངས་ སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་བྱུང་མ། རགས་པར་
 བརྟུན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །མཆོག་ཏུ་
 སྤྱོད་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་བརྟུན་པར་དཀའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་
 མཆོན་པར་དཀའ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ དག་ལས་དུ་
 ཞིག་ལུས་མེད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དང་བཅས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་
 ན། སྤྱི་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ལུས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དང་
 བཅས་པ་དང་། ལུས་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་པ།
 གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ལུས་དང་ བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་མ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 ལ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ ན། སྤྱི་ལོ།
 གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་སྐྱེས་པར་
 མི་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ། གཅིག་གོ། །ཀྱུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་རི་
 ལྟ་བུར་བལྟ་ ༡༡། །པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་སང་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
 པ་དང་། དེ་བག་ལ་ཉལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ བརྟགས་བྱུང་བའི་མིང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་སང་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 མིང་ཅམ་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་ ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ། བག་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རི་སྤྱིད་དུ་བག་ཆགས་
 གནས་ངན་ལེན་དེ་སྤྱོདས་ པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་དེ་བག་ལ་ཉལ་བ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་

བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་ བར་ཞེན་པ་
 དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བཟུ་བར་བྱ་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་པ། གུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སང་པས། དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དང་པོའི་དེ་ ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །མཆན་མ་ཙམ་སྟེ་ དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་ མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །མཆན་མའི་འཆིང་བ་མ་སྤངས་པ་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་པའི་
 དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ ཡིན་ནོ། །མཆན་མའི་འཆིང་བ་སྤངས་པ་མཆན་མ་
 མེད་པའི་ དབྱིངས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མཆན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་འོག་
 ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བཟུ་ བར་བྱ་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་དེ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཐོང་བ་དང་། རིག་པ་དང་། མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་མངོན་

དུ་བྱས་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ མིང་
 ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ཅམ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
 པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 དང་། འདས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་
 བཅིངས་པ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་ བསྐྱལ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་འདུས་

བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཟུས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ རྟེ།
 བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་པོའི་
 དངོས་པོ་དང་། ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཉེན་
 ཅིང་ འབྲུལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། དབང་པོའི་དངོས་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱེ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་དངོས་པོ་དང་། བདེ་འགྲོའི་ དངོས་པོ་དང་། སྐྱེ་
 གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། དྲུད་འགྲོའི་དངོས་པོ་དང་། ཡི་དགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྤྱིང་
 གི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་འཕྱུལ་
 དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་ ༢༡། །དང་། ཆངས་རིས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 དང་། འོག་མིན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
 ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་

བའི་རྩ་བའི་དངོས་པོ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་
 ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱད་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། དབྱ་
 བཅོམ་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་བྱང་ རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་།
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་
 འགོག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་དངོས་པོ་དང་།
 བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
 པའི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། རེས་སུ་བྱུང་བ་
 བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྒྲིབས་དང་།
 མི་འཇིགས་པ་དང་། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱུངས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་
 པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་
 བཅོམ་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོག་
 མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ།
 དེ་དག་གྲང་སྒྲུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་ལྷ་

དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱ་རྗེས་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། ཚུའི་ཚུ་བུར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ དང་། ཚུ་ཤིང་གི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་
 བུ་དང་། སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཅིན་ལྷུད་པའི་དབྱ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱལ་གྱི་ཕྱོག་མ་
 ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིང་པ་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་
 པ་དང་། གསོག་དང་། གསོབ་དང་། སྒྲིང་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱལ་བ། སྤར་བ་སྟན་པའི་རྣམ་
 གྲངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་ དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་གྱི་
 དབྱིངས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་
 མེད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་དང་།
 སྤར་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། ཉེན་མེད་པ་དང་། བརྗོད་
 དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པ་དང་། རོར་བ་མེད་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་

མོངས་པ་ཅན་མ་ ཡིན་ལ། གཞན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ པར་བྱེད་པ་དག་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 གཅིག་གོ། །ཀྱན་ རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་པ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་མཁའ་དང་འདྲའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་འདྲ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞེད་མ་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་བ་ དང་འདྲའོ། །ཡོངས་
 སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་
 བོ་དང་འདྲའོ། །ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་
 བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་སོ། །གཞན་ གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དབང་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཇི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ ༡༡། །པ་ཉིད་

དང་། ཉམ་པ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ནི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་ པ་དེ་ངི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། ཅི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལས་སམ། ཡང་དག་པར་
 འདས་པ་ལས་སམ། དངོས་ ཐོ་མེད་པ་ལས་སམ། རང་བཞིན་ལས་སམ།
 དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་
 པ་ ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ལྷོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ ལྷོས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ལས་
 ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་གཞུང་ དང་ངི་
 ལྟར་འགལ་བར་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་ དངོས་ཐོ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་
 ཤེས་རབ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
 ལས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་མེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ངི་ལྟར་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་ལ་ཡིན་ན་ནི་ ནི་དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རི་ ལྟར་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་ནམ་
 པ་དེ་དག་མི་རིགས་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་དེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྣོན་གྱི་ཤྱགས་གྱིས་གང་གི་ཆེ་དེ་
 བཞིན་ ཉིད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་ ཤེས་རབ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོ།
 དམིགས་པའི་མཚན་མ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ནམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ལེ་ལུའི་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 རྟོགས་སོ། ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ པ་
 ནི་རྒྱ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་དཔེ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱིར་དང་། མཐུ་དེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱིར་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་ པའི་ས་པའི་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཆ་མི་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་

དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་
 པར་བྱེད་པར་ འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་ སྟོན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡི་གེར་འབྲིར་བཅུག་སྟེ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་
 པ་དང་། གཞན་དག་ལ་སྤྲིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ན་གྲུས་ པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་
 དང་། བདག་ཉིད་སྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཆུབ་པར་ལུང་ལོན་པ་དང་།
 ལུང་ཕོག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་དབྱངས་གྱིས་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་
 རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་སེམས་པ་
 དང་། འཇལ་བ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་
 བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ལམ་ཡིན་ ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་
 རོ། །དུ་ཞིག་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ་དགྲ་པའོ། །དུ་
 ཞིག་སྐྱིབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ་བཅུ་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་

མི་སྒྲུང་ངོ་། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་
 བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པ་ ལྷ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཐུ་དང་། ཐབས་དང་། འཇུག་པ་
 དང་། ལྷོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ངི་སྐད་བསྟན་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 གང་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ཡང་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་ ༡༡། །སྟེ། འཇུག་པའི་གནས་དང་། མི་
 འཇུག་པའི་གནས་དང་། ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་འབྲས་
 བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་
 འཇུག་པའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ འདས་
 པའི་ལམ་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བློ་ཏེ་
 གནས་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལམ་སྐྱེ་པར་མི་འགྱུར་ ཞིང་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་ངོ་། །གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། འཇུག་པར་གྱུར་ན་ནི་དང་པོ་
 ཉིད་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལ་མི་ འཇུག་པའི་གནས་ནི་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་ པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བློ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྐྱེན་ཆོགས་ཀྱང་

བག་ ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་འབྱུག་པ་དམིགས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་འབྲས་བྱ་
 རི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་
 བྱ་རི་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ སྤྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་
 བར་བྱ་བ་དང་། དགག་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་རི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ པའི་
 སྤྱིར་གནས་གྱུར་པ་དེ་རི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན་མི་རྟག་པ་ དང་བསམ་དུ་རུང་བར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་རི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་ པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དུལ་དང་། གནས་པ་
 དང་། གཅིག་པ་ ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་བསྐྱབ་པས་སོ། །དེ་ལ་
 རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་སམ།
 གཟུགས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་། ཆོར་བ་

དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ ཤེས་པའམ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། སའི་
 ཁམས་སམ། སའི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་
 པ་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རྩུང་གི་ཁམས་སམ། རྩུང་གི་
 ཁམས་ ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། མིག་གི་
 སྐྱེ་མཆེད་དམ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། རྣ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་དམ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཞན་ཞེས་ བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱ་བ་པ་དང་། དངོས་པོའམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདོད་པའི་ཁམས་སམ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སམ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་སམ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་དང་། མི་རྣམས་སམ། མི་རྣམས་ལས་གཞན་ནམ། ལྟ་རྣམས་

སམ། ལྷ་རྣམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་།
 འུ་ཕྱོགས་སམ། འུ་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ནམ། ལྷ་དང་། ལུ་དང་། འོག་
 དང་། ལྷ་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་ རྣམས་སམ། ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་
 ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྷར་
 གནས་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །བདེ་བར་གནས་པ་འདི་དང་
 འདི་ལྷ་བྱས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་
 བར་ གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་པ་འདི་དང་། འདི་ལྷ་བྱས་
 གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་
 གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ ༢༡། །ལྷར་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་དང་ཆངས་པའི་གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱས་
 གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་ མི་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་པའི་
 གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷར་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ ཇི་ལྷར་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་

གཅིག་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ ཇི་ལྟར་བྱ་
 བ་བསྐྱབ་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཁམས་མཉམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། མཐོགས་པ་དང་། ལྷོབས་དང་། བ་
 རོལ་གཞོན་པ་མཉམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གནས་
 བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ བརྟེན་ རས་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་
 སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པས་དེའི་སྤྱིར་
 བསམ་ གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
 ན་དེའི་དཔེ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་བསམ་ གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་གང་
 ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་དབང་བཅུ་ལ་མཐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་
 པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཐབས་གང་ཞེ་ན།
 མདོར་བསྟུན་སྟུལ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྒྲིང་པ་སྐྱལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་། གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་འཛམ་
 བུའི་སྒྲིང་གྱེ་བ་ཕྱག་། བརྒྱར་ཅིག་ཅར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་སྐྱལ་པའི་
 ཐབས་ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྐྱལ་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྐྱལ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྟོགས་བཅུར་། སྐྱལ་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་མ་ཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་ བྱའོ། །དེ་ལ་འཇུག་
 པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཟུར་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་འཇུག་
 པ་དང་། དེ་གཏན་དུ་འཇུག་པའོ། ། དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་འཇུག་པ་ནི་རི་སྒྲིང་དུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་ཞིང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྒྲིང་དུ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྐྱལ་པ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་དེ་གཏན་དུ་འཇུག་པ་ནི་རི་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཟང་ཅིང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ།
 འཇིག་རྟེན་རི་སྒྲིང་། ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་། འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་སྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཟུར་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་སྟོགས་པ་དང་། དེ་གཏན་

ལྷོག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་ལྷོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་མོད་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོངས་ སུ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པས་ལྷོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དེ་གཏན་ལྷོག་པ་ནི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ གནས་དང་
 བཅས་པ་གཏན་ཟད་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བསྟོད་ན་བདག་ཉིད་
 ལ་པན་པར་སྟོད་པས་ཡིན་གྱི། བསྟོད་པ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསྟོད་པ་དག་གིས་གཡོ་བར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དག་བ་མི་སྟོམས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་
 རོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་བྱེད་
 པ་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ལ་པན་པར་ཀུན་ ཏུ་སྟོད་པ་ན་བསོད་ནམས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བཞིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་པན་གདགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་
 ཟླ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་

ཉིད་ལ་ཕན་ བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ ༡༡། །ཡིན་ལ། རི་ལྷ་རི་ལྷར་བདག་ཉིད་
 ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ བ་ལ་མཆོད་པས་
 ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
 བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་ སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བཞེད་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་བཞེད་པའི་དངོས་པོ་
 དང་ལྷན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་
 པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་དག་དང་། རི་མ་མེད་པ་དག་དང་། མི་གཡོ་བ་
 དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ རོན་གྱི་ལས་ཅན་དང་། མཐུས་
 སོ། །དེ་ལ་རི་ལྷར་མཐའ་དག་གིས་ཤེ་ན། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
 དག་གྱང་། དག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པས། གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ བསྦྱོད་པར་འོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་རི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡོན་ཏན་གྱི་རི་མ་ནི་བདུན་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ དང་། ལྷ་བ་དང་།

ཡིད་གཉིས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། སེར་
 ལྷོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
 མི་མངའ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་ལ་གཞན་དག་གིས་འདི་
 ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་ཡོན་
 ཏན་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ ཀྱི་ཁེ་ཆོལ་བར་མི་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
 དེ་དག་ལ་བལྟ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་
 འདི་དག་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནམ་སྟོན་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་གཉིས་མི་མངའ་བ་ དང་།
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་གཞན་དག་དང་བསྐྱུན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཇལ་
 བར་མི་མཛད་པ་ དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇེས་སུ་གཟིགས་པ་ན་རྒྱགས་
 པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། དགའ་བ་སྟེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བག་ཆགས་ དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡང་དག་པར་བཅོམ་ པའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་མི་ལྷན་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་ གྱུན་ཏུ་འཇིན་པའི་སེམས་མི་མངའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རི་ལྟར་མི་
 གཡོ་བས་ ཤེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་

རྟེན་གསུམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་
 དུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོས་དང་། ལྷ་དང་། མེ་དང་། ལྷུང་གིས་མི་བསྐྱོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་བཟང་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ དག་མི་བཟང་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་མི་གཡོ་
 བའོ། །ཇི་ལྟར་མི་མཉམ་པས་ ཞེ་ན། མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྣ་
 ཆོགས་དག་གིས་སེམས་ཅན་དག་པ་དང་མ་དག་པ་རྣམས་ དང་མི་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་དེ་དག་མི་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་
 ལས་ཅན་གྱིས་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་
 སྤངས་ ནས། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་
 མཐུས་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བའི་སྟོན་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐབས་ཞེས་པས་ཡོང་སུ་བསྐྱོར་བའི་ ཕྱིར་དང་། དེ་དང་
 འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

བྱི་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་ལ། ལྷ་རྣམས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་
 རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཏྲགས་དང་། རོ་མོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་།
 ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ བྱས་སོ། །དེ་ལ་ངི་ལྟར་ཏྲགས་ལས་ཤེ་ན། ལྷ་
 རྣམས་ནི་བལྟར་མི་སྒྲང་བའི་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་བྱར་མེད་པ་དང་། བྲག་པོ་ཆ་
 བྱད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྲག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྱིར་སྟེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་བལྟར་བའི་སྤྱིར་
 ༡༡། །སྤྱིར་རྗེ་མེད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 དེ་ཁོ་ནའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངི་ལྟར་ཏྲགས་
 ལས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། བལྟར་སྒྲང་བའི་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་
 ཐ་སྟད་བྱར་ཡོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ ཞེ་བའི་ཆ་བྱད་མངའ་བའི་སྤྱིར་འཇིགས་པ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། བྲག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྟེད་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་
 ལ་གཞིགས་པའི་སྤྱིར་བྱགས་རྗེ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་
 མཐུན་པའི་སྤྱིར་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་ གཤེགས་པ་ནི་ཏྲགས་ལྡན་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
 སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་

བཟུ་བས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་བྲལ་ནིང་བསྐྱེདས་
 པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་ སུ་ འདུག་པར་མཛད་
 པ་དང་། བན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་
 པར་པན་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་ དང་། ཐོ་བྱང་དང་བཙུན་མོ་དང་སྤྲས་དང་
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་དབང་ ཐོ་ནི་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ ཆོམ་ངེས་པར་འབྲེལ་བར་མཛད་པས་སོ། །རི་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་དུལ་བ་ ཡིན་པ་ལ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་
 པར་ཡང་འོས་ཀྱི། ལྟ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པས་གདུལ་བར་ བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ལས་ལས་ཤེ་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པར་
 མཛད་པའི་སྤྱིན་ ལས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་སྤྱིན་ལས་ཅན་
 ཡིན་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཡོངས་ སྤྱོད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་སྤྲང་
 ངོ། །རི་ལྟར་ཆོས་ལས་ཤེ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སྐྱེས་ བྱའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་
 ཡིན་པའི་ བྱིར་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་མེད་ན་ལྷ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ དམ་པོས་ཞེན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་
 ལ་གྲུས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འཐོབ་པར་ འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །རི་
 ལྷར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལས་ཤེ་ན། འདི་ལ་ལྷ་ཉིད་ནི་ལྷ་ཉིད་དུ་ འགྱུར་པའི་
 ལས་ཀྱིས་སམ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་པས་སམ། རྒྱ་མེད་པས་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 གང་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རང་གི་ལས་
 ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི་ འོས་ཡིན་ཀྱི། ལྷ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་
 ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རྒྱ་མེད་ པ་ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་ཀྱི། ལྷ་རྣམས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ལྷ་མཆོད་པས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོད་པ་ཉིད་
 དམ་ལྷ་ཉིད་ དམ་དེ་གཉི་ག་ཡིན་པར་འགྱུར་གང་ན། གཤམ་ཏེ་མཆོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མཆོད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ ལྷ་ཉིད་
 འོན་མེད་ པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ལྷ་མཆོད་པ་
 མེད་པར་ཡང་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། །ལྷ་མཆོད་པ་
 འོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་གཉི་གས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མཆོད་པས་

བན་བཏགས་པའི་ལྷ་ཉིད་གང་སེམས་པར་ བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡང་ དག་པར་འགྱུ་བ་
 པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷ་དེས་བསམ་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡང་དག་པར་
 འགྱུ་བ་པར་འབྱུང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཆོད་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་དང་། མོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་དང་།
 དེ་ལ་མ་མོས་པ་རྣམས་མོས་ པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་
 ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་དག་
 པར་འགྱུ་བ་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ་
 དང་། འཆི་འཕོ་ལ་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུ་བ་པར་འབྱུང་ པར་འགྱུར་
 རོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དག་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཏྲགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་
 ལ་ཏྲགས་ནི་མཐུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་
 དཀའ་བ་འདུལ་བ་དང་། ༢༡། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་།
 དེས་པར་འབྱིན་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་པམ་པར་བྱེད་
 པའོ། །རྗེ་ལྷར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པར་འདོགས་པ་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ ཡིན་གྱི། རྗེས་ལས་མ་ཡིན་

བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པའི་
 མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་ པ་
 དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་ རྣམ་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་
 ར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལས་ཡོད་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་ བྱའོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་རྣམ་
 བར་བསྐྱེད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་ཅན་ གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་དང་དོན་དམ་པ་ གཉི་གར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ པ་ནི་འདི་ལྟ་
 རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པའི་མིང་ལ་བརྟན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ དམིགས་པ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་ན་
 ཡང་མི་དམིགས། བྱི་རོལ་ན་ཡང་ མི་དམིགས། གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་མི་

དམིགས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་
 འགགས་པ། མི་འགག་པ། འགག་པར་མི་འགྱུར་བ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ ལྟར་འདི་ནི་
 བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྱིས་པས་
 བསྐྱེད་ པའི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་
 བ་དང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགག་པ་ དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། །བམ་པོ་སུམ་ཅུ་དྲུག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་
 སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པའི་གཞི་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 མང་དུ་ཐོས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་དག་
 གྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སྐྱེས་བྱ་ དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་

རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་གང་
 ཡིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་པའི་བསམ་པའི་ཁམས་
 གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
 དུ་ཡིད་ཆེས་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཐོབ་པར་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་བཅེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་
 གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱང་བཅེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་རྗེ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱ་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱང་བཅེ་བ་གང་ཡིན་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་ཤེས་
 བྱ་བ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་གང་ཡིན་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་ཤེས་
 བྱ་ལ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་པའི་སྦྱོན་ནི་

གསུམ་སྟེ། སེམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་པ་
 དང་། ལོག་པར་སེམས་པ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་
 དེ་ལ་ ༢༡། །བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
 རག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ དང་། ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཇི་མ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཅུ་བཅུར་རིག་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། མང་པོ་དང་སྣ་ཆོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། མི་མང་མི་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོངས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 འདོད་པའི་དུས་ཉིད་ཀྱིས་དུས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་
 ལུན་སུམ་ཆོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་
 དངོས་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ གཙང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་
 རོ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རུང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོང་མོ་བའི་
 བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་

བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོང་མོ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་པ་བཙུན་ཉི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་
 པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལོང་སྤྱོད་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་
 གི་ཞོ་གས་བསྐྱུ་བས་པ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་ཞིང་ བྲི་མ་ཆགས་
 ཆགས་སུ་བསྐྱུ་བས་པ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་
 བཞིན་ཏུ་ཐོབ་བདག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ལས་ལོག་པ་དག་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐུལ་བས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱས་པར་བྱས་ཏེ་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཏུད་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལག་
 ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དང་པོར་རང་རང་གི་ཆལ་ཟའི་འཁོར་རྣམས་ལ་
 ལེགས་པར་རི་མོར་བྱས་ལེགས་པར་མཆོད་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒོང་
 མོ་པ་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་པ་
 བཙུན་ཉི་འདི་ ལྟ་སྟེ། །བདག་ནི་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ་བདག་གི་སྦྱིན་པའོ་སྙམ་ཏུ་
 རྫོམ་སེམས་མེད་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཞན་དག་དང་མི་
 སྦྱིན་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཞན་དག་ལས་ཆེ་བའམ། མཉམ་

བའམ། རྩུང་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པར་དང་། གཞན་དག་ལ་
 ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་
 སྦྱིན་པ་བྱེད་པར་ཅན་ལོངས་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཚུ་ལ་དང་མི་ མཐུན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་ བྱེད་པ་དང་། འཆེ་བ་དང་བཅས་
 པ་ནི་དགོ་བའོ་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རོ་མཆར་དང་
 བཟ་ཤེས་སུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་སྦྱ་དང་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་མི་ ལྟ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྦྱིན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ ལྟ་
 སྟེ། མཛའ་བཤེས་དང་། དབྱ་བོ་དང་། ཐ་མལ་བ་དག་ལ་སྦྱོམས་པའི་སེམས་
 གྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། སེར་སྒྲའི་ངི་མ་དང་། སོགས་
 འཛོག་གི་ངི་མ་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བས་སེར་སྒྲའི་ངི་མ་དང་། བདག་ཉིད་

ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ལས་སོགས་འཛོག་གི་དྲི་མར་རིག་
 པར་བྱ་བའི་དྲི་མ་བསྐྱལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་པ་བདུན་པོ་སྤྱོད་མོ་པ་མ་འོངས་པ་ནས་
 སེམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་མོ་འོངས་པ་ན་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་
 སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡིད་བདེ་བའི་
 སེམས་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་དང་། རོམས་མི་ཤེས་པའི་
 སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། འཁྱོད་པ་
 འཁྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས། སེམས་མངོན་པར་དགའ་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་མོ་ ༢༢། །བའི་དང་ན་དུས་ལ་བཟོད་པ་དང་སྦྱོ་བ་
 མེད་པའི་སྦྱིར་བཟོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
 པར་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྦྱག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཡོན་ ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་
 པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

སྤྱིན་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སྤྱིན་པའི་སྤྱོད་ལ་འབྱེད་པ་དང་། འོངས་པ་ བ་ཚུར་
 ཞོག་ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྱོད་གཉེར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་
 མདོག་གསལ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་གཏོང་ཞིང་ཆོག་གི་ལམ་འཇུག་ བོ་དག་གིས་
 གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད། གུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱོད་མོ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྤྱིན་པར་ བྱའོ་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཤིང་སྤྱིན་
 པར་བྱ་བའི་དངོས་པོས་གུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ད་ནི་ཁྱོད་ལ་སྤྱིན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གུན་ཏུ་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ དང་། དངན་དུས་
 བྱེད་པ་ན་ཁོ་བས་གུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་རྩལ་པོ་རྫོད་པར་མི་བྱེད་པ་ དང་།
 སྤྱོད་མོ་པ་ལ་མདོན་སུམ་དང་སྤྱོད་པར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིན་པར་
 བྱ་བའི་ཆོས་མི་འདོགས་ན་ཡང་ལེགས་པར་ཤད་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཏོང་བར་
 བྱེད་ པ་དང་། སྤྱོད་མོ་པ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད། བྱེད་དུ་གསོད་
 པར་མི་བྱེད། བསྟོང་བར་མི་བྱེད། ཅོ་འདྲི་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པར་མི་
 པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་ མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་པ་བཟུ་
 བྱི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། སྤྱོད་མོ་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་

བའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ བའི་ཤེས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འི་མ་བསལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་ བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 སྦྱོགས་རྒྱག་གིས་བཀའ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། དེ་ལ་
 ཤེས་པ་ རྣམ་པར་དག་པ་དང་པོས་ནི་སྦྱོན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ ཤེས་ལ། སྦྱོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རེས་པའི་ཆོག་དང་།
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་
 བས་ནི་སེམས་ཅན་དམན་པ་དང་། བྱ་ཞོམ་པ་དང་། སྦྱོན་ དང་། ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་པན་འདོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉེ་བར་འཛོག་པར་ བྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་མོ་པའི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཟུར་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོན་པའི་སྤྲོ་ལ་ཉིད་ནས་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་

ཚེས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་ བ་ ཐག་པ་ནས་ལེགས་
 བར་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒོང་མོ་པ་རང་གིས་བྱུག་བྱུབ་དུ་སྒྲངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་
 གནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་ ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་
 ལོངས་སྤྱོད་ཀླམས་ཡང་དག་པར་ བསྐྱབས་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ལོངས་སུ་གཟུང་བ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་སྤྱ་མཐམ། ཚེ་འདི་
 ལ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའམ། རྩ་འཕྱུལ་མངོན་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའམ།
 ཚེས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་
 གིས་བསྐྱབས་ བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀླམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་དག་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་དེ་དག་ལ་བྱ་བའི་
 གོགས་སུ་འགྲོ་འོ། །དེ་ལ་བཞི་པས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒོང་མོ་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་ དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ བ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་ཀླམས་དང་། ལོངས་པ་ཀླམས་དང་། ཉོན་པ་མེད་པ་ཀླམས་
 དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ཀླམས་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ཀླམས་

དང་། རང་གི་ཚལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དབུལ་པོ་འཕ། ༢༡། །ལོངས་
 གྲོད་འབྱིང་ངམ། ལོངས་གྲོད་ཆེ་བས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ག་ཅི་རིགས་
 བས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོ་ག་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་
 ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་བས་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པར་བྱས་ ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ན་སྦྱེ་
 བོ་པལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ ཅིང་རི་ནས་ཀྱང་སྦྱེ་བོ་
 པལ་པོ་ཆེ་དག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ ལྟར་བྱེད་པ་
 དང་། དབུལ་པོ་སྦྱིན་པར་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་ལོངས་གྲོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་
 བྱེད་པ་དང་། དབུལ་པོ་མ་ ཡིན་པ་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་དང་། སེར་སྣ་མེད་པ་
 སྦྱིན་པ་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་ལོངས་གྲོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་ མི་བྱེད་
 བར་དེ་ལ་གྲོགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
 འདུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའི་ཆོས་དག་བྱིན་ནས།
 རི་ནས་ ཀྱང་སྒོ་གཉི་ག་ནས་བསོད་ནམས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཞན་
 དག་ཀྱང་བྱེད་དུ་ འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུག་པས་ནི་བཤའ་བས་ཀྱང་སྦྱིན་
 པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ་མཐུས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ སྦྱིན་པར་བྱེད། ལན་མཛོད་པ་ལས་

།ཀྱང་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད། སྒྲེ་བ་དང་མཐུས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ པར་བྱེད་
 རོ། །དེ་ལ་བདུན་པས་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་ ཏུ་ཤེས་ནས་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་འདི་བ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་པ་སྟེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ལྟ་ཡང་
 ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་ལྟ་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་
 པ་དུག་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ སོགས་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་
 བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་བདུན་ཡང་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་
 ཏྱག་པ་དང་། གསོག་དང་། གསོབ་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
 ཅན་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། གྲིས་པ་འབྲིད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རུས་པའི་ཀེང་རུས་ལྟ་བུའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་ཤིང་ལྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དུ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་ གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་པས་ནི་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་ཇི་མ་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་

ནས་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གྲང་འདི་ལྟ་སྟེ། གཙུག་ཕུད་ལེན་གྱི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དགྲ་པས་ནི་སྒྲིག་པའི་སྟོགས་པོ་བཞི་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་དགོ་བའི་བཤེས་ གཉེན་བཞི་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་ནས་
 སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གྲང་འདི་ལྟ་སྟེ། གཙུག་ཕུད་ལེན་ གྱི་མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱུ་པས་ནི་
 སྟོགས་བྱུག་གིས་བཀག་ནས་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གྲང་འདི་ལྟ་
 སྟེ། གཙུག་ཕུད་ལེན་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་མ་
 རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཡང་རྒྱུང་། བྱི་རོལ་ཡང་རྒྱུང་།
 རྒྱུང་རིང་ཡང་རྒྱུང་། ཐག་ཉི་ཡང་རྒྱུང་། ལུས་ངལ་ཡང་རྒྱུང་། ལུས་ངལ་བ་
 མེད་ཀྱང་རྒྱུང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་ཡང་རྒྱུང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་
 རྒྱུང་སྟེ། ལེ་ལོའི་བློ་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཡོངས་སྟོང་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་བློ་མ་ དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་མོ་བ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་གི་བློ་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་
 པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གཉི་ཕྱག་གི་བློ་མ་
 དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། གགས་བཞི་པོ་དེ་

དག་གིས་གགས་ གྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་
 གགས་བཞིའི་རི་མ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་གོ་མས་པ་དང་། རྒྱུད་
 པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་མ་མཐོང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དབྱལ་པོས་
 རང་གི་ཆེལ་བ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་འབྲིང་པོས་དེ་དག་དང་ རྒྱག་བསྐྱལ་
 བ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དེ་དག་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་མོ་
 བ་རྣམས་ལ་ཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་ བྱེ་ཞིང་མི་རིགས་པའི་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ ༢༡། རྫོགས་ཤིང་ཉུང་བའི་
 རི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཡོ་བྱད་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་
 གྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་དང་།
 གནས་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་གནས་ པའི་དངོས་པོ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་
 ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ནང་
 གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ལ་རང་བཞིན་ གྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་བསམ་
 པ་ཉིད་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་པོ་

འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཉག་ཉོག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སའི་དངོས་
 གཞིར་བསྟན་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་། རྣམ་པར་མ་དག་པའི་དྲི་མ་དང་
 བྲལ་བའི་སྦྱན་པ་སྦྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱན་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་
 སུ་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཤིང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བའི་སྦྱན་པ་སྦྱན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པ་ནི་སྟོགས་འཛོག་པས་ཡོངས་སུ་ ཡོངས་སྟོད་པ་ཆེས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་དང་། ཡོངས་ སུ་ཡོངས་སྟོད་པ་བས་སྦྱན་པ་ཆེས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྟོགས་འཛོག་
 འབར་ཞིག་ནི་བདག་ལ་ཡང་པན་པར་མི་འགྱུར། གཞན་ལ་པན་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར། ཆེ་འདི་ལ་པན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་པན་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པ་ནི་བདག་
 ལ་པན་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་པན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ལ་པན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་པན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་ བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ཤིང་སྦྱན་པར་བྱེད་

བའི་སྦྱོན་པ་ནི་བདག་ལ་པན་པ་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་པན་
 པ་དང་། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་པན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ལ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་
 བའི་བསམ་པ་ དང་། འབྲས་བྱ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱང་རྗེ་བའི་བསམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པར་ བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྗས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ ལ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། གང་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐོངས་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་དང་། ཐོངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྟོན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 རྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 དམིགས་པ་ དེ་ནི་ཞིང་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་མེད་ན་ཡང་གང་ལ་ལེགས་པར་
 སྦྱོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཞིང་ལྗ་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་
 སྟེ། སྒྲོང་མོ་པ་གཏུམ་པ་དང་། སྤྱིར་གློ་ལ་བ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བ་སྤྱིར་གློ་ལ་
 བར་གྱུར་ རས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་

གཞུག་པ་ན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སམ་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་བས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་དམ་བདུད་
 གྱིས་བརྒྱམས་པར་གྱུར་ནས་ཐོ་འཚམས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གནས་མ་ཡིན་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ་པ་མཐའ་མ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་སྦྱིན་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཉེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཐབས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
 ཉེ། སྦྱིན་པ་ལ་གོམས་པ་དང་། ལུས་དང་སྒོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 མོས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཉན་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བན་བཏགས་པའི་
 ལན་དུ་པན་འདོགས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་མཐུའོ། །འདུལ་བ་ནི་བསྐྱུ་
 ར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་ཉེ། དེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ། དང་པོར་སྒྲོམ་པའི་ཆུལ་ ༡༡། །ཁྲིམས་ཀྱི་འདུལ་
 བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དགོ་

122

གྲིས་ནོན་པའི་སེམས་སྒྱུར་བར་བཟོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ དེ་ནི་གཞོན་པ་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་དང་ལྡན་
 པའི་སེམས་ནི་བར་ཆད་དང་ ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བདག་
 གི་སེམས་ལ་སེམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རབ་ཏུ་སྒྱུད་པ་ཡོད་
 དམ། འོན་ཏེ་མེད་སྟུང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ སེམས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དག་ནི་སྒྲེས་སོ་ཙེག་གཅིག་ཏུ་དང་དུ་མི་སྒྲང་
 བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་ན། ཐམས་ཅད་
 དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བའི་
 སེམས་ནི་སྒྲེས་པ་ན། གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་གྲིས་དགེ་ བའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་སྒྱུར་བ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། ཇི་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ངལ་ཞིང་
 འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་འདི་སོ་སོར་བསལ་ནས། ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་བདག་ལ་དགེ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་གང་གིས་བདག་ཆེ་ འདི་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བར་
 འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུས་ཇི་ཞིག་བྱ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ གྱི་ཐམས་

ཅད་དུ་གཏན་སྤོང་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་ན། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་དགྱུར་ བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་
 དང་དུ་སྦྲངས་ནས་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །བར་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
 ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་དགྱུར་བྱར་མེད་དམ་དོན་ཆེས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་ དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ འདོད་དགྱུར་བྱར་ཡོད་དམ། དོན་མེད་
 པའམ། དོན་ཆེས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་དང་དུ་ལེན་
 པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་བྱུག་པོ་དེ་
 དག་ལས་སེམས་སྒྲ་མ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བྱང་བ་དང་དུ་སྦྲངས་སོ་ ཅོག་ནི་
 གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་གཅིག་བྱ་ནི་དང་དུ་སྦྲངས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ མེད་
 དོ། །སེམས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བ་དང་དུ་སྦྲངས་སོ་ཅོག་ནི་རྣམ་གངས་ཀྱི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་ བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་ དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནི་རྣམ་

བར་རྟོག་པའི་ གནས་ཏུག་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་། གཞན་
 དང་། ཟང་ཟིང་གིས་ཐོངས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་འབྱོར་པ་དང་། ཆོས་གྱིས་
 ཐོངས་པ་དང་། ཆོས་གྱིས་འབྱོར་པ་ནི་གནས་ ཏུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟང་
 ཟིང་གིས་ཐོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་
 མ་ཉིད་པ་རྣམས་མི་ཉིད་པ་དང་། ཉིད་ཅིང་འཇུག་པ་རྣམས་རྒྱན་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའོ། །ཟང་ཟིང་གིས་འབྱོར་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཆོས་གྱིས་ཐོངས་ ༢༡། །པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་དང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ གྱི་ཆོག་སྟོན་མ་ཐོས་
 པ་མཉན་དུ་མེད་པ་དང་། སྟོན་མ་ཐོས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་མ་བསམས་པ་
 བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐོས་པའི་བར་ཆད་དང་། བསམ་པའི་བར་ ཆད་དང་།
 ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་བརྗོད་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་
 ཐོབ་པ་མི་དང་། ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་འབྱོར་པ་ནི་
 དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་
 ཉིད་གྱིས་ཆོས་གྱིས་ཐོངས་ པས་གཞན་དག་གི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་སྤྱོད་བར་མི་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

ཚོས་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཚོས་
 གྱིས་ཕོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པས་བསྐྱས་པ་ དང་། བསྐྱབ་པ་
 ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པས་བསྐྱས་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བཅའ་བཅའ་གིས་
 ཕོངས་པས་གཞན་དག་གི་བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ ནི་བཙོན་པར་བྱ་
 ཞེ། བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཚོས་གྱིས་ཕོངས་པ་ སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་གྱིས་ཕོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བཙོན་པར་མི་
 བྱའོ། །བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་འབྱོར་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པས་གཞན་དག་
 གི་བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ བཙོན་ པར་བྱའོ། །བཅའ་བཅའ་འབྱོར་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ ཚོས་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འབྱོར་པས་གཞན་དག་གི་བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ བཙོན་པར་བྱའོ། །བཅའ་བཅའ་འབྱོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཚོས་འབྱོར་པར་བྱ་ བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོར་
 པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱོར་པར་བྱེད་ན་ནི་

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་འདུལ་བ་ བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་སྦྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བ་ ཞིག་མ་ཆང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་སྦྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་
 དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་སྦྱིམས་འདི་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 འཁྱོར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱུས་པ་ཤིང་བསྐྱུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
 གྱང་བསྐྱུས་པ་ཤིང་བསྐྱུངས་པར་གྱུར་ལ། དེ་མ་ བསྐྱུས་པ་ཤིང་མ་བསྐྱུངས་ན་
 དེ་ལས་གཞན་བདག་གྱང་མ་བསྐྱུས་པ་ཤིང་མ་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་སྦྱིམས་ཉམས་ན་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཉམས་པ་ ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་གཞན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་ གྱི་ངོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་
 བརྟག་པ་ན། དེ་ལེན་པར་བྱེད་པར་ཟད་གྱི། རང་གི་དད་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་

ནས་རྗེས་སུ་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཉི་བར་
 གཞག་སྟེ། དགོ་བ་འདོད་པས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱམས་ བ་མ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེས་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་སྦྱོར་
 བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་འབྲས་བྱའི་ཕན་ཡོན་ཡང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་ནི་སྡོམ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་། དགོ་བ་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པ་དང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཕན་ཡོན་ཡང་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་ བར་རིག་པར་བྱའོ། །སྡོམ་པ་དེ་མ་བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་
 ཡང་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཏང་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 གཏོང་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་བཞེས་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སེམས་
 གྱིས་མི་འབྲ་བར་ངེས་པའི་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་བརྟ་སྤྱད་པའི་
 བྱང་དུ་འབྱུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བམ་པའི་གནས་ལྟ་
 བྱའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཐམས་ཅད་དམ། རེ་རེའི་ཉེས་པ་འབྱིན་པ་དང་།
 བམ་པའི་གནས་ལྟ་བྱའི་ཆོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེ་ལ་ཀུན་ནས་དགྱིས་
 བ་ཆེན་པོས་ ཉེས་པ་འབྱིན་པར་ ༡༡། །བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྡོམ་པ་བཏང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིར་སྤྲང་བའི་སེམས་ཡོངས་སུ་

དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྤྱིར་སྤང་བར་ཡང་ བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རབ་ཏུ་བྱང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ།
 སངས་ རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལུས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པའི་ རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དག །གལ་ཏེ་སྤྱོད་མོ་པ་འདོད་པ་
 རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནི་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་ བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 དགོ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་ གཏོགས་
 པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅས་ཀྱིས་བྱེད་པ་སྤྱོད་མོ་པ་གྱིས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཅན་རྣམས་ལ་ སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 དག་ལ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་དག་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་འཛིན་དུ་
 གཞུགས་པ་དང་མོས་པར་བྱ་བས་སོ་ སྤྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་
 པར་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་
 སྤྱོད་པ་བཅས་མཐུ་སྤྱོད་པས་ཅན་གྱི་བསྟན་ བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅས་ལ་དད་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་གུར་འདྲིར་བརྟག་ནས་སུ། བྱིས་བྱིན་པ་ལག་ན་

བདོག་པ་སྒྱུན་པར་བྱེད་དམ། གཞན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྱུན་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲེགས་བམ་གྱིས་
 ཟེན་པ་ལག་ན་བདོག་པ་ དེ་ཡང་བྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡི་གེར་
 འདྲིར་གཞུག་པའམ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་
 ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་བསྒྲག་པར་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེགས་བམ་མ་གྱིས་པ་སྒྲོང་བ་ཞིག་ཡོངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ལ་ འདིས་སྒྲོད་ལ་ཇི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 བཙོངས་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གལ་ཏེ་སྒྲེགས་བམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ ན་ནི།
 དེ་ལ་སྒྱུན་པར་མི་བྱ་བར། རིན་བདོག་ན་རིན་སྒྱུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་
 མི་བདོག་ན་གཉི་ག་མ་བྱིན་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་
 དུ་སྟོག་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ནས་ཀྱང་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ ཡོངས་སྒྲོད་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲེགས་བམ་དེ་ཉིད་སྒྱུན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་
 གཞུང་ཞིན་ཏུ་ངན་པ་འདྲི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་བ་ལ་མ་ བྱིན་ན་ཡང་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གཞུང་ཞིན་ཏུ་ངན་པ་འདྲི་བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་སྟོབ་བཞིན་དུ་

གཞུང་འབྲིང་འདྲི་བར་ འདོད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་འདྲི་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་སློང་བ་ལ་མ་བྱེན་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ ཐོ་བ་
 དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའ་པན་
 འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་ ཞིང་བྱང་བྱིང་བཅས་པའི་སེམས་དང་སྤྱོད་གས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་མཛའ་བཞེས་གྱི་ བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རྟོག་པའི་སེམས་ དང་། དག་པོར་
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སེམས་གྱིས་དག་པོའི་བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པན་པ་བྱེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་པའི་བསམ་པ་དང་། བཏང་
 སྟོམས་གྱི་བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞིག་འོངས་ན།
 དུས་གྱི་སྐྱོན་དང་དུས་ཐ་མའི་སྐྱོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་མི་
 བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་སེམས་ཉི་བར་གཞག་

མྱེ་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ ཐོ་བ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱེན་པ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། འཁོར་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་
 དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟུ་བ་བསྟན་པར་བྱ་ སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་ཡོན་ཏན་ ༢༡། །ལྷ་དང་ལྷན་ན་སྦྱིན་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། རྣམ་པར་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །སྦྱིན་པ་ ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་ བཅས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ན་ཟང་ཟེང་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་འབྲེལ་པ་
 མེད་ པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་

བའི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་ བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ ཉིད་དུ་མི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་ སུ་བསྟོ་བ་
 ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 ལྷན་ ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་གྲང་
 བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྦྱིན་པ་ཞེས་གྲང་བྱ། ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །དཀའ་བ་
 སྦྱིན་པ་ཞེས་གྲང་བྱ། དཀའ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་
 སའི་དངོས་གཞིར་བསྟན་པའི་སྟོམ་ ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནང་དང་
 བྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པ་ རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་ དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་
 བསྟན་པ་རྣམས་གཅིག་ལས་ འཕྲོས་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་

བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ།
 ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤོངས་པ་དང་། བྱམས་པས་ཞེན་པ་མེད་པ་
 དང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའོ། །ནང་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེས་པར་འབྲིན་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་དང་། སྟོབས་དང་མི་ལྡན་
 པ་ཉིད་དང་། བྱོགས་སུ་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཏུར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ རྣམ་པ་བརྟུ་
 བསྟན་པ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོར་
 བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 དང་། བསྐྱང་བའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པས་ནི་གཉིས་པའོ། །ལྔ་པས་
 ནི་གསུམ་པའོ། །བྲག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ ནི་བཞི་པའོ། །བརྟུ་པས་ནི་སྦྱོར་བ་ལྔ་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་ རྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 དགུས་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཅུ་ བས་
 བསྟན་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
 བཞིར་རིག་པར་བྱ་རྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 དེ་ཀྱན་དུ་མི་སྟོད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ་བས་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མི་ སྟོང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེ། རྣམ་
 པ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །མི་བཟོད་
 པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུ་བ་དུ་རིག་པར་བྱ་རྟེ། རོ་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། བྲིལ་མེད་
 པ་དང་། སྟོང་རྗེས་མེད་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྲིན་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡང་ རྣམ་པ་བཅུས་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་པར་བྱ་རྟེ། རྣམ་པར་སྟོར་
 བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབྲིས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚུམ་
 པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དུས་འབྲས་བྱ་
 ཡོད་པར་གནས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོག་མེད་པར་
 ༡༡། །གནས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་

དག་པ་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་སྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མི་བད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱི་པ་ རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་
 པ་བརྩས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 ཟག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དབང་གི་ཐབས་
 ཀྱིས་ རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གནས་པ་ལ་དབང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷ་སྟོགས་ཅན་
 ཚར་གཅད་པ་ལ་དབང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་པ་
 ལྷ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷང་འཁོགས་པ་རྟོགས་པས་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཐོབ་
 པ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ལྷུས་ལ་

ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། མཆོན་མའི་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ། །ལུས་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གང་
 ཞེས། སྤྲུལ་པ། དེ་དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་ བར་གནས་པའི་
 སེམས་ལ་མཆོན་མ་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ཉང་དུ་ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་ དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་སྤང་བར་གྱུར་ པ་རྣམས་དང་། ཉང་དུ་ཡང་དག་པར་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བྱ་ བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ བ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་

སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་བ་ རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་རྟུ་ འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོན་མ་དང་གནས་
 ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་
 རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཡང་དག་པར་ཚུལ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ བློ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཚུང་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཚུལ་པར་རིག་པར་བྱེད་
 རོ། །སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་
 བརྩམས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ དག་པའི་མཐའ་ཉོག་ས་
 པར་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ ཉོག་ས་པས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་ མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 བར་དུ་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཆོན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 འཆིང་བ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་འཆིང་བ་དང་།
 དུལ་གྱི་འཆིང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་

དང་། གནས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་། ཤེས་པ་མི་ཤེས་པའི་འཆིང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་
 མི་ཤེས་པའི་འཆིང་བ་དང་། ཡང་འབྱུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་།
 འཇིག་པ་ལ་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་། རྒྱ་མི་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་དང་། ཐོབ་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་འཆིང་བ་
 དང་། གྲུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་དང་།
 གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་དང་། གང་
 རྒྱུ། །ཟག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་འཆིང་བ་དང་།
 ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་འཆིང་བའོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་
 རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། ། སྣོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བཟོ་
 བར་གཞག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མདོར་བསྟུ་
 ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་སྟེ།
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་
 རང་དུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་པོ་འོ། །དེ་
 དག་ཉིད་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་

ལ་ནང་དང་བྱི་རོལ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསུམ་པའོ། །སྟོགས་
 བཅུ་འི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་
 བར་ བྱ་བའི་བྱིར་སློན་ལམ་བཟུལ་ནས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དག་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུ་ ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཞི་པའོ། །གང་གི་ལྷས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི་ལྷ་
 པའོ། །ལྷས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལ་ འདུ་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷ་བའི་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་རིག་ པར་
 བྱ་སྟེ། གོང་ནས་གོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན།
 ལྷས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷས་ལ་སོགས་པར་ རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པའི་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་ལ་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འདུ་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་ པོའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་གྱི་
 མཆོག་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི་གཉིས་པའོ། །རྣམ་
 པར་བྱད་པ་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ དེ་ཉིད་ལ་མ་བྱས་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་གསུམ་པའོ། །མ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པར་འདུ་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཞི་ པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱས་པ་ལ་རྒྱན་
 ཏུ་འབྱུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྔ་ པའོ། །ཏྲག་པ་ཉིད་ལ་འབྱུར་
 བ་མེད་པར་ འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་པའོ། །རྒྱན་ཏུ་འབྱུག་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་འབྱུར་བ་དང་བཅས་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ རང་བཞིན་
 ཅན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་།
 འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཞན་ཏུ་འབྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འདུ་ཤེས་
 པ་གང་ ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །འབྱུར་བ་མེད་པ་དང་འབྱུར་བ་དང་བཅས་
 པའི་དོན་གྱི་མཆོག་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་ མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ དབྱུ་ པའོ། །ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀུན་
 ནས་ཉོན་ མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱ་ པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ རང་གི་ མཆན་ཉིད་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་

འཆིང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བས། དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བཟང་གཞག་པ་དག་ སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 ཅིང་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་ བར་བྱེད་དེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་དེ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་ལ་རང་གི་ཉི་བར་བཟུང་ནས་འདི་སྐད་
 ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ ཅད་ཡོད་ལ། རོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་ རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན།
 ཀྱན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་
 དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་
 དམ་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། མངོན་པར་
 བརྗོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་ ༢༡། །པ་དེ་
 མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ།

འོན་ཏེ་མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་
 ཏེ་མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་
 མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་
 ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་
 ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་
 དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ གྲུང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་བྲིས་པ་ན།
 གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ལན་
 འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་
 ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་
 དམིགས་པ་དེ་ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྡེ་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་རིག་ པར་བྱ་སྟེ།
 ལྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་དང་པོའོ། །འཁོར་ཡང་

དག་པར་བཟུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་ཆར་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །དངོས་པོ་ཉི་བར་དགོད་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་བཞི་པའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་མང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་།
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས། སྤྱི་མཆོད་བཙུ་
 གཉིས་པོ་དག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཙུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་
 རྟག་གིས་ནི་སྤྱི་མཆོད་བཙུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བཞིས་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་གཞག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཅམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ ཡོངས་སུ་ ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་ པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ལམ་དང་པོ་འོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་མཆོད་བཙུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ལོག་པར་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་སྤྱི་བ་སྣ་ ཆོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པའོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱི་མཆོད་བཙུ་

གཉིས་པོ་དག་ལ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་ སུ་ཤེས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསུམ་པའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་
 སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་ཅིང་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་བཞི་པའོ། །གཞན་ ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་
 དག་པར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྔ་
 པའོ། དེ་ལ་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་
 རྣམ་པར་དག་ པའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་མངོན་པར་
 བརྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་དྲུག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་རིག་པར་རིག་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་
 པའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་ པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ ཉིད་ལ་

སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགྲ་པོ་། །གཞན་ཡང་སྤྱི་མཆོད་བཙུ་
 གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ རྒྱུ་ལོ་མཚན་ཉིད་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 ཐོབ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་བཙུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་
 དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །གནས་པ་དང་ས་རྣམས་ཀྱི་གོང་ནས་གོང་མའི་བྱང་པར་ནི་བྱང་པར་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་ ༢༡། །པའི་བྱང་པར་དང་།
 སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་བྱང་པར་དང་། བ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པའི་བྱང་པར་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་བྱང་པར་དང་།
 སངས་རྒྱས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་པའི་
 བྱང་པར་དང་། སྤྱི་བའི་བྱང་པར་དང་། མཐུའི་བྱང་པར་གྱིས་སེ། །།བས་པོ་
 སུམ་ཅུ་བདུན་པ། དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་གའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་

དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་
 རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་
 གུན་འདྲིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་ལ་
 རི་བ་དྲིས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་། རི་ལྟར་ན་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་གྱེ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི་གཉིས་རི་ཅམ་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་
 བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲས་པ།
 གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། རིགས་གྱེ་བྱ་འདུས་བྱས་ཀྱང་འདུས་ནི་སྟོན་པས་
 བཏགས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གུན་

ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་
 བ་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 བརྗོད་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་ མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྲས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་
 ཀྱི་བྱ་འདུས་མ་བྲས་ཞེས་བྲ་བ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ།
 འདུས་བྲས་དང་། འདུས་མ་བྲས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཡང་
 དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་འདུ་འགྱུར། །དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །བརྗོད་ པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཡང་
 གང་ཡིན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་
 མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་བ་གང་ཡིན་
 བ་ རྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྗོགས་ པར་བྱང་ཚུབ་
 བར་བྲ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྲས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདུས་མ་
 བྲས་ཞེས་བྲ་བ་དེ་ཡང་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི། ཀུན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 བརྗོད་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ འདུས་མ་བྲས་པ་ཡིན་

རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 བ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་རྟོགས་བ་གང་ཅི་བཟོད་ཀྱང་དེ་
 ཡང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ ཏུ་ འགྱུར། དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །བཟོད་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་
 ཞེ་ན། འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་མཐོང་
 བས་བཟོད་དུ་མེད་པར་ མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བ་གང་ཡིན་བ་སྟེ།
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རི་ལྟར་ན་
 འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ དང་འཕགས་པའི་
 མཐོང་བས་བཟོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ ཤིང་བཟོད་
 དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་བ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤྱུ་མ་མཁན་ན་མ་སྤྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྟོབ་བ་མཁས་ བ་ཞིག་
 ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་སྟེ། རྩ་དག་གམ། ལོ་མ་དག་གམ།
 ༡༡། །ཤིང་དག་གམ། གསེག་མ་དག་གམ། གྲོ་དུ་མ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་

ནས་སྒྱུར་མའི་ལམ་སྒྲ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། ཏྲ་བའི་
 ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཚོགས་དང་། རོར་བྱ་
 དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བེ་རྒྱལ་དང་། ཏུང་ དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རུའི་
 ཚོགས་དང་། རོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་དག་རྣམ་
 བར་བསྟན་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཚྲིངས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་དང་། ལོ་མ་
 དང་། ཤིང་དང་། གསེག་མ་དང་། གྱོ་དུ་མ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་
 མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྒྲམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སྒྲ་བ་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ། །ཏྲ་བའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་
 བྱ་ཆུང་གི་ཚོགས་དང་། རོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བེ་རྒྱལ་ དང་། ཏུང་
 དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རུའི་ཚོགས་དང་། རོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་
 དང་། བང་བའི་ཚོགས་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་ཤིང་།
 དེ་དག་ཇི་སྒྱུར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་སྒྱུར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ནན་གྱིས་
 མཆོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་། མངོན་པར་ ཞེན་ནས། འདི་ནི་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་
 བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་

གྱིས་ཉི་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྫོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་
 རབ་ དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྩ་དང་ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་
 མ་དང་། གྲོ་དུ་མ་དེ་དག་ནི་མཐོང་ངམ་ཐོས་ནས་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྤང་
 བོ་ཆེད་ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་དོ། །རྟ་བའི་ཆོགས་དང་།
 ཤིང་རྟ་བའི་ཆོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཆོགས་དང་། རོར་བྱ་དང་། ལྷ་
 ཏིག་དང་། བེ་རྒྱུ་དང་། རུང་དང་། མན་ཤེས་དང་། ལྷ་རུའི་ཆོགས་དང་།
 རོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་
 ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་སྤང་བོ་ཆེད་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤང་བོ་ཆེད་
 ཆོགས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་ བ་དང་། རོར་དང་། འབྲུ་དང་།
 མཛོད་དང་། བང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་དག་གི་ནམ་
 གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བའི་སྟུ་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ། །མིག་སྟུ་བར་
 གྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་
 ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་ དེ་དག་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་མངོན་པར་
 ཞེན་ནས། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོན་མི་

འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་
 འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉི་བར་བརྟགས་པར་བྱ་མི་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན། སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་གྱུར་བ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་མ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་ པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་པར་མི་
 ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདས་མ་བྱས་དེ་དག་མཐོང་ རམ་ཐོས་ནས་
 འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་
 ནི་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་ དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ འདི་
 ནི་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་ འདོགས་པར་ཡང་
 བྱེད་དོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉི་བར་བརྟགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། བདེན་པ་མཐོང་
 བ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་མཐོང་རམ་ཐོས་ན་ འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་

དང་འདུས་མ་བྱས་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 མ་སྒྱུ་མ་ཉྟ་བུ་འདི་ནི་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་རྣམ་པར་སྤོངས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་
 སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་སྤོངས་པ་བཞིན་དུ།
 དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ ༡༡། །པ་འདི་ནི་
 བདེན་ཀྱི། གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་
 དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་
 ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉི་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དེ་ལྟར་ན་འཕགས་ པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 འཕགས་པའི་མཐོང་བས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཤིང་། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བརྟགས་
 པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་
 འབྲེལ་གྱིས་དེའི་ཆེ་ཆོགས་ སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲས་སོ། །ཟབ་མོ་བྱིས་

བའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་
 གྱུར། །བྱིས་པ་གཏི་ཐུག་མེད་ས་པ་འདི་དག་ནི། །སྤྱི་བའི་སྒྲིས་ ལ་དགའ་
 ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་པ་འཕ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག། །ཐུག་དང་བ་
 ལང་དག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་པའི་སྤྱི་བ་དེ་བེད་ནས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་
 རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟོག་གའི་སྒྲིད་
 ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་
 འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བལྟ་ བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་གྱི་དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ཞིག་ན། འདི་ནས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ ཁམས་གང་གའི་སྤྱང་བདུན་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་
 ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ གྲགས་པ་ཅན་ཞེས་བགྱི་བ་དེར་བདག་མཆིས་པའི་ཆོ། དེ་ན་
 བདག་གིས་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུམ་སྤྲུག་ བདུན་
 ཅུ་ཅ་བདུན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསམས་པ་
 ལས་བརྩམས་ནས། ས་སྟོགས་ཞིག་ན་མཆིས་ཤིང་འདུས་ནས། དེ་དག་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད། །འཇལ་པར་
 བགྱིད། །ཉེ་བར་རྟོག་པར་བགྱིད། །ཡོངས་སུ་ ཆོལ་བར་བགྱིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་
 ནས། །སློ་གྲོས་ཐ་དད་པ། ཡིད་གཉིས་ཅན། །སློ་གྲོས་ངན་པ། རྩོད་པ་དང་།
 །འབྱེད་པར་བྱུང་པ་དག། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 བགྱིས། །ཞེར་འདེབས་པ་བགྱིས། །གཞུག་གཞུག་གིས་གཞོན་པ་བགྱིས། །ཆར་
 གཅད་པར་ བགྱིད་དེ། །སོ་སོར་མཆིས་པ་དག་ཅིག་མཐོང་ནས། །བཅོམ་ལྡན་
 །འདས་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དེ། །ཀྱེ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་
 ཉེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་དག་བྱུང་བས་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 །དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ །སྟ་བུ་རྟོག་པ་དང་ །མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་བ་
 །མཆིས་པ་ནི་དོ་མཆོར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ་སྙམ་བགྱིད་ལགས་ །སོ། །དེ་
 །སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 །ཆོས་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཆོས་འཕགས་དེ་དེ་བཞིན་
 །ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངས་ །ནི་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
 །པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ །སངས་རྒྱས་ཏེ། །མངོན་
 །པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། །རྣམ་པར་

བྱེ། གདགས་པ་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཚུན་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོག་གེའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སྟོང་གིས་འདི་ལྟར་
 རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་ པ་དེ་
 ན་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་འཕགས་གཞན་ཡང་རོན་དམ་པ་
 ནི་མཆན་མ་མེད་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གེ་ནི་མཆན་
 མའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་གྲང་སྟོང་
 གིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ ཡང་ དག་པར་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་འཕགས་གཞན་
 ཡང་རོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གེ་ནི་བརྗོད་
 པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་གྲང་སྟོང་
 གིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་ཐམས་ ༡༢༡ ། ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
 མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་ བྱའོ། །ཆོས་
 འཕགས་གཞན་ཡང་རོན་དམ་པ་ནི་ཐ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་

བར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གེ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས་
 དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 དག་པར་ འདས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་
 བར་བྱའོ། །ཆོས་འཕགས་གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ ལ། རྟོག་གེ་ནི་ ཚོད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་
 གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་འཕགས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རྒྱུས་བྱ་གང་ཟག་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་ ཏུ་ཆ་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་བསྟེན་བསྟེན་
 བས་ནི་སྤང་ཅིའི་རོ་འཇ། འཁྱུང་བའི་རོ་བརྟག་པའཇ། རྗེས་སུ་དཔག་པའཇ།
 མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་
 དང་འདོད་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ གིས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པས་ནི་ནང་
 གི་རབ་ཏུ་དབེན་ པའི་བདེ་བ་གཟུགས་དང་། སྤྱ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་།
 རེག་བྱའི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟག་པའཇ། རྗེས་སུ་དཔག་
 པའཇ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱ་བ་ལ་མོས་པ་ཀྱན་

ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་ནང་ གི་མི་སྤྱོད་པ་འཕགས་པའི་ བདེན་པ་
 ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱོད་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་
 རས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་
 སྙད་ལ་མོས་པ། ཐ་སྙད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་ཆད་པ་འདྲིག་ ཆོགས་ལ་འགོག་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟག་
 པའམ། རྗེས་སྤྱོད་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཆོས་འཕགས་འདི་ལྟ་
 ཟེ། དཔེར་ན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་གིར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་པ་
 ལ་བཅོལ་བ། ཚོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་བྱང་གི་ སྤྱོད་པ་ལ་དག་
 གིས་བདག་གིར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
 བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱོད་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཆོས་འཕགས་
 དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ མཆོན་ཉིད་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱོད་པའམ།
 མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་
 ཆོགས་སྤྱོད་པ་ཅད་པ་འདི་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཏེ། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཡོངས་ཆད་པ། །ཚོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་

ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀྱན་ལས་འདས་མཆོན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །དེ་
 ལ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་ པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་
 བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་
 ཞིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་བཙུང་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་གང་གི་སྐད་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱོད་ བ་ཐུག་པ་ཐ་དད་པ་
 དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་དགའ་བ་ ཡིན་ལོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་བཙུང་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆོར་ལགས་སོ། །བཙུང་ལྡན་
 འདས་འདི་ན་བདག་གིས་སྟོགས་ཤིག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པས་
 སྟོད་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་འདི་ལྟ་ སྟེ། འདུ་ བྱེད་
 རྣམས་དང་། དོན་དམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་བསམས་པ་
 ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། བན་ཚུན་ནས་མཆིས་ཤིང་མཆིས་ནས་འདུས་ཏེ་མཆིས་
 ནས། དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་དང་དོན་དམ་ པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཁ་

ཅིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་ དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་
 དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་
 སྒྲོ་བློས་ཅན་ཡིད་གཉིས་སུ་ ༡༡། །གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་དུ། །གང་
 དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 ལགས་ སོ་ཞེས་མཆི་བ་དང་། གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ ལགས་སོ་ཞེས་མཆི་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་གང་ནི་མང་པར་མཆི་བ་ལགས། །གང་ནི་ལོ་བེ་མཆི་
 བ་ལགས། །གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལགས། །གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་
 ལགས་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་མཆི་བདག་ཅིག་མཐོང་ལགས་སོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས་མཐོང་ནས་གྱུང་བདག་འདི་ ལྷམ་བགྱིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྷར་དོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་ཐ་དད་པ་ དང་ཐ་
 དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲ་བ་མ་
 འཛེལ་བ། །བྱིས་པ་སྒྲོངས་པ་མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་
 ལགས་པར་ཞུགས་ པ་ལ་སྟག་ལགས་སོ་སྟམ་བགྱིད་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་

ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློ་གྲོས་
 ཞིན་ཏུ་རྣམ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སློ་གྲོས་ཞིན་ཏུ་རྣམ་དག་
 དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟར་
 རོན་ དམ་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་ཐ་དད་བ་དང་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ མཆོན་ཉིད་སྤྱོད་པ་མི་ཤེས་པ། གྲེས་པ། རྩོངས་པ།
 མི་གསལ་པ། མི་མཁས་པ། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཞིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདུ་བྱེད་ རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་
 སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་ནི་རོན་དམ་བ་རྟོག་པའམ། རོན་དམ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
 བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཞིན་ཏུ་རྣམ་དག་གལ་ཏེ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་རོན་དམ་བའི་མཆོན་ཉིད་ ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་པར་
 གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་གྲེས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་
 པར་ཡང་འགྱུར། །སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སླ་
 ན་མེད་པའི་ཐུང་ན་ ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། །སླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ ལས་རོན་དམ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་

དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་། །འདུ་བྱེད་
 གྱི་མཆོན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར། །འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་ ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར། །མཆོན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་ པར་མ་གྲོལ་ན་གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །འཆིང་བ་དེ་གཉིས་
 ལས་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་ སྤང་ན་
 ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་ རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སློ་
 གོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་
 ཡིན། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་
 པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
 བ་དེའི་ ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ རྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ མ་ཡིན་ཞེས་ ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་

རྣམ་གྲངས་དེས་ན། ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁྱུགས་པ་
 ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁྱུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྲོ་གྲོས་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་དག་གང་གི་སྤྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་ མ་དང་
 བྲལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྲལ་བ་ ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མཆན་
 མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་དང་། འཆིང་བ་དེ་གཉི་ག་ལས་ རྣམ་
 པར་གྲོལ་ན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་ བ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་ འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་ ༡༡། མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་
 གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་ ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁྱུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁྱུགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། ཁྲོ་གྲོས་ཤིན་ ཏུ་རྣམ་དག་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་

མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་
 བློ། །དེས་ན་ངེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་ གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ དུ་གཏོགས་པར་ འགྱུར་རོ། །སློ་བློས་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་དག་གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་
 བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ ཐམས་ཅད་ལ་དོན་
 དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱི་འཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །སློ་བློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གང་ གི་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་འཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་ པ་
 དེའི་སྤྱིར། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཡང་མི་ རུང་ལ། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་
 དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ ཞུགས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་བྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་འདུ་
 བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་
 བྱི། །དེས་ན་རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། །འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་ བྲག་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་
 ཐོས་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་
 དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་
 མཆན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་ པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་
 ན་འདུ་ བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅམ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་ཉིད་
 དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཆན་ཉིད་
 ཐ་དད་དུད་ གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་བྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གང་གི་ཕྱིར་འདུ་
 བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་ ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་

དང་། གྲེ་བྲག་གྲེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ ཡོངས་
 ལྷ་ཚོལ་བར་གྲེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་འདུ་གྲེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་
 རབ་ཏུ་གྲེ་བ་ཡིན་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་མེད་པ་ དེའི་ཕྱིར།
 འདུ་གྲེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའམ། །ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས་འདུ་གྲེད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་ པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། བྱོད་ཀྱི་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་ ལྷགས་པ་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི་
 དུང་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། །མཆན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་
 པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ། གསེར་གྱི་
 སེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །པི་ཕང་གི་སྤྲི་སྒྲན་པ་ཉིད་ཀྱང་པི་ཕང་གི་སྤྲི་
 ཉིད་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ པའམ། །མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་
 གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཨ་ཀ་རུ་

ནག་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
 གདགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཆ་བ་ཉིད་ཀྱང་ན་ལེ་ཤམ་དང་
 མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། །མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྒྲ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཆ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཨ་རུ་རའི་བསྐྱ་བ་ཉིད་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ ༢༡། །ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་བའི་
 འཇམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ མ་ཡིན་
 པའམ། །མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མར་ལ་མར་གྱི་སྟོང་ཁུ་ཡང་མར་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་ དད་པ་མ་ཡིན་
 པའམ། །མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་ མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། །མཚན་ཉིད་
 ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་གྱི་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རི་ལྷ་
 བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྒྲ་དང་གཉི་ལྷ་གི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲོ་
 གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། །མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
 གདགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་ངས་ནི་དེ་ལྷ་དོན་དམ་
 པ། སྒྲ་བ། མཚན་དུ་སྒྲ་བ། ཟབ་པ། མཚན་དུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།
 མཚན་དུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པའི་ མཚན་ཉིད་ མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས།
 རྣམ་པར་བྱེ། གདགས་པ་བྱས་རབ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་དེའི་ཆེ་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་
 དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་
 ཡིན། །སྒྲེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་
 ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆིང་བ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་ ལས་རྣམ་གྲོལ་

འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་མདོ་ལས་ རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་
 བྱ་སྟེ་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པར་རབ་ འབོར་ལ་བཀའ་སྩལ་
 བ། །རབ་འབྱོར་སྟོང་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ ཁམས་ན། གང་དག་མདོན་པའི་
 ང་རྒྱལ་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མདོན་དུ་བློན་ཅིང་། །ཤེས་པ་བརྟུན་སྟོང་པར་
 བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་རི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། །སྟོང་གྱིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་ན། གང་དག་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་སྟོང་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་ཅན་རི་ཙམ་ ཞིག་ ཡོད་པར་ཤེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མདོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་ ཤེས་པ་བརྟུན་སྟོང་པར་བབྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་
 ཉུང་ཤས་ཅིག་མཆིས་པར་འཆོལ་བ་ལགས་ གྱི། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བདག་
 གིས་སེམས་ ཅན་གྱི་ཁམས་ན། གང་དག་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། མདོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མདོན་དུ་བློན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅ་
 ནི་ཆོད་མ་མཆིས། གངས་མ་མཆིས། །བརྟོན་དུ་མ་མཆིས་པ་སྟེད་ཅིག་མཆིས་
 པར་འཆོལ་ལགས་ཏེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་བདག་ དུས་གཅིག་གིས་ན། དགོན་

བ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ནི་ག་ན་མཆིས་པའི་ཆོ། དེ་ན་བདག་གི་ཉེ་འཁོར་ན་དག་
 སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་གྱུར་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ ཆེན་པོ་ན་བརྟེན་ཅིང་
 གནས་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་སྤྱོད་ཤིང་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དག་སློང་དེ་དག་པན་ཚུན་
 ནས་མཆིས་ཤིང་ མཇུག་ནས་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་
 ཉོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་ སློང་པར་བབྱིད་དེ། །དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱང་པོ་
 དམིགས་པ་དང་། ཕྱང་པོའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱང་པོའི་སྐྱེ་བ་
 དམིགས་པ་དང་། ཕྱང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ འགོག་པ་
 དམིགས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་འགོ་པ་མངོན་དུ་བབྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་
 སློང་པར་བབྱིད། །ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོའི་དམིགས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག་
 ནི་སྐྱེ་མཆེད་དམིགས་པས། །ཁ་ཅིག་ནི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་སློང་པར་ ༢༡། །བབྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་
 དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམིགས་
 པ་དང་། ཟས་ཀྱི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་།
 ཟས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བབྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་སློང་པར་བབྱིད། །ཁ་
 ཅིག་ནི་བདེན་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་།

བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྤང་བ་དམིགས་པ་
 དང་། བདེན་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་བསྐྱོམ་པ་
 དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ རི་ཁམས་དམིགས་པ་
 དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དམིགས་
 པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་པ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་།
 ཁམས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བགྱིད།
 ཁ་ཅིག་རི་རྩན་ བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དམིགས་པ་དང་། རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་
 པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་མི་མཐུན་པའི་
 རྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་བསྐྱོམ་པ་
 དམིགས་པ་དང་། རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་།
 རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མ་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤང་ཞིང་
 འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བགྱིད།
 ཁ་ཅིག་རི་རྩན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག་རི་ཡང་
 དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་ རྣམས་དང་། དབང་པོ་
 རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ཁ་ཅིག་

རི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པའི་མི་མཐུན་ བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱོམ་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མ་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤར་ཞིང་ འབྱུང་བ་
 དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་པར་རིག་པ་དག་
 མཐོང་ལགས་སོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྙམ་བབྱིད་དེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
 འདི་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་
 པས་ཤེས་པ་བརྟེན་པར་བབྱིད་ཅིང་། འདི་ལྟར་ རོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་འཆལ་བས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ཐམས་ ཅད་
 རི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་བློན་ཅིང་།
 ཤེས་པ་བརྟེན་པར་བབྱིད་པ་ཤ་སྟགས་ལགས་སོ་སྙམ་བབྱིད་ལགས་
 སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ གྱིས་གང་གི་སྤྲད་དུ་འདི་སྤྲད་ཅེས།
 རོན་དམ་པ་ནི་སྤྲ་བ། ཐབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ། མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་

དཀའ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ།
 རི་ཅོམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རོ་མཆོར་
 ལགས་ཏེ། བཅོམ་ ལྡན་འདས་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་ པ་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དག་སྦྱོང་
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལགས་ན།
 འདི་ལས་སྦྱད་རོལ་པའི་སྤྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ ཅི་འཆོལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་
 བཞིན་ཏེ། དེས་ནི་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱ་བ།
 མཆོག་ཏུ་སྤྱ་བ། ཟབ་བ། མཆོག་ཏུ་ཟབ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཆོག་ཏུ་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མདོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྤྱེ།
 གདགས་པ་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཕྱང་པོ་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་ པ་
 ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་རབ་འབྱོར་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཁམས་

རྣམས་དང་། དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲོང་བ་
 རྣམས་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། ༢༡། །དབང་པོ་རྣམས་དང་།
 ལྷོ་བས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། རབ་འབྱོར་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བློ་རྒྱུ་དེ་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱང་པོ་རྣམས་
 ལ་ རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ།
 མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ རོ་གཅིག་ པ་སྟེ། མཆོད་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། བྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དག་སྒྲོང་རྣམས་འབྱོར་སྒྲོད་པ་ནི་
 ཕྱང་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ ཉིད་དོན་དམ་ པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་རབ་དུ་
 རྟོགས་ནས། ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་།
 སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཟས་རྣམས་

དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ སྒྲོང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
 དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོ་དང་།
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་
 བདག་མེད་པ་ ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་བཞིན་ ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས། དོན་དམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ། རབ་འབྱོར་རྣམས་བྱངས་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་
 ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་། བདེན་པ་དང་།
 ཁམས་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲོང་བ་དང་། རྩུ་
 འབྲུལ་གྱི་ རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 འདི་དག་པན་ཚུན་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པ་པན་ཚུན་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་

དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་ མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་
 པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་ པ་
 ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནིང་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་
 བྱས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་ འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་
 ན་ནི་དོན་དམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅའ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་
 འབྱོར་གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྒྱ་ལས་བྱུང་
 བ་ མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 དོན་དམ་པ་དེའི་དོན་ དམ་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཏྲག་གཤེགས་
 པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཏྲག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ ཕྱིར།
 རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་
 པའི་མཆོན་ ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་
 འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་ པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱུར་དེ་
 བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་
 རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་དེའི་ཆེ་ཆོག་ས་སུ་ བཅད་པ་འདི་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ལ་གང་
 དག་ཐ་དད་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་དག་ང་རྒྱལ་གནས་པ་མོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའོ། ། །བམ་པོ་སུམ་ཅུ་བརྒྱད་པ། དེ་ལ་སེམས་ ༢༡། །ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་
 བཞིན་བལྟ་ བར་བྱ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གྲོས་
 ཡངས་པས་ཁྱེ་བ་ཁྱེས་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་
 པ་ཞེས་བགྱི་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ལགས།

དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་ཡང་དག་པར་འདོགས་ན་ཡང་ངི་ཙམ་
 གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་
 པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་
 སྐྱེ་དགའི་དོན་དང་། པན་བ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་ སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སྒོ་
 གྲོས་ཡངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ་
 ཁྱོད་འགྲོ་བ་དུག་གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་དག་ སེམས་
 ཅན་གྱི་རིགས་གང་དང་གང་དུ་ཡང་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སམ། ཡང་ན་
 མངལ་ནས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་བྱོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་
 བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུས་མངོན་པར་འབྱུང་ཅིང་འབྱུང་བར་འབྱུང་ བ་དེར་དང་
 བོར་འདི་ལྟར་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གནས་དང་ བཅས་པའི་དབང་པོ་

གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། མིང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཐ་
 ལྷན་འདོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྤྲོན་ཅིང་འཇུག་ལ། རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་།
 ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉི་ག་
 ཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་
 རོ། །སྒྲོ་བློས་ཡངས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 གྲུང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་འདི་བཟུང་ཞིང་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀྱན་
 གཞི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གྲུང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལུས་འདི་ལ་གྲུབ་པ་དང་
 བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ དང་། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་གྲུང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་།
 སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་ ཀྱན་ཏུ་བསགས་པ་
 དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྒྲོ་བློས་ཡངས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བྱུག་པོ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལྷེ་དང་།
 ལུས་དང་། ཡིད་ གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཞེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་འདུག་
 བ། དུས་མཚུངས་པ། སྟོང་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་ པའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཞེས་པ་
 དང་བཅས་པའི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། རྣམ་པར་ཞེས་པ་དང་བཅས་
 པའི་ལུས་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འབྱུང་
 སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དེ་དང་ ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་འདུག་པ། དུས་
 མཚུངས་པ། སྟོང་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་
 པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ན་
 བློ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དང་སྟོང་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ པར་ཞེས་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་
 པར་ཞེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ་བཞི་ལན་ཅིག་གམ། ལྷ་ཆར་
 ལན་ཅིག་འབྱུང་ན་ཡང་། དེར་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་དང་སྟོང་
 ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ ༢༡། །ཞེས་པ་
 ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་

ཅུ་སྤང་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྐྱོད་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་
 གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་སྐྱོད་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྐྱོད་
 གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་ མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་གནས་པར་
 གྱུར་ན། རྒྱལ་སྐྱོད་གཉིས་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་། ཅུ་འི་སྤང་དེ་
 རང་གི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་འཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་བྱེད་པར་ཡང་
 མི་འགྱུར་ངོ་། །མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡང་།
 གལ་ཏེ་ གཟུགས་བརྒྱན་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་གནས་པར་གྱུར་ན།
 གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་
 སམ། གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྒྱན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་
 གནས་པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་གཉིས་སམ་རབ་ཏུ་ མང་པོ་དག་འབྱུང་
 ཞིང་། མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་
 འགྱུར་བ་ཡང་མ་ ཡིན་ན། ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །སྒྲོ་གྲོས་
 ཡངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཅུ་སྤང་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་
 ལན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་གནས་པར་གྱུར་ ན་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 ལྟ་ཆར་གྱི་བར་དག་ལན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྐྱེན་ཉི་བར་ གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ ལྟ་ཆར་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ཚོས་
 གྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་
 འདོགས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོགས་སོ། །སློ་
 གྲོས་ཡངས་པ་གང་གི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ལེན་
 པ་མི་ མཐོང་། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡང་མི་མཐོང་། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། བསྐྱུགས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་
 མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། རྣ་ བ་ཡང་མི་མཐོང་། སྤྱ་ཡང་མི་མཐོང་། རྣ་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། སྤྱ་ཡང་མི་མཐོང་། དྲི་ཡང་མི་མཐོང་། སྤྱའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། ལྷེ་ཡང་མི་མཐོང་། རོ་ཡང་མི་མཐོང་།
 ལྷེ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་། དེག་བྱ་ ཡང་མི་
 མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། ལྷོ་གྲོས་ཡངས་པ་
 གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡིད་ཀྱང་མི་
 མཐོང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་
 ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ བ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་འདོགས་སོ། །ལྷོ་གྲོས་ཡངས་
 པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་
 པར་འདོགས་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་ བཙུམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་དེའི་ཆེ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་འདི་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་ཁྱུང་ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་

བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངས་བར་
 འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཙུང་ལྡན་
 འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཁྱུ་བ་ཁྱུས་པ།
 བཙུང་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་
 པ། ༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་
 ཞེས་བགྱི་ན། བཙུང་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
 རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ མཁས་པར་འདོགས་ན་ཡང་ཇི་
 ཙམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙུང་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 ལྷུ་ལ་ཏོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་བ་དང་། སྐྱེ་
 བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་ བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་
 བཅས་པའི་སྐྱེ་དབྱུང་དོན་དང་། པན་བ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱུགས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འདི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་

སོ། །ལེགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ཆོས་
 རྣམས་ གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་བྲོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 གནས་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་
 ཞེ་ན། གྱུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་ཆོས་
 རྣམས་གྱི་གྱུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རི་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་
 གདགས་པའི་ཕྱིར། མིང་དང་བདུན་ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 མིང་དང་བདུན་རྣམ་པར་གཞག་ པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་
 ཆོས་རྣམས་གྱི་ གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་གྱི་ཉོན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ།
 འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ བྱང་པོ་ཆེན་པོ་ འབའ་ཞིག་
 འདི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་
 གནས་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་བརྟུན་པའི་

རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་ བྱས་པའི་རྒྱས་དེ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་
 རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་པས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་ པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་གང་ཟག་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་ རིབ་ཀྱི་སྦྱོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་
 ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཚན་མ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པའམ། སྒྲ་མའམ། ཉིལ་གྱི་
 འབྱུང་མ། སྒྲོན་པོའི་མཚན་མའམ། སེར་པོའི་མཚན་མའམ། དམར་ པོའི་
 མཚན་མའམ། དཀར་པོའི་མཚན་མ་སྒྲ་བར་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་ བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་
 ཀྱི་ སྦྱོན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱུང་པ་ན། མིག་ དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 སྦྱོད་ཡུལ་མ་ནོར་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་ སུ་བྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤེལ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་ཆོན་ སྒྲོན་པོ་དང་ཕྱད་པར་བྱུང་པ་དེའི་ཆེ་ནི། ནོར་བུ་

རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོར་ལོག་པར་འཛིན་པས་
 གྲང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོན་དམར་
 པོ་དང་ཐུང་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པསྒྲུང་བུ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པསྒྲུང་བུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་གྲང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོན་ལྗང་གྱུ་དང་
 ཐུང་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་
 ཟེང་། རྟོར་བུར་རིན་ཆེན་པོ་མཁའ་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་གྲང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོན་སེར་པོ་དང་ཐུང་པར་
 གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི། གསེར་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གསེར་དུ་ལོག་པར་
 འཛིན་པས་གྲང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔར་ན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཆོན་དང་ཐུང་པ་དེ་ལྟ་
 ༡༡། །བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ། གུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་བག་ཆགས་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔར་ན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་ལ་རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པསྒྲུང་

རྩ་ག་དང་། མཁའ་དང་། གསེར་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ། གུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །ལོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་
 ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ དཔེར་
 ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་ཉིད་དང་། མཐོན་
 ཀ་ཆེན་པོ་དང་། བརྩ་རྩ་ག་དང་། མཁའ་དང་། གསེར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་
 པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་བུར་ནི་གཞན་ གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། གུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་
 གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཆོན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་མིང་དང་འབྲེལ་
 པའི་མཆོན་མ་ལ་བརྟན་ ནས་ནི་གུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་གུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ལ་ བརྟན་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་གུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མངོན་

བར་ཞེན་ བ་མེད་བ་ལ་བཞེན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་
 ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་
 ལྟ་བ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་ན། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་ པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་
 ཞེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་ སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡང་ དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་རབ་ཏུ་ཞེས་
 ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་རབ་ཏུ་
 ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་
 སྤོང་ངོ་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྤངས་ན།
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་

གནས་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་
 བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
 བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ཤིང་། མཆན་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ལ། མཆན་ཉིད་
 མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་ནས། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་དུ་སྤྲོང་ཞིང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་དུ་སྤངས་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ ཀྱི་
 ཆོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅུ་གྱིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་པར་ མཛད་པ་ན་ཡང་
 དེ་ཅུ་གྱིས་འདོགས་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་
 ཆོག་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རབ་
 ཤེས་ན། ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཆན་ཉིད་ཆོས་སྤྲོང་འགྱུར། ། ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤངས་ན། ། ཤེས་དུ་རྣམ་དག་མཆན་ཉིད་ཆོས་འཐོབ་

འགྱུར། ། སྐྱེ་བོ་བག་མེད་ཉིས་ཚུ་ལེ་ལོ་ཅན། །འདུ་བྱེད་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པར་
 མི་བྱེད་པ། །བཏྱན་མེད་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་ཉམས་པས་
 སྒྲིང་བཅེར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་

༡༡། །མདོ་ལས་རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ན་བདག་གཅིག་ཕྱ་དབེན་པ་ཞིག་ན་
 མཆིས་པའི་ཆེ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལགས་ཏེ།
 བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱུང་བཀའ་ སྟེ། སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
 སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་
 དེ་ བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བདེན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱུང་བཀའ་ སྟེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
 སྤང་བ་དང་། མདོན་དུ་བཀྱི་བ་དང་། བསྐྱོམ་ པ་ཡང་བཀའ་སྟེ། བཙེམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 བཀའ་སྩལ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཁམས་དུ་མ་པ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་
 དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་
 དུ་མར་དན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།
 མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་།
 སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་།
 འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། དན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་སྤྲོང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
 རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།
 མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་
 ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་

བ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས་ ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅི་
 ལས་དགོངས་ ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་སྐྱམ་བའི་ལགས་ཏེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ ཉིད་མ་
 མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་དོན་དེ་
 ཉིད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱེད་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་ འདས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཉོག་པ་དག་བ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེས་པ་
 ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་
 བོ་ལ་ བན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་བོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་
 དང་། ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགའའི་དོན་དང་། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་

ཟུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འབྲི་བར་སེམས་པ་ནི་
 ཡང་སྤྱོད་ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་ འཕགས་དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཉོན་ཅིག་
 དང་། ངས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་ལ་བཤད་པར་
 བྱའོ། །དོན་དམ་ ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་བོ་དོ་
 བོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 ༡༡། །འཕགས་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་
 ཞེ་ན། གྲུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་
 ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་མཆོན་
 ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱི་བོ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་

མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་
 ལྟོ་བས་གྱིས་ བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲི་བྱུང་དེ་ནི་
 རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱུང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་ དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་
 སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་ རྣམ་པར་དག་པའི་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་འདྲི་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་ པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱུང་ཞེ་ན། དོན་ དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་ཇི་
 ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ བཟུ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་
 པ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་
 བུར་ནི་སྒྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ བཟུ་བར་བྱའོ། །དོན་ དམ་པ་དོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་བཟུ་ བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ མེད་པ་
 ཉིད་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་
 དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ ཆོས་ བདག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་
 དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་པ་
 འཕགས་ངས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དགོངས་
 ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་
 ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 ཡིན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ མེད་
 རོ། །དེའི་སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞིག །རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་ འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཡང་རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ།
 གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ པའོ་
 ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་ པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་
 ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་

གྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ ༢༡། །ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་
 དེ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་པ་
 མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལས་ དགོངས་ནས། ངས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་ མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པར་
 མཐོང་བ་དེའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་མི་འདོགས་ཀྱི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ།
 ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་

ལྷ་ གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། གྲུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྗེས་
 ལྷ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། རི་ལྷ་རི་ལྷར་རྗེས་ལྷ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་
 རྗེས་ལྷ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པས་ ཡོངས་ལྷ་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་
 དང་རྗེས་ལྷ་འབྲེལ་བའམ། ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་བག་ ལ་ཉལ་གྱིས་གཞན་གྱི་
 དབང་དང་ཡོངས་ལྷ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། གྲུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྷ་དེ་
 ལྷར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། གྲུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་ སྤྱི་མ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུན་
 ཏུ་སྦྱེད་དེ། གཞི་དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་གྲུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྦྱེ་བའི་
 གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དུན་
 རིང་པོར་ ཡང་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་དུད་འགྲོ་རྣམས་
 སམ། ཡང་ན་ཡི་དྲགས་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྷ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྷ་མ་
 ཡིན་རྣམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲུན་ཏུ་རྒྱག་ཅིང་འཁོར་བར་
 འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། དོན་དམ་ཡང་དག་

འཕགས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་
 བ། སྐྱིབ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་བ། རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན་བ། མོས་བ་མི་མང་
 བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་
 ད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ ཉིད་ མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་དག་
 གིས་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་
 ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། མི་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་
 ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ ཅད་ལ་
 ཡིད་དང་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་དང་བར་བྱས། སྐྱོ་བར་བྱས་
 ནས་སྒྲིག་པ་ལས་སྒྱུར་ལྡོག་སྟེ། དེ་དག་སྒྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་ཅིང་
 དགོ་བ་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བ་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་དོ། །སྐྱིབ་བ་ཡོངས་སུ་མ་ བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་
 སུ་སྐྱོང་ངོ་། །རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་
 དོ། །གཞི་དེས་མོས་པ་མང་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་
 དག་པར་འགྲུབ་པར་ འགྱུར་ངོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ ཆོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མི་ཤེས་ བས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་
 དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ ༢༡། ཉོན་མོངས་པ་
 ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་
 དག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས། འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 དག་པར་ སྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
 བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་ པར་བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་
 ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་

བཏྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་བར་ཞེན་པ་མེད་པས། སྐྱེ་བོ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་ བྱེད། རབ་ཏུ་ནམ་
 པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་
 སྙད་བཏྲགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་བཏྲགས་པ་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བ་ མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་བཏྲགས་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 གཞན་གྱི་ དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆེ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་དང་།
 སྤྱི་མ་ལ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་ཆད་པས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ ཞིང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པའི་
 རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ ཀྱང་ལམ་འདི་ ཉིད་དང་། བསྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱོར་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ།
 སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། བསྐྱུ་བ་པ་འདི་
 ཉིད་ ཀྱིས་བྱུ་བ་པ་དང་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་ འདས་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བས། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡང་གཅིག་སྟེ། གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ངས་ དེ་ལས་དགོངས་ནས་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་དབང་པོ་རྟུལ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྫོན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་དག་ཀྱང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས་ཉན་ ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བའི་བཀོད་པ་གཅིག་ཏུ་པ་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ བཙུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྙིང་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་བྱུང་མི་ཀུས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་
 བ་ དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
 རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ པའི་བྱེད་རོ། དེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྙིང་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་
 བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་

རོ། །རི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པར་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པར་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་། དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཞི་བའི་བཟོད་པ་གཅིག་ཕྱེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་
 བྱངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉན་
 མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་ན་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་དང་པོར་བདག་གི་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པས་ཉན་མོངས་པའི་
 སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་རིགས་སུ་འདོགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་འདི་ལྟར་ངའི་
 ༡༡། །ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲ་ཞོམ་པ། བསམ་པ་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ། ཆོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྤང་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་འདི་ལ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
 ལས་དགོངས་ནས་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ།
 གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་
 ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ།
 སྤྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ། མོས་པ་མང་བ། བསོད་
 རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་
 ཆོས་དེ་ ཐོས་ན། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལ་ཡང་མོས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དེ་ཡང་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ རྟོགས་པ་
 གོམས་པས་ཀྱང་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ང་ལ་ཡང་ཨ་ལ་ལ་ བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་
 མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དད་པ་འཐོབ་པར་ འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་

བ་དང་། རྒྱུད་ ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བ་དང་། མོས་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ། བསོད་
 རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ། དྲང་པོ་དྲང་
 པོ་འི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོག་པ་སེལ་མི་རུས་པ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་
 པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན་ངས་དགོངས་ ཉེ་ བཤད་པ་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ་
 མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུངས་པ། ཟབ་པ། ཟབ་པར་སྒྲུང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ།
 མཐོང་བར་དཀའ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་ བ། བརྟག་མི་རུས་པ། རྟོག་གི་པའི་
 སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མོ་བརྟགས་པ་མཁས་པ། མཛེངས་པས་རིག་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་ལ་བདག་མི་
 ཤེས་སོ་སྟུང་ནས་འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟེམ་
 ཆོས་ རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཟབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐེན་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་ནི་རྗེ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས་ ཀྱིས་འདུག་པ་
 ཡིན་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཐེན་པ་དང་། གཟིགས་པ་མཐའ་

ཡས་པ་ཡིན། བདག་ཅག་གིས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་བ་ཡང་གི་རྗེས་ཅམ་མོ་
 ལྷམ་ནས། དེ་དག་མདོ་སྤེ་དེ་རྣམས་ལ་གྱུས་པར་བྱས་ཏེ། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ཡང་
 བྱེད། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཆང་བར་ཡང་བྱེད། ལྷོག་པར་ཡང་བྱེད། ཡང་དག་
 པར་འབྱེད་པར་ཡང་བྱེད། མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། ལུང་ལྟོད་པར་ཡང་བྱེད།
 འདོན་པར་ཡང་བྱེད། ཁ་ཏོན་དུ་ཡང་བྱེད་མོད་གྱི། འདི་ལྟར་ངའི་དགོངས་ཏེ་
 བཤད་པ་ཟབ་མོ་འདི་མ་ཏོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པར་ སྦྱོར་བར་མི་
 བྱས་སོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་ བར་
 འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། གང་དུ་ཡང་རྒྱད་
 ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དག་ཀྱང་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །རི་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ པོའི་
 བར་དུ་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དྲང་ པོ་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་
 མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་སེལ་བྱས་པ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་
 མོ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་ བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞོན་མ་ནས་ཞི་
 བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་མ་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིའི་ བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་
 གཞི་དེས་ ༡༡། །ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་
 པར་ལྟ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་
 བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་ འདེབས་ཏེ།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ མཆོན་ཉིད་
 ཡོད་ན་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་
 ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ པའི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཆོན་
 ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ངའི་

ཆོས་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ངའི་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འདུ་
 ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ལ་ཡང་ཆོས་སུ་འཛིན་ རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འཛིན་
 ཏོ། །དེ་དག་ཆོས་ལ་མོས་པས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་མོད་ཀྱི།
 རོན་ཀྱང་རོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པ་ཡིན་ ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན། དགོ་བའི་ཆོས་
 ཤེན་ཏུ་བྱ་ཆེ་བ་ དང་། ཤེན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་དེ་དག་ལས་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་དང་། རོན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་ཐོས་ནས། གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འདུ་ཤེས་ བས།
 ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་རོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞི་དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་རིག་པར་ བྱའོ། །གང་དག་ལྟ་བུ་འདི་རྗེས་སུ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་
 དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ ཤིང་། ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་སྒྲག་ཅིང་དངང་ལ།
 ཀྱན་ཏུ་དངང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་
 འདས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་གྱིས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བེད་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད། སྤོང་
 བར་བྱེད། མི་བསྐྱབས་པ་རྫོད་པར་བྱེད། རན་དུ་རྫོད་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་
 ན་ཐོངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིག་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དེས་ཀྱང་གང་དག་སྒྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཆེན་པོ་འཕྲོག་པས་སྒྱུ་བར་བྱེད་པ། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་
 དོན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པར་ང་སྒྲུའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་སེམས་ ཅན་གང་
 དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད། སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག །རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་
 སྒྲིན། མོས་པ་མི་མང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་མ་
 གྲུབ་ཅིང་བྲང་པོ་མ་ཡིན་ལ་བྲང་པོའི་ རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། རྟོག་པ་
 སེལ་བྱས་ལ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་ འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་
 ཆོས་དེ་ཐོས་ན། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལ་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཆོས་ལ་
 ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ།
 ཆོས་ ལ་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ལ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་
 བདུད་གྱིས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དེ་
 དག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད། སྤྱོད་བར་བྱེད། མི་བསྐྱུགས་པ་རྫོང་པར་
 བྱེད། རན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟོད་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་གྲངས་དུ་
 མར་མདོ་སྡེ་དེ་དག་སྤང་བ་དང་། ཟུད་གཟན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་དགྱུར་འདུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་ ༢༡། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
 བསྦྱིབས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་
 དེ། ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དེའི་དང་པོ་ནི་གདགས་པར་སྦྱའི་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིག་
 འབྲུམ་ ཐུག་འདི་སྟེད་ཀྱི་བར་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ གདགས་པར་
 དཀའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལྟར་ན་ངའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་
 གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གུ་ལོ་མ་པ། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ།

ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་དག་གྲང་སྒྲང་ངོ་། ། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་ཆོག་སྤྲུ་
 བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། ། ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚོས་རྣམས་མ་
 སྤྲེས་དང་། ཚོས་རྣམས་མ་འགགས་ཚོས་རྣམས་གཞོད་ནས་ཞི་བ་དང་། ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྤྲུ་བའི་འདས་པར་ནི། ། དགོངས་པ་མེད་ བར་
 མཁས་པ་སྤྲུ་ཞིག་སྤྲུ་བར་བྱེད། ། མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྲེ་བ་ངོ་བོ་
 མེད། ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ངོ་བོ་ཞེས་ངས་བཤད་ངོ། ། འདི་ལ་མཁས་པ་གང་
 ཞིག་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ནི། ། རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་
 འགོ། ། ཀུན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་སྤྲུ་འདི་ ཡིན་ཏེ། ། རྣམ་པར་དག་
 བའང་གཅིག་སྤྲེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། ། དེ་སྤྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་པ་འདི་ནི་
 འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། ། སེམས་ཅན་རིགས་ནི་རྣམ་པ་སྤྲུ་ཆོག་མེད་མ་
 ཡིན། ། སེམས་ཅན་ཁམས་འདི་ན་ནི་གང་དག་བདག་གཅིག་སྤྲུ། ། སྤྲུ་བའི་
 འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ དཔག་ཏུ་མེད། ། གང་དག་སྤྲུ་བའི་འདས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི། ། བསྟན་པ་སྤྲུ་ཆེ་ལྟན་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་
 དགོན། ། གང་གོ་ལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། ། སྤྲུ་ཞིང་

བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་མཉམ་ཞིང་བྱེ་བྲག་མེད། །ཐམས་ཅད་དོན་བྱ་བ་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་སྤངས་ བ་སྟེ། །གཉིས་སུ་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་བདེ་ཞིང་བརྟན་
 བ་ཡིན། །དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཇི་
 ཅམ་དུ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། སྤ་
 བ། མཆོག་ཏུ་སྤ་བ། ཟབ་པ། མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།
 མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ནི་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་
 གནས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་ལ། གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟུང་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 དང་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ སྐྱེའོ་ཞེའམ། འགག་གོ་ཞེའམ། གཟུགས་གྱི་ཕུང་
 པོ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་ པའི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ འདོགས་པར་མཛད་ལགས་
 སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས།
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་
 ལགས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་དེ་
 མ་མཆིས་པ་ཉིད་ དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ ཉིད་མ་མཆིས་
 པ་ཉིད་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་
 ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་ མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ ཉིད་
 ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ མཆིས་པ་ཉིད་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་
 སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བསྐྱེ་ལགས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་

མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རེ་ རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལགས་
 ༡༡། །སོ། །སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་ །སོ། །ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་ཟས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ལགས་སོ། །ཁམས་དྲུག་པོ་དང་། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་ །སོ། །བཙེ་མ་ལྡན་འདས་བཙེ་མ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆའ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟུར་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ པའི་མཆོན་ཉིད་ལགས་
 ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙེ་མ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་ །འདོགས་པར་མཛད་ལ་སོགས་སོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཙེ་མ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ དང་། དེ་

ལས་གཅིག་ཤོས་དོན་དམ་ བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཀྱང་འདོགས་པར་
 མཛད་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་
 དོན་འདི་ལྟར་བདག་གིས་འཆའ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གི་གནས། འདུ་བྱེད་གི་མཆོན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ ཉིད་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ལགས་ ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་ལས་ཅིག་ ཤོས་ཆོས་
 རྣམས་གི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་
 སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སྤྱག་མ་
 རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་
 ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ རྣམས་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲིང་བ་
 རྣམས་དང་། རྩ་འབྱུལ་གི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། ལྟོབས་
 རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གི་ཡན་ལག་རྣམས་གི་
 ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་

འདས་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་
 འཆལ་ལགས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 གྱི་གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ཞེས། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་
 པ་ཞེས། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་
 དང་། སྤར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་རྣམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཞོས་དོན་དམ་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་
 ལྡན་འདས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་བདག་གིས་ འདི་ལྟར་

འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་
 སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་
 བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་ བར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་
 བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ལས་ཅིག་ཞོས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ ཉིད་མ་མཆིས་པ་
 ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་བགྱི་
 བ། བཅའ་ ༢༡། །སྒྲིའི་བྱེ་མའི་སྒྲན་སྒྲར་བ་དང་། བཅུད་གྱིས་ལེན་སྒྲར་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་ བརྟམས་ཏེ། སྒྲི་བ་མ་
 མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྟམས་ནས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་
 ཐམས་ ཅད་དུ་བསྐྱལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་བགྱི་ ན་རི་མོ་བྱི་བའི་གཞི་ནི་སྒྲོན་པོ་འཕ། སེར་པོ་འཕ། དཀར་

ཐོའམ། དམར་ཐོའམ། རི་མོར་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་ལགས་
 ཞིང་། རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་ཡང་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱང་པའི་དོན་དེ་དག་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་བགྱི་ན་ ཆབ་མར་ནི་སྣོད་དུ་
 བསྐྱལ་བ་དང་། འགག་ཡོས་པ་དང་། བག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ། ཆབ་
 མར་བསྐྱལ་ན་ཞིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་ བརྩམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ངེས་
 པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ ཅད་དུ་བསྐྱལ་ན།
 དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་བགྱི་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་།
 བསྐྱལ་བ་ ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་
 པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ནི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ ཅད་ལ་རོ་ གཅིག་
 པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་
 གླེང་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་ ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཤེས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་བཅའ་
 གླེང་། རི་མོ་བྲི་བའི་གཞི་དང་། མར་གྱིས་གདབ་པ་དང་། རྣམ་ མཁའི་
 དཔེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
 གཞན་དུ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་གླེང་ ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཏ་སྟེ་བྱང་སྟོང་སྟེ་བ་
 རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་

ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་
 མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ། སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ། མིར་གྱུར་པ་སྤྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་
 མཐུན་པར་ འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་
 མཆིས་པ། དང་བའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་ བརྩམས་རྟེ།
 གྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་
 ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཆར་ མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་
 པ་བསྐྱོར་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་
 མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན་ཚུད་པ་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
 ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
 ༡༡། །པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་རྟེ། གྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། འགག་པ་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་

ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དོ་མཆོར་མཛད་
 དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ།
 དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་
 སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྩམས། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་
 བརྩམས་ནས། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་
 བྱུང་མ། །རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཐོས་ནས་ མོས་པར་བབྱིད་པ་དང་། ཡི་
 གེར་འབྱིར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་།
 མཆོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འགོད་པ་དང་། ལུང་ལྟོད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་
 བབྱིད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བབྱིད་པ་དེ་
 བསོད་ནམས་ ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལགས། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 བ་དང་། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་ ལྷལ་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་

རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་
 མེད། །ཁངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་བདེ་བྱ་བར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་མོད་
 ཀྱི། །འོན་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སེན་མོའི་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་
 དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱེན་ན།
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས། །སྟོང་གི་ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་།
 ཁངས་དང་། ཆ་དང་། བཟང་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱར་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 འགོའོ། །བ་ལང་གི་རྗེས་ཀྱི་ཚུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཚུ་དང་བསྐྱེན་ན།
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས། རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 འགོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་
 ལ་མོས་པ་ནས། །བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་
 རྣམས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི། དེས་པའི་དོན་བསྐྱེན་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་
 པར་གྱུ་བ་པ་ནས། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པའི་
 བར་གྱི་བསོད་ནམས་འདི་དང་ བསྐྱེན་ན། བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་
 ནས། །རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་།

བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་ དག་འཕགས་ཀྱིས་
 འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་ པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། །འདི་རི་ལྟར་
 གཟུང་བར་བཀྱི། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་འདི་ནི་ དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དོན་དམ་
 པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཤིག། །དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། སློབ་ཆགས་དྲུག་འབྲུམ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ སྐྱེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྤྲུམ་ འབྲུམ་ནི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་
 བོ། །ཉན་ཐོས་འབྲུམ་ལྔ་ཁྲི་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ གསུངས་སོ། །།བམ་པོ་སྤྲུམ་ཅུ་
 དགུ་བ། ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཀྱི་རབ་ཏུ་ དབྱེ་
 བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་བྱང་བ་བཞིན་ རིག་

བར་བྱ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཁྱ་བ་
 ཁྱས་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པར་བགྱིད་
 ལགས། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ ༡༣༡ །པ། བྱམས་པ་ཆོས་
 གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་ བརྟེན་ནས་སོ། །བཙེམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་
 པོ་ འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོངས་པ་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་ལ། བཙེམ་ལྡན་འདས་དུ་ཞིག་ཞི་
 གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་ སྩལ་བ། གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་
 ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དུ་ཞིག་དེ་གཉི་གའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་ སྩལ་བ།
 གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་

བའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། ཇི་ལྟར་ཞི་
 གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་ བགྱི་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་
 ལགས། །བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 འདི་ལྟ་ལྟ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་
 པའི་སྡེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ དང་།
 མྱིང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་སྡེ་དང་།
 རྒྱུས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤེན་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་
 ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་ཐབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཐོས། །ལེགས་
 པར་བཟུང་། །ཁ་ཉོན་བྱང་བར་བྱས། །ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 བརྟགས། །མཐོང་བས་ཤིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ཤུ་དབེན་པར་
 འདུག་ལྟ་ནང་དུ་ཡང་དག་ བཞག་ནས། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་
 ཆོས་དེ་དང་ཉིད་ ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་

བྱུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།
 སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་
 བས། །དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་བསམས་པའི་རྣམ་པ་སྦྱངས་ནས། །ཇི་ལྟར་
 བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ གཟུགས་
 བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། །མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་ རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པ་
 དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་ དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་།
 རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་ དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་ པ་
 བ། ཇི་སྟོན་དུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་བ་
 དེའི་བར་དུ། ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། །བྱམས་པ་ནི་གནས་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་པར་ བྱའོ། །བཙུང་མ་ ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
 རི་སྤྱིད་དུ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
 དུ། རི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ནང་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་ དེ་ལ་ཅི་
 ཞིག་ བབྱེད། བྱམས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །བཙུང་མ་ལྡན་འདས་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཐ་དད་
 ཅེས་བབྱེད་ལ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བབྱེད། །བཀའ་ ༢༡། །སྦྱལ་བ།
 བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་
 ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཅིའི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རྣམ་ བར་ཉོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཉོག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བཙུང་མ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་ལྟ་བར་བབྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
 གཟུགས་ བརྟན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་ལགས། །དེ་སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་

བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། །བྱམས་ པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྟན་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཅམ་དུ་བྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། གཤ་ཏེ་སེམས་དེ་ལས་
 ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་རྟོག་པར་
 བགྱིད་ལགས། །བཀའ་སྒྲུལ་པ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་གང་ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 རྟོག་པར་མི་བྱེད་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ གང་ཡིན་པ་
 དང་ལྟར་སྒྲུང་ངོ་། །བྱམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
 ཡོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་
 ཡང་། །གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ་དེ་ལ། གཟུགས་དེ་ལ་
 གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་ སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་
 པའི་སེམས་དེ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེའང་དེ་ལས་དོན་ གཞན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ་། །བཙམ་ལྡན་
 འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་སེམས་

གྱི། །གཟུགས་ བརྟན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་། སེམས་
 དེ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། །བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི།
 གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་ པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་མི་ཤེས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སེམས་ སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རི་ཅམ་གྱིས་ན་གཅིག་དུ་སྟག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལགས། །བཀའ་
 སྩལ་བ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། །སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཅི་ཅམ་གྱིས་ ན་གཅིག་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་
 ལགས། །བཀའ་སྩལ་བ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་
 ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ པའོ། །རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་
 སྟག་མཐོང་གཉིས་འབྲེས་པར་གྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་
 ལགས། །བཀའ་སྩལ་བ། །གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས། །བྱམས་པ་སྟག་
 མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ བཅས་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །བར་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་གང་

ལགས། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་
 སེམས་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་ རོ་ཞེས་
 བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། །བྱམས་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཆན་མ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱང་བ་
 དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བྱང་བའོ། །མཆན་མ་ལས་བྱང་བ་གང་ཞེ་ན།
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 འབའ་ཞེག་ ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་
 ལས་བྱང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ ལེགས་པར་རྟོགས་ པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བ་གང་
 ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་ བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ ༡༡། །གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་གནས་ལ་རྣམ་པ་

དུ་མཆིས། །བཀའ་སྤྱུལ་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་ བྱའོ། །བྱམས་པ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་
 པ་དང་། སྦྱང་ རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཆད་མེད་
 པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་
 གྱུང་བའོ། །ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་གྱུང་བའོ། །ཆོས་ལ་གནས་པ་ནི་གང་
 ལགས། །ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། །བྱམས་པ་རྗེ་ལྷན་ གཟུང་བ་
 དང་། བསམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་དོན་ལ་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་གང་ ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་
 བསམས་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོས་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་
 པ་ ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་ ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་འདི་སྟེ།
 རྣམ་པར་བསྐྱོས་པའམ། རྣམ་པར་རྣགས་པའམ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་

རྣམས་སམ། །འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལྷག་བསྐལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའམ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། །ཕྱ་དན་ལས་
 འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་ པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་
 ང་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྣམ་པོར་ འདོགས་
 སོ། །ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །དད་པས་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་དབང་
 པོ་རྟུལ་པོར་འདོགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་
 འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་ བགྱ། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱ། རྟ་ མ་འདྲེས་ པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་
 ལགས། །འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། །བྱམས་པ་གལ་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དང་། བསམས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་
 མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ དང་ལྷག་
 མཐོང་སྒྲོམ་ པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་

གཅིག་ཏུ་བཟུམ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བཟུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བརྟུལ་བ་དང་།
 སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 གཞོལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་
 གཞོལ་བ། །བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་བབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་
 པ་ལ་གཞོལ་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ་ལ་འབབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ་ལ་འབབ་
 པ། གནས་གྱུར་པ་ལ་གཞོལ་བ། གནས་གྱུར་པ་ལ་འབབ་པ། གནས་གྱུར་པ་
 ལ་འབབ་པ་དག་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ། བྱང་ས་མེད་པ་དག་མངོན་པར་བརྗོད་པས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་
 ལྷམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ པ་དེ་ནི། འདྲེས་པའི་ ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་
 འདྲེས་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ གྱུར་བ་གྱི། །འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གྱུར་བ་གྱི། འདྲེས་པ་ཆེན་པོ་མཆིས་པའི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་ པ་ཞེས་གྱུར་བ་གྱི་ན། འདྲེས་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་
 ལགས། འདྲེས་པ་ཆེན་པོ་མཆིས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་

ལགས། །བྱམས་པ་མདོའི་སྡེ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་བབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་དག་སོ་སོར་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་
 པ་ཆུང་དུའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོའི་སྡེ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རི་སྟོད་གཟུང་ ༢༡། །བ་དང་། བསམས་པ་སོ་སོར་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འདྲེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་བསྟན་པ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེག་དང་ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་
 རྣམས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འདྲེས་པ་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རི་ཙམ་གྱིས་ན། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་ དམིགས་པའི་ནི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་བར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལྡན་ཐོབ་བར་འགྱུར་བར་
 རིག་པར་བྱ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་ཏེན་ཐམས་ ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་

རྣམས་ བར་སྤངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་སྤང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་ཆད་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་དག་
 བར་ཤེས་པ་ དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པར་དག་
 བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཆན་མ་རྣམས་ བར་མ་བརྟགས་ བ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་འབྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མ་བཟང་པོ་བས་ཆེས་
 བཟང་ པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་
 འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་ དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་གང་ལ་རྟོགས་
 ཤིང་། །གང་ལ་འཐོབ་པར་འཆོལ་བར་བསྐྱེད་ལགས། །བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་
 བས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་
 ལ་ནི་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་ གཏང་
 བར་བྱའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྟོག་པ་དང་
 བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འབྱུང་བ་ ལགས། །རི་
 ལྟར་ན་རྟོག་པ་མ་མཆིས་ ཤིང་དཔྱོད་པ་ཅམ་དུ་འབྱུང་བ་ལགས། །རི་ལྟར་ན་

རྟོག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། དཔྱེད་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། །བྱམས་
 པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཞིང་བརྟགས་པ་དང་དཔྱད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་
 མཆོན་མ་ གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་
 སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པ་མ་ཡིན་མོད་ གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་སྤྱང་བ་འོལ་སྤྱིའི་
 བླན་པ་ཅམ་སྤྱ་མོ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་ ཞི་གནས་དང་ ལྷག་མཐོང་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་
 ནོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བར་
 ཆོས་སྤྱོད་བ་ཡིད་ ལ་བྱེད་པས། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དཔྱེད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
 ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་ཡང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི། རྟོག་པ་མེད་ ཅིང་དཔྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པའི་

ཆོས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་
 ལགས། །རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་ལགས། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་གང་ལགས། །བྱམས་པ་སེམས་ཤོད་པའམ་ཤོད་དུ་དོགས་པ་ན་
 གུན་ཏུ་སྟོ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་
 པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ ཞེས་
 བྱའོ། །བྱམས་པ་སེམས་བྱིང་ངམ། བྱིང་དུ་དོགས་པ་ན་མངོན་པར་དགའ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་ མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ་
 ནི་གནས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ། ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པའམ། །བྱང་དུ་འབྲེལ་པའི་ལམ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉི་ ༢༡། །གའི་ཉི་
 བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ལ། སེམས་རང་གི་ངང་
 གིས་འཇུག་པ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་ བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནི་ གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟོམས་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།

རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་ན། རི་ལྟར་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ལགས། རི་ལྟར་རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས། བྱམས་པ་
 རྣམ་པ་ལྡན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་། ཆོག་དང་།
 ཡི་གེ་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། བསྐྱུས་པས་སོ། །མིང་གང་ཞེ་ན། གུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་
 མིང་དུ་བྱ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོག་གང་ཞེ་ན། གུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རོན་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་ཕྱིར།
 གནས་དང་། ཉེན་དང་། མིང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཡི་གེ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉི་གའི་གནས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 དག་སོ་སོ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །བསྐྱུས་པ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་དག་ ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་

རྒྱུ་མེད་པ་དཔལ་རྣམས་པ་བརྒྱུས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཇིན་པའི་དོན་
 དང་། གཟུང་བའི་དོན་དང་། གནས་ཀྱི་དོན་དང་། མོངས་སྟོང་གི་དོན་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་ཀྱན་
 རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ནི་ལྷས་སོ། །ནང་གི་སྟེ་མཆེད་
 རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ནི་དུག་གིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
 གྲངས་དུག་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་ བཞིན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ།
 འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་ཟག་
 ལ་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་ བདག་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་

རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། ། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། ། རོག་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་
 བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཡང་དག་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། བྱམས་པ་དེ་ལ་
 འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དང་། རོག་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། ། བྱམས་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། ། བྱམས་པ་དེ་ལ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་
 པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་
 ཤིང་མཉམ་མོ། ། བྱམས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐོས་པ་ཐམས་ ཅད་འདྲེས་པའི་ཆོས་ ༡༡། །ལ་དམིགས་
 པའི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་
 མོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་འཇིན་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་།
 སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
 རྣམས་དང་། བྱམས་པ་དེ་གཟུང་བའི་དོན་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་མཆེད་དུག་པོ་དག་
 ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་ཡང་འཇིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་
 །ཡང་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་གནས་ཀྱི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ ཁམས་སྣང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 གྲོང་ཆེག་དང་། གྲོང་ཆེག་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་
 ལ་ཐུག་པའི་ས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། འཇོམ་
 བུའི་སྤིང་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྤིང་ བཞི་དང་།
 དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་ བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་

དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། དེ་བྱེ་བ་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་
 ལྷོང་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་
 པ་པར་བརྒྱ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་ཕྱག་ལྷོང་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་ཕྱག་
 འབྲུམ་དང་། ཐོགས་བརྒྱ་དག་གི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྲངས་
 མེད་པ། ལྷོང་གསུམ་གྱི་ལྷོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་
 ཕྱག་འབྲུམ་གྱི་ རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྩལ་སྤྲེད་དག་གོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་ཡོངས་
 ལྷོང་གྱི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ སྤྱིར་ ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཡོངས་
 སུ་གཟུང་བ་དང་ཡོ་བྱད་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ། མི་རྟག་པ་
 ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟ་བ་སྤྱིན་
 ཅི་ལོག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བ་དང་།
 བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 དང་། ལྟ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 དོན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་
 པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་

བའི་ཉོན་མོངས་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའོ། །བྱམས་བ་ དེ་ལ་རྣམ་
 བར་བྱང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་རྣམ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་
 བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་
 བ་རྣམས་ སོ། །བྱམས་བ་རྣམ་བ་བརྟུ་པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
 བར་རིག་བར་བྱའོ། །བྱམས་བ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་བ་ལྷན་དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་བར་རིག་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་བ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་
 བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་
 ཤེས་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་བའི་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་བ་དང་། དེ་ རབ་ཏུ་རིག་
 བར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བལྟ་ བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་
 བའམ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ སོགས་བ་དག་གོ། །བྱམས་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱུ་
 ཤེས་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དེ་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་བར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་བ་དང་། སྐྱོན་དང་།

ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུ་དང་། དུས་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། གནས་པ་ དང་། འཛིག་
 བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱུ་ལ་བ་དང་། ཀྱུན་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་།
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་
 པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་ ༢༡ ། །བ་དང་། རིས་ཏེ་ལན་གདབ་བ་དང་།
 གཞག་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ནི། དེ་གཉི་ག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 དང་མཐུན་པའི་ཚེས་གང་ཡིན་པ་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
 རྣམས་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་
 པ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་པ་
 དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱུག་འདུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། གཏི་སྤྱུག་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། དག་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་
 དང་། ངས་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་ པ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་

དག་བསྐྱུ་བ་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་རབ་དུ་
 རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་ བར་
 སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱམས་པ་དོན་ལྡན་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་
 བཞིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་དོན་དང་། སྤྱོད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་
 དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། བྱམས་པ་
 དོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བྱམས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་འབྱུང་དོན་
 དང་། དོན་གྱི་དོན་དང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་ཆོག་
 འབྱུང་དོན་ནི་མིང་གི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་བར་བྱའོ། །བྱམས་
 པ་དེ་ལ་དོན་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ བཅུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་།

མཛོན་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ ཉིད་
 དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྱེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བན་ཡོན་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དོ། ། བྱམས་པ་དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ལྔ་སྟེ། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་
 ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གདུལ་བའི་
 ཁམས་དང་། གདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། བྱམས་པ་དོན་ནམ་པ་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་ གང་ལགས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་ པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་ སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས།

བཀའ་སྒྲུལ་བ། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ ཐོས་པ་ལས་བྱང་བའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་
 པ་མེད་པ། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་
 རོ། །བྱམས་ པ་བསམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་
 གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བཞིན་མ་ཡིན་པ། དགོངས་པ་ཅན་མངོན་དུ་མ་
 གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཆོས་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་རོ། །

༢༢། །བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་ གནས་པ་དང་། ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་སོ་དང་ཆ་
 མ་བྱུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་
 པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་རོ། །བྱམས་པ་དེ་
 དག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ སྒྲུལ་

ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 བསྐྱོམ་བ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་ དག་པར་རིག་པ་དང་། རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་ལགས། མཐོང་བ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ་ང་ནི་
 ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་ མས་སྟོན་པར་བྱེད་མོད་གྱི། རོན་ཀྱང་
 མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
 འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་
 ཡིན་པ་ དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་བས་ཡིད་ལ་བགྱིད་ བ་གང་གིས་མཚན་མ་གང་
 རི་ལྟར་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ལགས། བྱམས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་
 བྱེད་བས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། རོན་གྱི་མཚན་མ་རྣམ་ བར་སེལ་བར་བྱེད་
 དེ། མིང་ལ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་། དེའི་གནས་ཀྱི་མཚན་
 མ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །མིང་ལ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་
 པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་ ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་

ཞིང་། དེའི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡང་ཡན་དག་པར་ཐེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་
 པར་སེལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སེལ་བར་
 བགྱིད་ལགས་སམ། བྱམས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་དེ། མི་དམིགས་ན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་སེལ་བར་
 འགྱུར་རྟེ། བྱམས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི།
 ཚོས་དང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་ལོན་གྱི། དེ་ནི་གང་གིས་
 གྲུང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ང་མི་སྤྲོད། །བཙེམ་ལྡན་འདས་
 བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆབ་རྟོག་མ་ཅན་མཆིས་པའི་སྣོད་ཀྱི་དཔེ་དང་། མེ་
 མོང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་དཔེ་དང་། མཆོའུ་འཁྲུགས་པའི་དཔེས་ཐེ་ལྟར་
 རང་གི་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པས་ནི་
 རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཐེ་ལྟར་བཞིན་
 ཞེས་པར་མི་རྒྱས་གྱི། བསྐྱོམས་པས་ནི་རྒྱས་སོ་ཞེས་གང་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དེ་ལ་
 སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ནི་གང་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ལ་
 དགོངས་རྟེ་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་བ། བྱམས་པ་སེམས་ཀྱིས་སོ་

སོར་བརྟག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གྱིས་
 སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གྱིས་སོ་སོར་བརྟག་
 པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པའོ། །རྣམ་
 པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཆོས་དང་དོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་
 མཚན་མ་དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཀའ་བ་ལགས། གང་གིས་ནི་དེ་དག་རྣམ་
 པར་སེལ་ལགས། བྱམས་པ་བརྟུ་མྱེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་
 སེལ་ཏོ། །བརྟུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་
 ན། ཆོག་དང་ཡི་གའི་མཚན་མ་སྣ་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ཏོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་
 སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་
 པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ ༢༡༡ །པའི་
 མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་ལ།
 དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་ཏོ། །འཇིན་

བའི་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་
 མཚན་མ་ དང་། རའོ་ ལྷ་མ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །གཟུང་བའི་དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་ གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །ཡོངས་སྟོང་ ཡོངས་སྟོང་
 བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཀའ་དང་། ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ན། ནང་གི་བདེ་བའི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་སྐྱབས་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་ པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །གནས་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ན། ཚད་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་
 སོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གང་གི་
 ཞི་བ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ན། གང་ཟག་བ་དག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅིས་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་

དམ་པའི་མཚན་ མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 མཚན་མ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །མཚན་
 མ་དེའི་གཉེན་སོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་
 རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚན་མ་རྣམ་པ་བཅུ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བབྱེད་པ་ན།
 མཚན་མ་གང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བབྱེད་ཅིང་། མཚན་མའི་འཆིང་བ་གང་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
 གཟུགས་ བརྟན་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་འཆིང་བའི་མཚན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
 རྣམ་པར་སེལ་རྟོ། །བྱམས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་དངོས་སུ་ན་མཚན་མ་དེ་
 དག་གི་གཉེན་སོར་གྱུར་པ་ ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། དེ་དེ་ཡང་མཚན་མ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། མ་རིག་པ་ནི་ཀ་ཤིའི་བར་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་འགྱུར་བར་མི་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ མོད་ཀྱི། ཉི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉི་བའི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དངོས་སུ་ན་འདུ་བྱེད་འགྱུར་བར་བྱེད་ པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་
 ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཉོགས་ན་སྟོང་ པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ མཆན་ཉིད་བསྐྱས་པ་གང་ལགས། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ བྱ་བ་བྱིན་ཏེ།
 བྱམས་པ་སྟོང་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་
 ཉམས་པར་མི་ འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་དོན་
 འདི་ཉིད་འདྲི་བ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་
 དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ཉིན་ཅིག་དང་། སྟོང་པ་ ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྐྱས་པ་སྟོང་ལ་བཤད་པར་

བྱའོ། །བྱམས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་
 མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 བའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱལ་བ་ཉིད་
 ༄༅། །དང་། དེ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཉོང་བ་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་ བཟུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞི་གནས་
 དང་ལྟག་མཐོང་དག་གིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏུ་ཞིག་བཟུས་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ།
 བྱམས་པ་ངས་ཉན་ ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་
 པ་དེ་ དག་ཐམས་ཅད་བཟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞི་
 གནས་དང་ལྟག་མཐོང་རྒྱ་གང་ལས་བྱང་བ་ལགས། བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱང་བའི་
 ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་
 འབྲས་བྱ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་
 ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལས་
 འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་
 ལགས། །བྱམས་པ་འཆིང་བ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་དང་།
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམས་པར་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། བཙུང་
 ལྷན་འདས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གགས་རྣམས་པ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་དག་
 ལགས་པ་དེ་དག་ ལས། ཏུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གགས་དག་ལགས། ཏུ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་གགས་དག་ལགས། ཏུ་ནི་གཉི་གའི་གགས་དག་ལགས། བྱམས་པ་
 ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷ་བ་ ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གགས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་
 གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གགས་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པར་
 གནས་པ་དང་། ཟུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་དེ་གཉི་གའི་གགས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཅིག་གིས་ནི་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་དོ། ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་
 སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་ རོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་སྦྱིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་
 དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས། ཏུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། ཏུ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། ཏུ་ནི་གཉི་གའི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། བྱམས་པ་

རྒྱུ་ལ་ དང་། འགྲོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟུགས་པ་དང་།
 གཉིད་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
 དང་། གཞོད་སེམས་ནི་དེ་གཉི་གཉི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཇི་
 ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ ལགས། བྱམས་པ་གང་གི་
 ཆེ་ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཆོམས་པར་གྱུར་བའོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས།
 བྱམས་པ་གང་གི་ཆེ་རྒྱུ་ལ་དང་འགྲོད་པ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཆོམས་པར་གྱུར་
 བའོ། ། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པ་དུ་དག་ གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོངས་སུ་
 འཆལ་བར་བསྐྱེད་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བྱི་རོལ་དུ་ སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། རྣམ་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མཆོན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །བྱམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་ རྟེ། ཉན་
 ཐོས་ དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱང་ན།

དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་དག་དང་། འདུ་འཛི་དང་། མཆན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་གཏོང་ན་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་
 བའམ། སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རོ་ཐུང་བའམ། སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཉེ་
 ༡༡། །བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན། དེ་
 ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆན་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན།
 དེ་ནི་མཆན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་ བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ ཚོགས་ཀྱིས་ངའོ་སྟམ་
 དུ་རྩོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན། དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་
 ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་བར་ལ་གང་གི་
 གཉིན་པོ་ལགས། བྱམས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ངན་

སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ བློ་ལྟུང་བ་སྤྲོ་མོའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་འོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་
 སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ལ་སྤེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྤེད་པའི་འོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་འཁོར་
 བ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྦྱོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་
 ཏུ་སྦྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
 བའི་འོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་སྤྲོ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་
 མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩེ་ལ་བ་དང་། མཚན་མ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་བའི་འོ། །དགུ་
 པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་བའི་འོ། །བཅུ་
 པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་མི་
 འཐོབ་ བའི་འོ། །བཅུ་མས་པ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་ བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ། མཆོག་ཏུ་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ན། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་
 ལ། ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་

མཐོང་བ་ཐོབ་པོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ ལུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་ལ་ངེ་ལྟར་ བསྐྱབ་ན། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ལུབ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུང་བ་ལགས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་འདི་ལ་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ ཐོབ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ངེ་ལྟར་ཐོས་པ་
 དང་བསམས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་གཟུང་བ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པ་དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་
 གཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ནང་དུ་ཡིད་ལ་ བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། མཆོན་མ་སྤྲོ་མོ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡང་རེ་ཞིག་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་ འཛོག་ན། རགས་པ་དག་ལ་
 ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱམས་པ་དེ་ལ་མཆོན་མ་སྤྲོ་མོ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་ ལེན་པའི་མཆོན་མའམ། ཟློང་བའི་མཆོན་མའམ། རྣམ་པར་རིག་
 པའི་མཆོན་མའམ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆོན་
 མའམ། ནང་གི་མཆོན་མའམ། བྱི་རོལ་གྱི་མཆོན་མའམ། དེ་གཉི་གའི་མཆོན་
 མའམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རོན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་མཆོན་

མའམ། ཤེས་པའི་མཆན་མའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཆན་མའམ། འདུས་བྱས་གྱི་
 མཆན་མའམ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཆན་མའམ། ཏྲག་པའི་ མཆན་མའམ། མི་
 ཏྲག་པའི་མཆན་མའམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་མཆན་མའམ། དེ་མི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་མའམ། འདུས་བྱས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་མཆན་མའམ། དེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་མཆན་
 མའམ། ཐམས་ ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བར་རིག་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆན་
 མའམ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཆན་མའམ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་
 མཆན་མ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ལྷག་པར་
 བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་
 ༡༡། །གནས་པ་དུས་དུས་སུ་གགས་དང་། སྐྱིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ། རང་གི་སོ་སོའི་བདག་
 ཉིད་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་སོ་ སོར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྟེ་བར་ འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་

བྱུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ས་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་དང་། ས་དེའི་པན་ཡོན་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤར་ ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དངོས་པོའི་མཐའི་
 དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ལ་བྱུགས་ཤིང་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ བཞིན་དུ། དེ་ཡང་སྤྱུ་སྤྱུ་དབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ནང་གི་
 མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པའི་མཚན་མ་ཐམས་ ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དེ། མཚན་མ་རྣམས་རྣམ་
 པར་སེལ་བ་ན་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་
 ཏོ། །མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ལེགས་ བར་བཅོམ་པས་རིམ་
 གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྷ་བྱར་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱང་ ལ།
 ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་

བར་འཆང་ རྒྱ་ཞིང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་འཐོབ་
 རྟེ། བྱམས་པ་དེ་ལྟར་ན་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་
 དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ན། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་
 བར་བགྱིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ བསྐྱབ་པ་
 ལགས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་ པོ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་
 མཁས་པ་དང་། གནས་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་།
 འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ དང་། འགྲིབ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་
 པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་
 མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ བེ། བཏྱ་བ་དང་།
 ལྷོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་འོ། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་

འཛིན་པ། སྤྱི་རོལ་དང་། རྒྱུ་ལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་།
 ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ། ཅིག་ཅར་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོ་ལ་སྟོམས་པ་
 འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་
 པོ་མཐོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ པར་ཤེས་པ་ཁོ་
 བའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཆན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཆན་མ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་
 པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཆན་
 མ་ཆད་མེད་པ་རྣམ་ པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཆན་སྤྱོད་རྣམ་པར་
 རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་
 པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཆན་མ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་རིག་ པའི་ནི་འདི་ལྟ་
 སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །མཆན་མ་
 མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་།
 འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་འོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་དཔྱུལ་ ༡༡། པའི་འོ། །ཆོར་བ་འདྲེན་མ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་

ལྷ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་འོ། །དགའ་བ་དང་ལྷན་པའི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་འོ། །བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་འོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་
 ལྷན་པའི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
 མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་པའི་བར་གྱི་འོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ནི་འདི་
 ལྷ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པའི་འོ། །དག་བ་
 དང་ལྷན་པའི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་འོ། །ལྷུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་དང་ལྷན་པའི་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། གཉི་ག་དང་མི་ལྷན་པའི་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་
 གནས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ ཏུ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་དང་།
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་སེམས་འདི་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ མཁས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཆོན་མ་དང་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉིན་པོའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱེ་བ་དང་འཕེལ་ བའི་

ཆེ་སྒྲེའོ། །འཕེལ་ལོ་ཞེས་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་འགྲིབ་
 པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་
 མཆན་མ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་དེ་གྲིབ་ཅིང་འབྲི་བར་གྱུར་བ་ན། འགྲིབ་ཅིང་འབྲིའོ་ཞེས་འགྲིབ་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
 ཐར་བ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་
 དག་གློམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱམས་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། མངོན་
 པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་ དང་། མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་
 ལྟན་འདས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་ དབྱིངས་སུ་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་འགག་གོ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ལ། བཙུམ་ལྟན་འདས་གང་དག་འགག་པའི་ཆོར་བ་དེ་ དག་
 གང་ལགས། །བྱམས་པ་མངོར་བསྐྱུན་ཆོར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་འགགས་ཏེ།
 གནས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་རིག་པའོ། །དེ་
 ལ་གནས་ཀྱི་གནས་ནང་ལེན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

གཟུགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ དང་། གཟུགས་མེད་པའི་གནས་ངན་
 ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་ད་ལྟར་
 གྱི་གང་ཡིན་པ་ལོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱར་གྱར་པ་གང་
 ཡིན་ པ་ལོ། །ཡུལ་རིག་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་རིག་པ་
 དང་། ཡོ་བྱད་རིག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རིག་པ་དང་། ལྟོས་པ་རིག་པ་ལོ། །དེ་
 ཡང་ཕུང་པོའི་སྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
 ན་ལོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་རིག་པའི་འདུས་ ཉེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བ་སྤྱོད་བའི་ནི་དེའི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་
 པ་མ་ཡིན་ཉེ། འདྲེན་མར་སྤྱོད་ངོ་། །འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་ནི་
 ཆོར་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ ཅད་འགགས་ཉེ། རིག་པའི་
 འདུས་ཉེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ངོ་། །ཕུང་པོའི་སྟག་
 མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བ་ན་དེ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོའི་སྟག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོར་བ་ཐམས་ ཅད་འགག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་

གླུ་ཅེས་ བཀའ་སྒྲུལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་བ། །བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བརྩམས་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་མཁས་པས་དེ་ ༡༡། །བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་ཏེ། འདས་པ་
 དང་། མ་འོངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་རྣམས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་
 རིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
 དག་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་གདགས་པ་རྣམ་ གཞག་གང་ཡིན་པ། །དེ་
 བྱི་རྣལ་འབྱོར་བཀའ་ཡོད་དོན་ཆེན་ཡིན། །གང་དག་ཆོས་དེར་བརྟེན་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་འདིར། །ཡང་དག་བརྩོན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་། །གང་དག་སྒྲགས་
 ལྟ་དེ་སྐད་ཀྱི་ལ་བ་ལས། །ཐར་པར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀྱན་ཆུབ་བྱེད་པ། །བྱམས་པ་
 དེ་དག་རྣལ་ འབྱོར་འདི་ལས་ནི། །ཐག་རིང་གནམ་ས་རིང་བ་དེ་བཞིན་

རོ། །སྒྲོ་ལྡན་སེམས་ཅན་དོན་ཅེས་དེ་དག་ལས། །ལན་བྱེད་རིག་ནས་སེམས་
 ཅན་དོན་བཙུན་མིན། །ལན་དེར་རྟོགས་ན་ཀུན་གྱི་དམ་པ་དང་། །ཟང་ཟིང་མེད་
 པའི་དགའ་བ་འཕྲོ་བ་མི་འགྱུར། །གང་དག་འདོད་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ །ལུང་འཕོགས་
 པ། །དེ་དག་འདོད་པ་སྤངས་པ་ཕྱིར་ལེན་ཏེ། །སྤངས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རིན་
 བོ་ཆེ། །རིན་ཐང་མེད་པ་རྙེད་ཀྱང་སྤོང་ཞིང་རྒྱ། །དེ་ཕྱིར་བཙུན་དང་འདྲུ་འཛི་
 སྤོས་ལྡན་པ། །རྣམ་པར་སྤོང་ལ་བཙུན་འགྲུས་མཆོག་གྲོས་ཏེ། །ལྷར་བཅས་
 འཛིག་རྟེན་བསྐྱལ་པར་བྱ་བའི་ །ཕྱིར། །རྣམ་འབྱོར་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བཙུན་པར་
 གྱིས། །དེ་ནས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་འདི་
 སྐད་ཅིག་གསོལ་ཏོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་ཆོས་
 ཀྱི་རྣམ་གྲང་འདིར་བསྟན་པ་ །འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། །འདི་ངེ་ལྷར་གཟུང་
 བར་བཤི། །བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། །བྱམས་པ་འདི་ནི་རྣམ་
 འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་རྣམ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཞིག །རྣམ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་
 ལའད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་དུག་འབྱམ་ནི་སྒྲ་ན་ །མེད་པ་ །ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་འབྱམ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་

ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ རྣམ་པར་དག་གོ། །ཉན་ཐོས་
 འབྲུམ་ལྷ་ཁྲི་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ བདུན་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ ཞེས་གསུངས་པའོ། །།བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་པ།
 ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་ མདོ་ ལས་དེ་སྐད་
 འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་སྟུག་གིས་ཁྱེ་བ་ཁྱེས་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བརྒྱ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་ སྟེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་ བཞེས་བསྐྱེ་བ་དང་། དེ་མ་མེད་པ་དང་།
 འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དགའ་བ་དང་། མདོན་
 དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལགས་ ན།
 ས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་དང་། ཡན་ལག་དུ་དག་གིས་བསྟུས་པ་
 ལགས། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་

ལྷག་ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་གིས་
 བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དེ་ལས་དང་པོ་ནི་
 བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱུས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
 རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་
 སོ། །ས་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུ་རྟོམ་པ་བས་བྱང་ཆེས་བྱུ་རྟོམ་པས་
 བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ལྷག་མོས་པས་སྦྱོང་པའི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་

༢༢། །སྦྱང་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་པོ་དག་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་
 བཟོད་པས་ས་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ལྷང་བ་ཕྱ་མོའི་འཁྲལ་པ་ གུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ལ་ཤེས་
 བཞིན་དུ་སྦྱོང་པར་མི་རུས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེ་ཡང་

འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཐོས་པའི་
 གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་
 སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 འབད་པས་དེ་ཡང་འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་དེ་
 ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་སྟེད་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་སྟེག་པ་ལས་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་མི་རྒྱས་པས།
 དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེ་ཡང་འཛོལ་པོ། །དེ་ཡང་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་།
 འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་།
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པ་
 དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ཆོས་རྣམས་བསྟོམ་པར་མི་རྒྱས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་ བས་
 དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། འདུ་བྱེད་
 གྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུ་མ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་མང་བ་ དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལན་མང་དུ་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་
 ཡང་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ འབད་པས་དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 མཚན་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་ཡན་
 ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་པས་དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་ཚུ་ལ་བ་ལྟག་ བར་བཏང་
 ལྷོ་མས་སུ་གཞག་པ་དང་། མཚན་མ་དབང་ཐོབ་པར་མི་རུས་ བས། དེ་ཡན་
 ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་པས་དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། རབ་

ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་སྟུ་རུས་པས།
 དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་ སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་འཐོབ་པར་མི་རུས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པས་དེ་ཡང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་།
 ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་ པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་
 དང་། མཐོང་བ་འཐོབ་པར་མི་རུས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པས་དེ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུགས་ས་དེ་དག་ན། ཡན་ལག་
 བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཅིའི་སྐད་དུ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ ༡༡། །ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སྐད་དུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བགྱི་ལགས། ས་དང་པོ་ནི་
 རོན་ཆེ་བ་འདྲིས་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་
 དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། ། ས་གཉིས་པ་ནི་སྤང་བ་སྤོ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་དེ་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ཆད་མེད་ པའི་
 གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་ པ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
 བསྐྱོམས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་འསྐྱོ་ བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོད་འསྐྱོ་བ་ཅན་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་
 ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་ དེ་ལ་དབང་ བྱ་བར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤང་
 དགའ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་
 ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་ པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལ་བར་ ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་།

རྣམ་པར་དག་པའི་ས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་ཉིད་དང་། མཚན་
 མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་དགུ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་དབང་ལ་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཤེན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྟོ་
 གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས་བྱལ་ཅིང་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པ་ཤེན་ཏུ་
 སྤ་མོ་སྤངས་པས། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ཞེས་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ས་དེ་དག་ཀུན་དུ་མོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས།
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་དུ་མཆིས་ལགས། བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷགས་ཀུན་དུ་མོངས་པ་
 ཉིད་ལྷ་ཙ་མ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ།
 ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀུན་དུ་མོངས་པ་དང་།

ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་
 མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་པ་སྒྲ་ ཆོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་།
 དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲེད་པ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་
 དང་། ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་།
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ལྷ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་
 ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ དང་། མཆོན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་ ལྷུང་བ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཆོན་

མ་ཕྱ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་
 པའི་སྟོགས་སོ།། བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཚུད་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་
 དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་
 ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ།། དབྱུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ༢༡། གོང་ནས་
 གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་། སྟོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་
 དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་
 མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ།། །ས་བརྩ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་
 མྱོངས་པ་དང་། གསང་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ།། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་
 ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ དང་།
 ཐོགས་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་
 སོ།། །སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱགས་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི་ལྷ་ཙུང་
 གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་

ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་མ་
 ལྡན་ འདས་གང་ལ་ད་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་
 མོངས་པའི་བྲ་བ་ཆེན་ བོ་རབ་ཏུ་བྲལ་ཅིང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཐེགས་པོ་ཆེན་
 བོ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ལྷ་ན་ མེད་པ་ཡང་དག་ པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ཙམ་དུ་པན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ནི་ངོ་
 མཚར་ལགས་སོ། །བཙུང་མ་ལྡན་འདས་ས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་གིས་
 རྣམ་པར་གཞག་ལགས། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ།
 ལྷག་པའི་བསམ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྙིང་
 རྩེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 མཐོང་ཞིང་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱི་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཐུ་རྣམ་
 པར་དག་པས་སོ། །སྦྱན་རས་གཟིགས་ཕྱགས་དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་བ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནས། མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་གོང་མ་
 གོང་མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་བ་རྣམ་པར་

དག་པ་ནས། མཐུ་རྣམ་ བར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོའི་
 ཡོན་ཏན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ས་དེའི་གོང་མའི་ས་རྣམས་དེའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ ཡང་མཉམ་ལ། རང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
 བར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུ་མ་ལྡན་ འདས་ཅིའི་སྤང་དུ་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བར་མཆོག་ཅེས་བགྱི་
 ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་རྣམ་པ་བཞི་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་པོའི་ཙ་
 བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་
 བརྟགས་ ཏེ་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྒྲོག་
 བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙུ་མ་ལྡན་འདས་ཅིའི་ སྤང་དུ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དབང་རྣམས་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆི་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱ་ལོ་མ་བ་
 དང་ ལྟན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ལགས། སྟུན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག་རྣམས་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ནི་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་ པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་མཁས་པ་དང་། དེ་སྟུར་དུ་
 འཛོལ་པར་རྒྱས་པ་དང་། སྟུར་དུ་འཛོལ་པ་དེ་དང་། བདེ་བར་གནས་པ་དེ་ཡང་
 སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་མེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་
 མང་པོ་སྣ་ཆོགས་ཡུན་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ ཉེ།
 དེའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱ་ལོ་མ་བ་དང་ལྟན་པ་
 དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དུ་མཆིས་ལགས། སྟུན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་དུག་སྟེ། སྟུན་པ་དང་། ༢༢། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འབྱུངས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་
 པོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དུག་པོ་དེ་དག་ལས། དུ་ནི་སྟུག་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལགས། དུ་ནི་སྟུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལགས།
 དུ་ནི་སྟུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལགས། སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་

དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ བར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་
 ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་ འགྲུས་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་པར་ང་སྤྲོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་པོ་དེ་དག་ལས། ཏུ་
 ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལགས། ཏུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལགས། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བསོད་ ནམས་ ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །བཙུན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་ནི་
 ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་སྤྲོ་སྤྲོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་པོ་
 དེ་དག་ལགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ ལགས།
 སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་དང་ལྷན་པའི་
 དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ན་རེ་
 ཞིན་ཏུ་མོས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྟོད་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་
 བསམས་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ ལས་བྱང་བའི་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་

དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་བས་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་དུག་
 ཏུ་གདགས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པ་
 ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་
 བསྐྱབ་པས་པན་འདོགས་པས་པན་འདོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཕོངས་
 པ་དང་། གཞོད་པ་དང་རྣམ་པར་ཐོ་འཆམས་པ་ཉེ་བར་ནི་སྐྱབ་པའི་པན་
 འདོགས་པས་པན་འདོགས་སོ། །བཟོད་པས་ནི་ཕོངས་པ་དང་། གཞོད་པ་
 དང་རྣམ་པར་ཐོ་འཆམས་པར་རི་མི་སྐྱམ་པས་པན་འདོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་
 ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམ་པར་མ་བཅིལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་མ་བཙུང་པས་དགོ་
 བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
 སྒྲུབ་བ་ལས་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་

རྣམས་རྣམས་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་
 འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ནི་ཉོན་ ཡོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 བོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་དག་གྲངས་བཞིར་
 གདགས་པར་རིག་ པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཕྱག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་ནས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོས་བྱིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 དགོ་བ་ལ་འཛོག་པར་ བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་ངས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་གྲོགས་ སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ ཡོངས་སུ་
 བསྟན་ཏོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་
 འདི་ལ་ཉོན་ཡོངས་པ་མང་ བས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་མི་རུས་པ་དང་། ཁམས་དང་
 མོས་པ་དམན་པའི་བྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ནང་དུ་
 འཛོག་མི་ རུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་དམིགས་
 པ་ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོམས་པས་འཛིག་ཏེན་ ལས་འདས་པའི་
 ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན། དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆུང་

དུ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྒངས་ཏེ་གནས་ཤིང་བྱི་མ་ལ་ཉོན་ མོངས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་
 དུ་ཡིད་གིས་སྟོན་ ༢༡། །པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་བས། དེའི་བྱིར་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་ པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྦྱེས་ བྱ་དམ་པ་ལ་ཡང་
 ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་ནམ་པར་
 བསྐྱོད་ནས། །ཁམས་གྲུ་ལོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 ནི་དེའི་སྟོབས་ གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ནང་དུ་འཛོག་རྒྱས་
 པས་དེའི་བྱིར་སྟོབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བསམ་ གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྡེ་སྟོད་ཐོས་པའི་
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བསམ་ གཏན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་
 མངོན་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་བྱིར་ངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་

ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བཙུམ་ ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤང་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་
 དེ་དག་གི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ བསྟན་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷག་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུབ་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྷན་ཚུལ་གྱིས་ས་
 ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་གྱིས་ས་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་ན་བཟོད་པ་
 དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྷན་བཙུན་འགྱུས་བཙུམ་པར་འགྱུར་
 རོ། །བཙུན་འགྱུས་བཙུམས་ན་བསམ་གཏན་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་
 གཏན་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ པའི་ཤེས་རབ་འཛོལ་པོ། །བཙུམ་ལྷན་
 འདས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དུར་རབ་དུ་དབྱེ་ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷག་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ། སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་སྤྱིན་
 པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའོ། །ཚུལ་གྱིས་ས་ རྣམ་
 པ་གསུམ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་ དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
 སོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐེད་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། ལྷག་བསྐྱུལ་ལ་ཇི་མི་ སྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་

བའི་བཟོད་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་།
 དགོ་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བའི་
 བཙོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་ རྟོག་ཅིང་ནི་
 ལ་རབ་ཏུ་ནི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་
 ཞེས་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ལྷའི་བྱིར་ཏེ། ཆགས་ བ་
 མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྟག་ པར་ཆགས་
 པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ མི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་འགྲུས་
 ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། ལན་དུ་པན་ཐོགས་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་སེམས་མེད་

པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་
 གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་
 རྣམ་པར་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ སྤྲ་རི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་
 དག་ཉིད་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་པ་ བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བྱར་

༡༡། །སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མི་
 མ་སྐྱུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལགས། སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་དེ་དག་ནི་
 དངོས་པོ་སྤྱག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། མོངས་སྦྱོད་དང་།
 དབང་སྤྱག་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་པན་ཡོན་དུ་སྟོབ་
 དང་། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཅི་འདོད་དགྱར་གྱུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། བརྟམས་པ་
 མི་བཟོད་པ་དང་། མི་བཙོན་པའི་བསོད་ནམས་དང་། འདུ་འཛིན་དང་། འཇིག་
 ཉེན་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་འཇུག་ པ་དང་། མཐོང་བ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོས་པ་དག་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་པན་ཡོན་དུ་བསྟོབ་པའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་

དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 ལྷག་དེ་ཡང་ རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
 བདེ་འགྱོར་འགྱོ་བ་དང་། ཁོ་ན་མེད་ཅིང་དབྱེན་མེད་ལ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
 བ་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་།
 དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པའོ། །བཙུང་ལྷན་ འདས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་ལ་
 གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེས་པ་གང་ ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷག་དེ་ནི་སྤྱོད་བ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་
 སྤྱོད་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་
 བ་དང་། གྲུས་ བར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱོད་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དག་ལ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐབས་ དང་བྲལ་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་ཉམས་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཐབས་མ་ལགས་པ་གང་ ལགས། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གིས་
 སེམས་ ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་བྱང་བྱིང་གིས་པན་འདོགས་
 པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་ཅིང་། མི་དགོ་བའི་གནས་ནས་

བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོ་བའི་ གནས་སུ་འཛོགས་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱུག་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་
 གཙང་བ་ནི་ཆེ་ཡང་རུང་ཆུང་ཡང་རུང་སྟེ་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ གྲུང་བྱེ་ཞིམ་
 བོར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་ གྲུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲུང་བྱང་བྱིང་གིས་
 ཕན་བཏགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ རྣམ་གྲངས་གང་གིས་གྲུང་བའི་
 བར་བྱ་མི་རྒྱས་གྱི། དགོ་བ་ལ་འཛོགས་པ་གང་ཡིན་ པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའི་མཆོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་
 དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱུག་རྒྱུ་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་ པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 དག་པ་གཞན་ཡོད་པར་མི་ སྤྱོད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཁྲོད་ལ་
 བཞད་ པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

མྱེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་དེ་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཡོངས་
 ལྷ་མི་ཚོལ་བ་དང་། ཚོས་དེ་དག་ལ་ལྷ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་
 དང་། ཚོས་འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
 ལྷམ་དུ་ཡིད་གཉིས་ དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ ལ་མི་
 བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བརྟམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེགས་པར་མི་བྱེད་
 ཅིང་བག་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅམ་དང་། ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་
 ཚོག་པར་མི་འཇིན་པ་དང་། ཚོས་དེ་དག་གིས་སེར་སྣ་མེད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་
 སྒྲག་དོག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་ བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་ཐ་
 དད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་བདུན་
 གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་པོ་བྱིན་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱིན་ པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་ ༢༡། །དག་པ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། དེ་མ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིན་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་ངས་བསྟན་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ སེམས་དཔའ་ཡང་དག་

བར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ ཡིན་
 རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམ་པ་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་།
 དེ་ལ་ངེས་པའི་ ལྷུང་གི་མཁས་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་ལྷུང་གི་མཁས་ཅན་དང་།
 ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་
 བར་སྒྲངས་ཏེ། སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྷུང་གི་མཁས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་
 བདུན་ཡིན་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལས་གཞོད་ པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་རྟོན་པས་མི་ འབྱུག་པ་
 དང་། ལན་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱར་སྟོབ་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། དེག་པ་དང་།
 བསྐྱེགས་པ་དང་། མ་ཚང་འབྱུ་བའི་གཞོད་པ་དག་གིས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་པ་
 དང་། ཁོན་ཀྱི་བསམ་པ་མི་ འཛིན་པ་དང་། འད་ཀྱིས་འཆགས་པ་ན་ཡོངས་
 སུ་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། འད་ཀྱིས་འཆགས་པ་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་།
 འཇིགས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 བན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བཟོད་ པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བཙོན་འབྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་

རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་བཙུམས་པ་དེས་བདག་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་ཞན་
 མི་སྟོད་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོ་བ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། ཏུ་ལ་བ་བཏན་པ་དང་། དག་བའི་ཚས་རྣམས་ལ་བཙུན་པ་
 མ་བཏང་བ་དེ་ནི་བཙུན་འབྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་ བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉི་གའི་ཆའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། རྒྱགས་གྲིས་འབྲུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། མི་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་།
 ཤེས་ཏུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམ་
 པར་དག་པ་རྣམ་པར་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོ་
 འདོགས་པའི་མཐའ་དང་། སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྦྱངས་ ཏེ།
 དབྱ་མའི་ལམ་གྲིས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་པོ་དག་

ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་དོན་གྱང་ ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་
 དང་། གུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ མེད་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རིག་ པའི་གནས་ལྡན་པོ་དག་ལ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་
 དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྣམ་པ་བདུན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཉོག་ཅིང་སྒྲོས་པ་མེད་ལ། ཚུལ་
 གཅིག་ ཏུ་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དང་འདྲེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་ལྟག་ མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ཡང་
 དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་ ལས་
 གང་ལགས། སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྟག་དེ་དག་གི་ལས་གྱང་རྣམ་པ་ལྟར་
 རིག་པར་བྱ་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་

ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ ལ་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་
 བས་བག་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱི་ ༢༡། །མ་ལ་དེ་དག་
 ལ་བག་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ དང་། ཡོངས་སུ་དག་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ནི་ཐབས་ ལ་མཁས་པ་དེས་སྤྲུང་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ བར་དུ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ ཏུ་བྱིན་པ་མི་བད་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱེད་དོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་གང་
 ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བུ་
 ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གསལ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་བྱ་བ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཡོངས་སུ་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཉིད་ གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ས་བཙུ་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་
 དང་། སངས་རྒྱུ་གི་སར་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུ་མ་ལྷན་འདས་
 ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་ པའི་རྣམ་
 པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བས་མ་འཆལ་བ་ དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་
 ས་མ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གཅིག་ལ་
 གཅིག་བཏེན་ནས་འགྲུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ བྱིར་རོ། །བཙུ་མ་ལྷན་འདས་
 ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་རྣམས་ལ་ རི་ལྟ་
 བ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་ པའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་དད་
 པས་གནས་པ་མ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་རྒྱ་ལྷའི་བྱིར་ཏེ། པ་
 རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 བྱི་མ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་ པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མི་འགྱུར་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཙུ་མ་ལྷན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དེ་དག་གི་

སོ་སོའི་མཐུ་གང་ལགས། སྐྱོན་རས་གཟིགས་ དབང་ཕྱག་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་
 མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ན། མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་
 འབྱུལ་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་
 སྒྲོང་བ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་ བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་རྒྱ་ཆེན་
 བོ་བུ་མི་ཤེས་པ་འཕྲོལ་ བར་འགྱུར་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་རོལ་ ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་དང་ལྷན་པ་དང་། དོན་
 གང་དང་ལྷན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། སྐྱོན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ བ་
 དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལོངས་སྟོན་པས་མ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ བ་དང་།

སྒྲིང་རྗེ་ཅན་ལགས་ན། ཅིའི་སྦྲད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་དབུལ་པོ་གདའ་ལགས།
 སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་ཁོ་ན་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གིས་
 ཉེས་པར་བྱས་པ་དེའི་གཤམ་སྲུ་གྲུར་པ་མ་ཡིན་དུ་ ཟེན་ན། དེ་དག་ལ་ ཏྲག་
 ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཁྱུགས་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་
 འཛིག་རྟེན་ན་སྦྱུག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྦྱང་བར་ག་ ལ་འགྱུར། སྦྱོན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱུག །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཡི་དགས་ལུས་སྒྲོམ་པས་གདུངས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྐྱམས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། ༢༡། །རྒྱ་མཚོ་དག་གི་ཉེས་
 པ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཡི་དགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ བུའི་ཉེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྦྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་
 ཡིན་ཀྱི། སེམས་ ཅན་རང་གིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡི་དགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་
 ལགས། སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་ པས་

འཛིན་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ འཛིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྦྱད་ཏུ་
 མི་འཛིན་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། །ང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྦྱ་ མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་མེད་
 པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡི་གེ་མེད་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དེ་བསྟན་པར་མི་
 རུས་པས་དེའི་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ འཛིན་ཏོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་
 ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ལགས་ན།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གང་ལགས། ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ནི་གང་ལགས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ལྷུག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས། ཡོངས་
 སུ་བསྐྱོམས་པའི་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་བྱིས་གཞོན་པར་
 ནི་མི་རུས་གྱི། དེས་བྱིས་ཞོན་པར་འབྱུང་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པས་སྦྱོད་
 པའི་ས་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་ ལ་ཁྱགས་པ་དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དགོ་
 བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ།
 དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིག་དེས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་
 དང་པོ་ནས་གཟུང་ བདེ་ནི་ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་དེ་
 དག་ ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་
 ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་གཟུང་བ་
 དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ས་དེ་དག་ལ་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱོད་རས་གཟིགས་
 ལྷག །རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གོགས་ཡང་དག་པར་
 བཙུམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ལྷ་པོ་དག་ལ་ཉོན་ མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པ་ཀུན་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་ པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
 བ་དེའི་ཆེ་ལ་དེ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་གོགས་ཡང་དག་པར་ བཙུམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་ཆུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་
 ཆ་སྤྱོད་ཀུན་ ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་པས་མནན་པས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་

ཉིད་གི་ཕྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤྲོ་མོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་
 གོང་མ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གི་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་
 དང་། ཞེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཅམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་རོ། །བཙུམ་ལྡན་
 འདས་བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་རྣམས་པ་དུས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་
 ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་རྣམས་པ་གཉིས་གི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ངན་
 ལེན་སྤྲུགས་ལྟན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིལ་ ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་གསུམ་པའོ། །གནས་ངན་
 ལེན་སྤྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གི་ཐམས་
 ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཡིན་
 བར་ངས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་གནས་ངན་ལེན་ དེ་དག་
 བསྐྱལ་བ་བྱངས་མ་མཆིས་པ་དུ་དག་གིས་སྤོང་བར་འབྱུང་ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སམ། དུས་ཆོགས་དང་། ཟླ་བ་
 དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། ཞག་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟུན་དང་། ཟུན་ཕྱེད་དང་།
 སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་ ༢༡ །དང་། ཡུད་ཅམ་དང་། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དག་གིས་སྤོང་རོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ ཉིད་ནི་གང་ལགས། སྐྱོན་ནི་
 གང་ལགས། ཡོན་ཏན་ནི་གང་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ གྲུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཉོགས་པའི་ ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཕྱིར་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་
 གི་རྒྱད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ ཡིན་
 ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ད་
 ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དག་ གིས་ཀྱང་།
 རི་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དེ་ཐམ་དུ་བྱིས་གཞོན་པར་ བགྱིད་ན། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་བའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ཅམ་དུ་དོན་

ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་
 གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་དཔལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷ་དང་། ཉང་གི་སྤྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱེ་
 མཆེད་དྲུག་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ངས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ ཚུལ་གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤད་དེ། དེའི་
 སྤྱིར་ང་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་མི་སྤྲོ། །དེ་ལ་གང་དག་དོན་ལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་ཁོ་
 ཉར་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོ་ འདོགས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིར་བ་
 འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་བྱེད་
 དེ། དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་། བན་ཚུན་ཅོད་པར་བཟད་དེ། དེ་ལ་
 དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་ པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་
 བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་གང་བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་
 བསྟན་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་མི་སྤྲོ། །དོན་ལ་སྤྱི་བཞིན་ནམ་པར་རྟོག་

བྱེད་པ། ཁྲོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་ བཀུར་པ་བཏབ་བྱས་ནས། ཏེ་དག་འགལ་
 བ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲོས་ནས་སྒོ་གྲོས་སྒྲ་ཆོགས་འགྱུར། །ས་
 རྣམས་བསྐྱས་དང་མིང་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །བྱེད་པར་སྐྱེ་དང་སྒོན་ལམ་
 བསྐྱབ་པ་རྣམས། ཏེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལའད། ཏེ་ལ་
 གང་བཙོན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་འགྱུར། ཏེ་ནས་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་འདི་ སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་
 འདིར་བསྟན་པ་ འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ངེ་ ལྷར་གཟུང་བར་བསྐྱེ།
 བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་
 འདི་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ ཡིན་ཏེ། འདི་ས་
 དང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཞིག །ས་
 དང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ལའད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་ཁོ་ན་ལས་བརྒྱམས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྱེལ་བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་འབྱུང་
 བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་ཁྱ་བ་ཁྱས་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་
 ཆོས་གྱི་ ༢༡། །སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་མཚན་
 ཉིད་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ ཕྱིན་པ་ བསྐྱོམས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་གནས་
 གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་
 སྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་མདོན་པར་འདུ་
 བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོས་པ་དང་མདོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
 ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལགས་པར་བརྗོད་ བར་བགྱིའམ། འཇམ་དཔལ་བརྗོད་པར་
 མི་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་འོ་ན་ཅིའི་ ལུས་ལགས་པར་བརྗོད་པར་
 བགྱི། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཡིན་ཏེ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་

གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཞིང་མཉམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ནི་ཁྱད་
 བར་དུ་འཕགས་ ཉེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་ནི་དཔེ་བྱ་
 བར་ཡང་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེ་ ལྟ་བུར་རིག་པར་བསྐྱེ་ལགས། འཇམ་
 དཔལ་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲི་གཏེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་
 འབྲེལ། །སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཀོད་པའི་ རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་ སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་མེད་
 འོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ལགས་
 བར་བལྟ་བར་བསྐྱེ་ ལགས། འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་ ཐོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་
 བདག་པོར་བྱགས་པའོ། སྐྱིན་ གནས་སུ་བྱགས་པའི་བྲིམ་དུ་མངལ་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། བཙུང་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དང་།

མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྒྲིང་བ་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་
 གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་
 ཡིན་པར་ བཟུ་བར་བྱའོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ གསུང་གང་དག་བརྗོད་པས་གདུལ་པའི་
 ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་ མཛད་ལ། ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ མཛད་པའི་གསུང་བརྗོད་པ་
 དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་མཛད་ལགས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
 བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་
 བརྗོད་པ་དང་། མ་མོ་བརྗོད་པའོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ལགས།
 འདུལ་བ་ནི་གང་ལགས། མ་མོ་ནི་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དངོས་པོ་བཞི་འཕ། དགྲའཕ། ཉི་ཤུ་ཅ་དགྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ངས་གོང་དུ་བཟུན་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་
 བོ། །དངོས་པོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དངོས་
 པོའོ། །དངོས་པོ་དགྲའ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དངོས་པོ་དང་།

དེའི་ཡོངས་སྒྲིག་གི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བ་
 ལ་ གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྟོན་པའི་དངོས་
 པོ་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་འོ། །དངོས་
 པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་བརྩམས་ཏེ།
 འདུ་བྱེད་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་གོ་རིམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་
 པོ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱི་མར་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མར་ ༢༡། །འབྱུང་བའི་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་བརྩམས་ཏེ། དམིགས་པ་
 ལ་ཉི་ལྔ་བར་གཏོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་ལ་བའི་དངོས་པོ་དང་།
 སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། སྤྱུག་བསྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་དམིགས་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གནས་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ།
 སྤྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་ བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་

གནས་དང་། རྒྱ་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གནས་
 གྱིས་ས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ དང་། སྒོམ་པའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
 མངོན་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒྲོམས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་སྤྱིང་པོར་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་དམིགས་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་མི་གཡེང་
 བའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྒྲོམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ བ་བསམ་ལ་
 བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་བརྟེན་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་དབང་སྤྱུག་བསྤྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་
 པའི་སྤྱོགས་དང་གཡོག་འཁོར་བསྤྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱ་རན་ ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 དག་ལས་སྤྱི་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མི་བསྒྲོམ་པས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་ པའི་དངོས་པོ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་

ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་མི་བསྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་ ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་
 བའི་ཉེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་དས་གང་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་ པའམ་སོ་ སོར་ཐར་པ་དང་
 ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་
 པ་དུས་བསྐྱུས་པར་ དེག་པར་བཀྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 ཉེ། ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་ ག་བསྐྱན་པ་དང་། བམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱའི་
 དངོས་པོ་བསྐྱན་པ་དང་། ལྷང་བའི་གནས་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་བསྐྱན་པ་དང་།
 ལྷང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྐྱན་པ་དང་། ལྷང་བ་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྐྱན་པ་
 དང་། ལྷང་བ་ལས་འབྱུང་བ་བསྐྱན་པ་དང་། སྒོམ་པ་གཏོང་བ་བསྐྱན་ པས་
 སོ། །འཇམ་དཔལ་ངས་གོང་དུ་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཙུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། བསྐྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
 མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཙུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། གྱུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་
 དམ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མྱོང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ དང་། དེ་
 དང་ཐེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ བསྟན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བ་
 དང་ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པས་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་ བྱའོ། །དམིགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ པས་བཟླ་བར་
 བྱའོ། །རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པས་བཟླ་བར་
 བྱ་སྟེ། བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་།
 སྐྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཚུལ་དང་། འཇུག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། བསྟུ་
 བ་དང་། ༢༡། །རྒྱས་པས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པའམ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པའམ། མགོ་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གྲིས་

ཉེ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་ གཞག་པའམ། གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའམ།
 གསང་བ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །སྟོན་རྣམས་ནི་ངས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་རྣམ་གྲངས་ ཏུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཡོན་ ཏན་
 རྣམས་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་
 བསྟན་པ་ གང་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་
 ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་། འཛོལ་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་
 གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་ དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་།
 དགོངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་གསུམ་དང་། རྒྱུན་བཞི་པོ་དག་གོ། །རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ དང་། འཐད་པས་
 བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་
 པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་རྒྱ་གང་དག་
 ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་
 འོ། །ཆོས་རྣམས་ འཛོལ་པའམ། འབྱུང་པའམ། ལྟོས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་

བས་འགྱུར་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་
 གྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྒྲས་
 པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ རྒྱ་གང་དག་
 ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་བསྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟའོ། །ཡོངས་སུ་མ་
 དག་པའི་མཚན་ ཉིད་ནི་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་སོ་
 དག་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་
 གནས་པ་མདོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་
 བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ མཚན་ཉིད་དང་།
 ལུང་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་
 དོ། །དེ་འདུ་གྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་གྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མདོན་
 སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་སུམ་
 དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་གྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་

དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་
 ཟུང་མི་བ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 པ་ གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གས་ལས་སྣ་ཚོ་གས་ལ་གནས་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་ སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ནམས་ལ།
 འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྤྱི་བ་དམིགས་པ་ཉི་བར་
 སྐྱར་བ་དང་། སྤྱི་བ་ལ་ སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དམིགས་པ་ཉི་བར་སྐྱར་བ་
 དང་། རང་དབང་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉི་བར་སྐྱར་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་དགག་ལ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འགྱོར་བ་དང་རྒྱད་པ་དམིགས་པ་
 ཉི་བར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་
 གྱི་དཔེ་ཉི་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་

དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་བར་སྐྱར་བའི་མཆན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ ༢༡། །པའི་
 བྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་
 དཔལ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་
 ཟེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ ཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་
 བོ་དེ་དག་གི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་བྱིར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཙུང་ལྟ་འདས་ཐམས་ཅད་ མཐུན་པའི་
 མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་ལགས། འཇམ་དཔལ་ལྔས་ཏེ། གང་
 སུ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་རྣམ་
 པར་ གྲགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་
 དང་། སྟོབས་བརྩས་སེམས་ ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་
 དང་། མི་འཇིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པས། དེའི་ཆོག་ལ་པས་ཀྱི་རྟོལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟལ་བ་དུ་མེད་ཅིང་བརྟེན་དུ་མེད་པ་གང་ ཡིན་པ་དང་།

སྤྱི་ཚེས་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྣང་ཞིང་དགེ་
 སྦྱོང་ རྣམ་བཞི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་དང་། ཐེ་
 ཚེས་གཙུག་པ་དང་། བཀའ་དུ་མེད་ཅིང་བཙུག་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་
 དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ན་འཐད་པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་ སྤྱི་མཁྱེན་ཚད་མ་དང་། རྗེས་
 སྤྱི་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྡར་པོ་
 དག་གིས་ཡོངས་སྤྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱི་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
 བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་། དེ་ལས་ གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་
 པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་བར་སྦྱར་བའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སྤྱི་མ་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་

དང་། ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུའི་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས། བན་ཚུན་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་
 བར་ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་ དམིགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དཔེ་གཞན་ཉིད་དང་མཐུན་པར་
 དམིགས་པའི་ མཆན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་
 དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གང་གིས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ ལ་གཅིག་
 ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་
 ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དཔེ་ དང་བཅས་པ་
 ཉིད་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པས་གང་
 གིས་དེ་ གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་
 གྲགས་པའི་མཆན་ཉིད་ ཅེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རིགས་
 བས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྤྱིར་
 བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་བརྟན་པའི་མཆན་
 ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་། །མ་བྱང་ཡང་རུང་

མྱེ། ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ནི་
 མདོར་བསྐྱུས་ཏེ། ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆོག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་གིས་
 རབ་ཏུ་སྤྱི་སྤྱི། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངས་རྣམས་པ་དང་
 བཅས་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བྲན་
 པ་ཉི་བར་ གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཅས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བས་དེའི་ འབྲས་བུ་འཇིགས་རྟེན་པ་དང་
 ༡༡། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོན་པར་བསྐྱུབ་པ་གང་དག་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམས་པར་
 གྲོལ་བའི་ཤེས་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་
 ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། འཆད་པ་ དང་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་སྤྱོད་
 བ་རྣམས་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་
 པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ ཆོས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་ གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་གཙོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །འཇམ་དཔལ་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕན་
 ཡོན་ཀྱི་མཆོན་ ཉིད་ ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཙཅ་ལྡན་འདས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷོ་མ་
 ཐོར་ དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དད་མ་མོ་དག་གིས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་
 པ་འདི་ལས་སྐད་རོལ་བ་རྣམས་དང་ བྱུན་མོང་མ་ལགས་པ་བཤའ་དུ་
 གསོལ། །འཇམ་དཔལ་དེའི་སྤྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། འདི་ལྟར་བྱང་ ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ངའི་ལྷོ་མ་ཐོ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ལུས་པ་བྱོད་ལ་བཤའ་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་གང་ཟག་ མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ངས་ཆོས་
 རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་ ཏོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ། ཕྱིས་རྣམ་
 པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་རྣམ་
 པར་བྱད་ལ། སྟོན་ཀུན་ རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན།
 དེ་ལ་ཕྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་ རོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་གམ། བདག་གིར་འཇིན་ཅིང་། དེས་ན་མཐོང་རོ། །ཐོས་སོ། །སྟོམ་
 མོ། །སྟོང་རོ། །རེག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཟེའོ། །བྱེད་དོ། །ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་རོ་ཞེས་ལོག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འབྱུང་
 རོ། །གང་ལ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་
 གནས་ངན་ལེན་ གྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོང་ ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གནས་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། སྟོས་པ་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལུས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་
 གཟུངས་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུག་པ་

འདས་ གྱིས་དེའི་ཆེ་ཆེ་གས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཆོས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས། ། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་
 གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། ། དེ་
 དག་སྔ་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་དང་ཉོན་མོངས་མིན། ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་
 ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡི། ། ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱེད་
 དེ། ། དེས་ན་མཐོང་ངོ་ཟེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་
 བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའང་འབྱུང་། ། གང་གིས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཅི་ལྟར་བཞིན་
 རབ་ཤེས་པ། ། དེ་ནི་ གནས་ངན་ལེན་ལུས་རབ་ཏུ་སྤྲོད་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་
 མོངས་གནས་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུས། ། སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་འདུས་
 མ་བྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སེམས་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅི་ལྟར་བྱུར་རིག་པར་ བསྐྱེད་ལགས། ། འཇམ་
 དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ནི་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་
 བྱེད། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ ༢༡། ། པ་རྣམས་ཀྱི་

ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མའོན་པར་འདུ་བ་གྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལགས་ན། འོ་ན་
 མའོན་པར་འདུ་བ་གྱི་བ་མ་མཆིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས།
 འཇམ་དཔལ་སྟོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མའོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པ་སེམས་མེད་པ་ལ་
 ཕྱིར་སད་པར་མའོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་མའོན་པར་འདུ་བྱས་
 པའི་དབང་གིས་ཕྱིར་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པ་ལ་ལྷང་བར་མའོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་མའོན་པར་འདུ་བྱས་
 པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྷང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དག་གིས་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་
 མའོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཅི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱལ་བ་སེམས་མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ཞེས་
 བགྱི། །འཇམ་དཔལ་སེམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་སེམས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལྷལ་གང་ལགས་

བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་
 བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་ མོང་བ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
 གྲུབ་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཞེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྷ་པོ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་།
 འདུལ་བའི་ ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ།
 དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ལགས་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་ སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་
 ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་ མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས།
 འཇམ་དཔལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་མ་ཆུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱོར་བ་
 ཡང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོངས་

ལུ་ལྷ་འན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིང་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ལ་བཟུ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྟེན་
 བཀྱར་བཀྱིད་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་སྦྱེད་པ་དེ་ཅིའི་སྦྱང་
 ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བཀྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་འདུ་བཀྱི་བ་མ་མཆིས་པར་འདྲ་ལགས་
 བ། ཅིའི་སྦྱང་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་ལ་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
 གྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ལགས། འཇམ་
 དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལྟ་
 སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་
 དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཁོ་

ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཚུ་
 ཞེས་ དང་མེ་ཞེས་དག་ལས་ ནི་མི་འབྱུང་བ་དང་། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་
 དང་ལྡན་པ་ལས་ལེགས་པར་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལས་རྒྱུ་ལྟུགས་ བརྟན་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་གྱི་དོར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
 དམིགས་ ༢༡། །པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱེ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དག་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་འབའ་ ཞིག་ དག་ལས་ནི་མི་
 འབྱུང་ངོ་། །བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིའི་ལུས་སྤྱན་སྤུམ་
 ཆོགས་པ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་བེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱེ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་ སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་ སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
 གཟུགས་མ་མཆིས་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་ སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་

གདའ་ཞེས་བགྱི་ བ་དེ་ལ། བཙུ་མ་ལྟན་འདས་དགོངས་པ་གང་ལགས།
 འཇམ་དཔལ་ འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ལམ་གང་དང་། བསྐྱབ་པ་གནག་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ལུས་ལྷན་སྐྱུ་མ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ ལམ་དེ་ཡང་།
 བསྐྱབ་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། བསྐྱབ་པ་དེ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ལྷན་སྐྱུ་མ་ཆོགས་པ་ཐམས་ ཅད་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་བསྐྱབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཞིང་མི་སྟན་
 པར་བརྟེན་ལ། ང་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་
 སེམས་དང་ལྟན་ཞིང་འཆི་བའི་ དུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངན་
 པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་གངས་དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་
 འདི་ལྟར་ལུས་ལྷན་སྐྱུ་མ་ཆོགས་པ་འབའ་ཞིག་ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གྱིན་
 ཀྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངན་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བཙུ་མ་ལྟན་འདས་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དག་ན་
 གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་

གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། འཇམ་དཔལ་འཛིག་ ཉེན་
 གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དག་ན་དངོས་པོ་ བརྒྱད་ནི་མོད་ལ། གཉིས་ནི་
 དགོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་བ་
 རྣམས་དང་། རིགས་དང་། རུས་དང་། ཆེ་རིགས་འབྱོར་བ་དང་། རྒྱད་པ་ཐ་
 དད་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་ བར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་
 པ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་མོད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་
 དཔལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་དེ་ལས་བརྒྱེད་པས།
 དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་དགོན་ལ། གཉིས་ནི་མོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 བྱངས་འདིར་བསྟན་པ་ འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་རི་ལྟར་གཟུང་བར་བཀྱི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་འདི་ ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་
 ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་
 བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་མི་ ལྷ་སྟོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་ འགྱུར་ཏོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ལེ་ལྷན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་
 སོ།། །།བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་གཅིག་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ བ་ལྷ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཅི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་པ་ ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཡོད་
 པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན་སྦྱས་པ། བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་
 གྱང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་ ༣༣། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་
 གྱང་མེད། དུད་འགོ་རྣམས་གྱང་མེད། ཡི་དགས་རྣམས་གྱང་མེད། འདོད་པའི་
 ཁམས་གྱང་མེད། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གྱང་མེད། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
 གྱང་མེད། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ ཡང་མེད་ལ། དེ་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་དགོ་འདུན་འབའ་ཞིག་གནས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
 གསུམ་པར་ཆུད་པ་རྣམས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ སྐྱེ་འོ། དེ་དག་ན་སོ་སོའི་
 སྐྱེ་བོར་མ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་།
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་སྐྱས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སུ་དེ་དག་ཏུ་ ཡིད་
 གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 ཅེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། གཤུལ་བྱ་ལེ་ལོ་དང་ལྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་བསམས་ རྣམས་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་དེ་དག་ཉིད་སྟོ་བར་གྱུར་ན། ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་དགོ་ བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 བརྩོན་འགྱུས་ཆོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་རིམ་གྱིས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་
 ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་བསམ་པ་ན་དེ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་བྱ་བ་བཞི་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། རབ་ ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་

བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་
 བའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་གནས་ན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སར་ ཚུད་
 བས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་ལ་
 གཞན་གྱི་དྲིང་ མི་འཇིག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་གནས་ན་ གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཅན་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེར་སྒྲིའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་དག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ལྷག་པའི་སེམས་
 ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་གནས་ན་ གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་
 གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་འཐོབ་པ་དང་ བྱམས་
 པ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་གནས་པ་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་རྒྱས་ཅི་

ལྷོགས་ གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་
 དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ལ་གནས་ན་གོང་དུ་བྱང་ ཆུབ་ཀྱི་ལྷོགས་དང་
 མ་སྐྱེན་པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་ པ་ལ་མཁས་པ་
 དང་། དེ་དག་ཉིད་དང་སྐྱེན་མོང་པའི་རྟོགས་ པའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་ གཞག་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་
 པའི་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་
 པར་གཞག་པའི་བདེན་ པ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེན་མོང་པའི་ཤེས་པ་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་བརྩམས་ནས།
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ། །གནས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་བཞི་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་དེ་གནས་པ་དང་པོ་ལ་ བརྟེན་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་
 གི་ བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །གནས་པ་གཉིས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་སྤྱི་མ་ལ་ ལུས་འཕེལ་བ་
 དང་། ཡོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་། དགོ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཕྱགས་འཕེལ་བས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གནས་པ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ ༢༡། །བསམ་
 གཏན་རྣམས་རྣམ་པར་བསྐྱར་ནས་སྤོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་ འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱེ་ཞིང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ བྱེད་དེ། གནས་པ་བཞི་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་ གཞག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ལ་མཁའ་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་འཁོར་བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ པ་དང་། དེ་ཁས་སྦྱངས་
 པའི་རྒྱས་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དང་། གནས་པ་དེ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱས་གནས་པ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 གདམས་ ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ ཤེས་འཛོལ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 སྤྱག་བསྐྱེད་གང་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་དང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའ་རྣམས་བདེ་
 བ་གང་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་

བདེ་བ་རྣམས་དང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་དང་
 ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཤེས་བྱའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་གནས་པ་གང་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིབ་
 པ་ཆེན་པོ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་པར་སྦྱངས་ན་ བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་སར་འཇུག་པ་དང་། ས་གཞོན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཞིང་
 སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་ མ་བསགས་པ་དང་ཟང་ཟིང་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོར་སྤྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་ པའི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་
 བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྦྱན་སྒར་ཉེས་པ་ བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་ དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་
 བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་ སུ་བསྟོ་བའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སར་ཚུད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གྲང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་དགའ་ཞིང་། སྤང་བར་དགའ་བའི་ཉི་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤྲ་མོ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་
 བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ལ་ཟད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་
 བྱང་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་སོ།། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་མཆོན་མ་ལས་
 སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་གང་ཅི་ཡང་རྒྱང་བ་ཡིན་པར་ རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོར་ཚུད་པ་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱ་ཞེ་ ན། སྤྲས་པ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་འདས་པ་
 དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། དེར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པ་ཡིན་ པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །བྱང་ རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་གཉིས་པར་ཆུད་པ་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་
 པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདུལ་བ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཁོ་
 ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བག་ཡོངས་སུ་བྱས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷས་དང་
 རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ རྒྱལ་སེམས་
 འཆལ་བའི་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ས་གསུམ་པར་ཆུད་པ་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། ནང་གི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ཤེས་བྱ་སྒྲུང་བ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ ༢༡། །དཔའ་ས་
 བཞི་པར་ཆུད་པ་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 ནང་གི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོངས་པ་སྟོག་
 པར་བྱེད་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སྟོགས་དང་མཐུན་ པའི་ཆོས་ རི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལྔ་པར་ཆུད་

བ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ ར། སྤྲུལ་བ། འཇིག་རྟེན་
 བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
 སྤྱིར་བདེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ བྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་བར་
 དགའ་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བྱུག་པར་རྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱ་ ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་
 བའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དེ་ལ་མང་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ དཔའ་ས་བདུན་པར་
 རྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་རྟག་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིར་བའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པར་རྒྱད་པ་ཇི་
 ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་

མེད་ཅིང་རྩོལ་བ་མེད་པས་མཆན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིད་ལ་ བྱེད་པ་ཇི་
 ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཐོབ་པས་མི་གཡོ་བ་དང་། མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་
 ཐོབ་པ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་དགྲ་པར་ཆུད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་
 བ། སྤྲུལ་བ། མིང་གི་ཆོག་ས་དང་། ཆོག་གི་ཆོག་ས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོག་ས་
 རྣམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ། ཆད་མེད་པ་
 བརྒྱ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ སེམས་ཀྱན་ཏུ་མགྲུ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་སྤྲུལ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་བ་ཆུད་པ་ཇི་ལྟ་
 བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ བ། སྤྲུལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་
 ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡིན་པར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སར་ཆུད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་ པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་བ། སྤྲུལ་བ།
 ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཉིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་

བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
 པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི་ཤེས་དང་། མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། ས་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བཙུ་ལས་བརྩམས་ནས་མོས་
 བས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ཆོས་སྦྱོད་པ་བཙུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་དག་གིས་
 འཐོབ་པ་རི་ལྟ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཆེ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ འཇུག་ཅིང་། བསམ་པ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་འཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ན་ས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །ས་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ མཐུའི་ལམ་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ས་དེ་དག་གི་
 ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
 དེ་དག་གང་གི་ཆེ་ས་རེར་ལ་ཡང་བསྐྱལ་བ་འབྱུལ་ཕྱག་དུ་མ་དག་ གིས་ས་དེ་
 དག་ཏུ་མཐུ་གང་བརྗོད་པའི་མཐུ་དེ་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་
 པར་ ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པར་

ཉུག་ས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོག་ས་པར་འབྲུན། དེ་དག་ལ་
 ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པར་བསྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ ༡༡། །ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་བྱེ་
 བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ དེ་ལ་གཞོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། མི་བད་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་
 མཆན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱ་མཆན་དང་། མིང་དང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། དེ་ བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བརྟག་ས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་ བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོག་ས་ནས་ཡང་དག་པ་ ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་
 འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོག་ས་པའི་
 སྤྱིར་མི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་

ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པ་འཐོབ་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པས་ བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུབ་པ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པའི་ ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲིང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཐོས་
 ན་ཡང་དེ་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་ ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ཆོག་མཚན་ཆེན་པོས་འཇུག་ཅིང་། དེས་སྒྲུབ་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཞི་
 བའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོག་མཚན་ཆེན་པོས་འཇུག་ཅིང་དེས་
 སྒྲུབ་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་གཉི་གས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉོགས་ནས་ཡང་དག་པ་ ཉིད་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲིན་
 མེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་ པས་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ མང་དུ་བྱེད་ན་སྒྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་རྫོགས་ བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་
 འདྲ་ཡང་དེ་དག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་ བར་བྱའོ། །དུས་
 གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དུས་
 གསུམ་གྱི་ དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་ཆོས་རྣམས་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་ པ་དང་། ལྟག་པར་ཆགས་
 པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེས་གང་
 གསུངས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
 འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་ སུ་ བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་
 བར་གཞག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། དུ་དག་གིས་ནི་བསྐྱུས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་

ལྷ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། སྟོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་
 རྒྱ་བ་ན་ལན་འགའ་སྤང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་ ཅིག་འགོ་བ་དང་། སྤང་པོ་
 ཆེ་ གཏུམ་པོ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཏྲ་མུ་གོད་དང་། གནག་རྩང་ཀྱས་དང་།
 ཁྱི་ཟ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་དང་། ཆེར་ཐགས་སྟག་པོའི་སྟེང་དུ་རྩི་བ་དང་།
 ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པ་རྩི་བ་དང་། དེ་གང་དུ་བྱད་མེད་
 ཀྱིས་མི་རིགས་པས་སྐྱེད་པས་མགོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། དགོན་པར་ལམ་བོར་ཏེ་ལམ་ངན་པར་འགོ་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་
 དང་། མི་གོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་དང་། སེང་གེ་རྣམས་དང་། ལྷག་
 རྣམས་དང་། གཟིག་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲུལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ ༢༡། །མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དག་
 བཅོམ་པ་ལན་འགའ་ཡང་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་ཆེན་པོར་འབྲུམས་ཤིང་། ལམ་
 སྟོར་ནས་ཁྱིམ་སྟོང་པར་ཞུགས་ཏེ་དག་འབྱེན་པར་བྱེད། ཀྱ་ཙེ་འདོན་ པར་
 བྱེད། ཅ་ཙེ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟ་གད་ཆེན་པོས་དགོད་ཅིང་སོ་

ལྷོན་པ་དང་། རྒྱས་ལོང་ལྷོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ཅ་ཅོ་དེ་ལྟ་བུ་
 དང་མ་ཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལན་འགའ་བརྗེད་ངས་པས་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་པོ་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་འདྲ་
 ཤེས་ལ། འགོག་པ་སྤང་ན་ ལས་འདས་པ་ལ་ཞི་བར་འདྲ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པའི་སྤང་པོ་དང་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐ་དད་ པར་འདྲ་ཤེས་པ་དེས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་བཏང་སྟོམས་དམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་མེད་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ལ།
 ལངས་ ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 དག་བཅོམ་པ་ནི་སོ་སོར་མ་བཞགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཏང་
 སྟོམས་ སུ་འཛོག་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་དང་ མ་ཐུན་པའི་
 སོ་སོར་མ་བཞགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་པ་
 ལ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ལས་བརྩམས་ནས། མ་ཐོབ་པའི་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདུན་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། བཙོན་
 འགྱུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ དེ་འཛིན་དང་། ཞེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཞེས་དང་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
 རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དག་བཙོམ་པ་ནི་ལན་འགའ་
 ནི་ལུས་ གྱི་ལས་དགེ་བ་ལ་ཡང་འདུག །ལན་འགའ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་
 ཡང་འདུག་སྟེ། ལུས་གྱི་ལས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་
 གྱི་ལས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོང་ལས་དེ་
 གསུམ་ནི་ཡེ་ཞེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཡེ་ཞེས་གྱི་རྗེས་སུ་ འབྲང་
 བའི་སྤྱིར་སྟེ། དང་། གསུང་དང་། ལུགས་གྱི་སྤོང་ལས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མེད་
 དེ། དེ་ལ་ཡེ་ཞེས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡེ་ཞེས་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཞེས་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡེ་ཞེས་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དག་ བཙོམ་པས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་
 ཞེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་བརྩམ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས། དེའི་སྤྱིར་དེའི་ཡེ་
 ཞེས་དང་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་

རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་ མ་
 ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ ཏུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་
 བརྩལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་ཅེས་བྱའོ། དེ་ལ་དང་པོ་བཞིན་ནི་བསྐྱེལ་བ་མི་
 མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཙུང་པས་བསྐྱུས་
 སོ། །གཅིག་ནི་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་མཆོག་མཐུན་པས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་
 འདས་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱུན་པ་དེ་དག་
 ནི་གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྟོས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གྱི། མཆོན་
 ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རབ་ཏུ་
 གནས་པའི་ལེ་ཏུར་ཇི་སྐད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ ཏེ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དེ་
 དག་ལས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དེ་དག་ཕྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་ རིག་པར་བྱ། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་
 ཡང་རིག་པར་བྱ། ཡང་དག་པའི་བསྐྱབས་པའི་ངན་ཡོན་ཡང་རིག་པར་བྱ།
 ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྤྱོད་

བ་དང་། སྟོམས་པར་སྟོད་བ་དང་དགོ་བ་སྟོད་བ་དང་ཆོས་ལ་གནས་པའི་རྣམ་
 བ་ཡང་རིག་ ༡༡། །པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་བ་སྟོད་པའི་
 དཔེ་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་བ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ཡང་རིག་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འཛིག་ཏེན་ བ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་བ་དག་གིས་གཞན་གྱི་
 རོན་བྱ་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པའི་དགོ་སྟོང་
 ཡང་རིག་པར་བྱ། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དགོ་སྟོང་ཡང་རིག་པར་བྱ།
 བརྟམ་བཏགས་པའི་སྟོམ་བ་ལ་གནས་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ། རོན་དམ་པའི་སྟོམ་
 བ་ལ་གནས་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུལ་བ་ཡང་རིག་
 པར་བྱ། དེ་ བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་རིག་པར་བྱ།
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་བ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་
 ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་རིག་པར་བྱ། མྱེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་གདམས་ངག་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ ལོག་
 བར་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་མདོན་པར་སྐྱབ་
 བ་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་རིག་ བར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 བར་འགྱུར་བའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 བའི་བྲན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་ལོག་པར་སྐྱབ་ བ་དང་། བྲན་པ་བརྗེད་པའི་
 དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་བའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ དང་།
 དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་
 མི་མཐུན་པར་ ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
 མི་མཐུན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་གདུལ་དཀའ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་
 བར་སྐྱབ་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་བའི་ལམ་ངན་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་
 བར་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་ངན་པར་སོང་བའི་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འགྲོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ རོན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ལོག་
 བར་སྐྱབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྐྱབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན། བྱང་ཚུབ་དང་བྱང་ཚུབ་
 འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་
 བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། མི་ཉན་པ་དང་། ཉན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཉན་
 པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་དུ་འཇུག་པའོ། །ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས། ཆེ་འདི་དང་ཆེ་བྱི་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གཞན་བཞི་
 སྟེ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། རྟོན་མེད་པ་དང་། གཉི་
 ཐུག་དུ་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གོ། །དེ་
 ལ་མི་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་མི་རྟོག་པ་སྟེ་འོ། །ཉན་དུ་མི་
 འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆེ་བྱི་མ་ལ་རྟོན་མེད་པ་སྟེ་འོ། །ཉན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནི་ཆེ་བྱི་མ་ལ་གཉི་ཐུག་དུ་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 སྟེ་འོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་དུ་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆེ་བྱི་མ་
 ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་འོ། །དེ་ལ་མི་ཉན་པ་ནི་ཆོས་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་དང་། གང་
 ཟག་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་ཞེ་འགྲས་པས་ཀྱང་མི་ཉན་ཏོ། །ཉན་དུ་

མི་ འཇུག་པ་ནི་གཞན་པས་ཤེས་པ་ཏ་ཅང་ལྷག་པར་རྫོམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 བརྟམ་གྱིས་འཇིགས་པས་ཀྱང་ཉན་དུ་མི་འཇུག་གོ། །ཉན་པའི་སློབ་པ་ནི་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་ལ་མི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་། འགྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། མི་སྐྱབ་ དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པ་དང་།
 སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་མི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་
 རོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་རང་གིས་ཉེས་པར་
 ཉོགས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་ལེགས་པར་ཉོགས་པ་དང་།
 ༡༡། །བསྐྱོམས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཞན་
 དག་གིས་ལེགས་པར་ཉོགས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་ཉེ་བར་
 ཉོགས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་དང་། བཤད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་ཉན་པ་ གང་ཡིན་པ་དང་། ཉན་དུ་མི་འཇུག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དང་། ཉན་པའི་སློབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གསུམ་ནི་ཤས་ཆེར་ཐོས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ནི་
 ཤས་ ཆེར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་
 བཞི་ལ་གནས་བཞིས་རྣམ་པར་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེང་བ་པོ་རྣམས་
 དང་། ལྷང་འཕོགས་པ་རྣམས་དང་། བན་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བར་རྣམ་པར་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་རྣམས་
 ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞིས་རྣམ་པར་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 མོས་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ། མ་བརྗེད་པ་དང་།
 བརྗེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པས་དེ་ལ་མོས་པ་དང་།
 སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་
 གསང་བའི་གནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྐྱེངས་པར་བྱེད་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། གཞན་ལ་སྒྲོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། དཀར་པོའི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་

བ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་ཉེས་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཉེས་པ་དང་། སྟོན་བའི་ཉེས་
 པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་
 པའི་ལོངས་སྟོང་དང་། འདྲ་འཛི་མང་བས་སོ། །ལྟ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་སྟོང་བ་དང་། དམ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་དམ་པའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སོ། །སྟོན་
 པའི་ཉེས་པ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
 རྒྱུ་དུ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ན་ལམ་དུ་མ་གྲགས་
 ཤིང་མ་བཟུང་བ་ནམས་སྟོང་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱུན་ ཉུ་སྟོང་པ་ཡང་བཞི་
 བོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་ལ་
 གྱུས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་གྲོགས་ནམས་
 དང་། སྟེང་བ་པོ་ནམས་དང་། རེས་སུ་སྟོན་པ་ནམས་ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་
 གྱུར་བ་བརྗོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། ཤེས་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 ནམས་ལ་དགོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་ལ་མོས་པ་ནམས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་མི་མཐུན་

བའོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ཡོད་པ་ཉིད་ དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དག་ལ་ཡིད་མི་
 ཆེས་པའོ། །བདག་ཉིད་རི་ལྟར་གྱུར་བ་མི་བརྗོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ལོག་པར་
 ཁེངས་ཤིང་། དེས་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པས་ སེམས་ཅན་གྲོགས་པོ་
 རྣམས་ལ་དེ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེད་བ་པོ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བ་
 འཆབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 རྣམ་སྟོན་པ་ཅན་གྱིས་དེ་ལ་ ཐོ་འཆམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་
 སོ། །དགོ་བ་ལ་བཙོན་ འགྲུས་མི་ཙོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་རིག་པར་བྱ་
 སྟེ། སེམས་ཅན་ཤེས་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་
 སྟེ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་གདུལ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་
 ༡༡། །སྟེ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་།
 གདམས་ངག་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷུ་ལ་བྲིམས་དག་ལ་གནས་པར་མི་
 བྱེད་པས་འགྱོད་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པའོ། །དེ་

ལ་ཐོས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་ མ་ཞི་བས་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གདམས་ངག་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་ངག་ལ་སྟོན་ཡོད་ལ་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་
 སྟོད་པས་འགྱོད་པ་ ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དབང་པོ་དུལ་བས་བྱད་པར་ དུ་
 འཕགས་པ་རྣམས་དང་། སྟོང་བས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་
 ལ་འགྱོན་པར་བྱེད་པས་རང་གི་ལྟ་བ་ མཆོག་དུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་
 ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་ངན་པར་འགྱོ་བ་ཡང་
 བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ ཉེ། སེམས་ཅན་དད་ བས་ཁྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐེག་པ་དམན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་རྣམས་
 ལ་མི་འཆམ་པ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་དམན་པ་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་
 གནས་པ་དང་ ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་མི་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་གྱི་འདོད་ཆགས་
 གྱིས་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་མཐའ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་
 སྟོན་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པས། །ཚུ་ལ་ བྲིམས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་

རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྒྲིན་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱབ་
 པ་ལ་མི་གྲུས་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་
 འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲིར་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
 དང་། བསྐྱན་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་
 སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་ཆོས་འཛིན་པ་
 དང་། དགོན་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། འཁོར་དང་སྦྱོད་
 པ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བའི་བྱ་བ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཡང་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
 འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་འདོད་པ་ནི་དགོན་པ་པ་ཡིན་ཡང་དོན་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་འོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཟང་ཟེང་གི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 བསོད་ རྣམས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡིན་ཡང་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 ཡིན་གྱི། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ བསྐྱན་
 བཀྱར་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱུད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་

བ་ནི་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་རི་ལྟ་བ་ བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་
 ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱུང་ བར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། གཉེན་
 བོ་བསྟན་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབས་པས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །གང་གི་སྤྱིར་མི་ཉན་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བར་སྐྱས་ན། ཅིའི་སྤྱིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་མི་གྲུས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ་མི་བྱེད་ན་ཡང་མ་མོས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ རོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཉན་དུ་མི་འདུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྐྱས་ན། ཅིའི་སྤྱིར་དང་བའི་བྱ་བ་འདོད་པ་ཉིད་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ་མི་ བྱེད་ན་ཡང་ལོག་པའི་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་
 སྤྱིར་ཉན་པའི་སྐྱབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྐྱས་ན།
 ཅིའི་སྤྱིར་འདུན་པ་མེད་པའི་མི་ཉན་པ་དང་། མི་འཛིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེས་ ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། མི་བྱེད་ན་ཡང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་ལོག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་དུ་འདུག་

བ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་
 བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཐོས་བ་དང་། སྒྲ་བ་ལྟར་ ༢༡། །ལེན་བ་
 ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། མི་བྱེད་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་
 ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ རོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་སྐྱེད་བ་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བས་རྣམ་པར་སྒྲོངས་པར་བྱེད་པ་
 བན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་ བ་ཡིན་པར་སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལྷི་བའི་
 ལྷུང་བས་འཇིགས་བ་དང་། དངོས་པོ་ཡང་བ་བྱད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་སྒྲ་
 བ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དེས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་
 རབ་ཏུ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བའི་སྒྲིབ་པས་རབ་ཏུ་
 བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་གཞིས་རྣམ་པར་
 སྒྲོངས་པར་བྱེད་པ། བན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
 རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བྱ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ་དེས་ ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་རབ་ཏུ་
 བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བའི་སྒྲིབ་པས་རབ་ཏུ་བརྗེད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་བ་དང་། སྐྱབ་

བས་རྣམ་པར་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྤྲས་ན།
 ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་མི་སྤྱེད་པ་དང་། ཡང་
 དག་པའི་ཡོན་ཏན་འཆབ་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ།
 དེས་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་བྱེད་ན་ཡང་ལྷང་
 བའི་སྤྱིབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་གསང་
 བའི་གནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་མྱོངས་པར་བྱེད་པ། བྱེད་པ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འདུན་པ་བསྐྱོག་
 བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དེས་
 ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་ འགྱུར་བ་དང་། མི་བྱེད་ན་ཡང་ལྷང་བའི་
 སྤྱིབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གནས་མ་ཡིན་
 བ་ལ་སྤྱོར་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་བ་ ཡིན་པར་
 སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ལ་པན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་བ་དང་། མ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཐེག་ བ་དམན་པ་ཉན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དམན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དེས་དཀར་པོའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་མི་
 འཐོབ་ལ། བཟུང་བ་དང་ཉན་པ་སྟོད་པས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་

ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་ གི་ཉེས་པ་དཀར་
 བོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
 ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་རྟེན་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན།
 དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དེས་མ་ ཐོས་པ་མི་ཉན་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་ལ་
 འཕྱར་གཡེང་མང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་
 བའི་ཉེས་པ་དཀར་བོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ སྒྲིམ་
 ན། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྟོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་བོའི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ།
 དེས་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲུབས་
 ཉམས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ཉེས་པ་དཀར་
 བོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་ བ་ལེན་པར་སྒྲིམ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱུང་དུ་གསོད་ བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དེས་དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

བའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤས་ཆེར་མི་གྲས་པ་མི་མཐུན་
 བར་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་ བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟར་བ་
 རྣམ་པར་མི་འབྱེད་པ་དང་། མི་འཆགས་པ་དང་། འགྱོད་པ་མི་སེལ་བ་ཉིད་
 གྲང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་གྲང་དེ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་ལ། དམིགས་པ་ལ་རྣམ་
 བར་གཡེང་བས་གྲང་གྲ་གྲ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 བདག་ཉིད་ངེ་ལྟར་གྱུར་པ་བཞིན་མི་བཟོད་པ་མི་མཐུན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ ཀྱན་ཏུ་
 སྒྲོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ ༢༡། །སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་དང་
 ཡོངས་སྒྲོད་ལ་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པའི་ཆོག་སྤེད་པ་ཉིད་གྲང་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེས་གྲང་དེ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་ལ། བསྟན་པ་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་གྲང་
 གྲ་གྲ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ འདོར་
 བར་བྱེད་པ་མི་མཐུན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཀྱན་
 ཏུ་སྒྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་གྲང་དེ་
 ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་དང་། དགོ་བ་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་
 བས་གྲང་གྲ་གྲ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་

རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རྒྱས་མི་མཐུན་པར་ཡིད་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ སྐྱོད་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པར་སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་བས་མོས་
 པ་མེད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ ར། དེས་ཀྱང་དེ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་ བས་ཀྱང་གྲ་གྲུ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་གདུལ་དཀའ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ པར་སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ལྷན་ཀ་དང་། དེ་སྐད་གོ་ལ་བ་ལས་ཐར་
 པའི་པན་ཡོན་དུ་ལྟ་བས་ཉན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་
 ལ་ དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྤྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱི་བ་པ་གདམས་ངག་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་
 གདུལ་དཀའ་བར་འགྱུར་ བ་ཡིན་པར་སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོག་མི་བཟོད་པ་
 ཉིད་དང་། ལྟར་བ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། གདམས་ངག་ལ་མི་ གུས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དགོན་པ་
 པ་ལ་ཡང་སྤྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཚུལ་
 བྱིས་ས་དག་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པ་འགྱོད་པ་ གདུལ་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པར་སྤྲས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་ པ་དག་ལ་ཤས་ཆེར་མི་གུས་ལ། དད་

བས་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྐྱོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་
 བྱེད་ལ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་
 ཏུ་འཛིན་ཅིང་ གནས་པ། གདུལ་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན། ཅིའི་
 བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལ་མི་
 གུས་པ་ དང་། མི་ལྟ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉན་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་ སུ་བསྟན་ཅེ་
 ན། དེས་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འཁོར་དང་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་མི་སྟོན་པ་དང་། མི་འཆལ་བ་སྟོན་པ་
 དང་། མི་མཐུན་པ་སྟོན་པ་དང་། མི་འབྲ་བར་སྟོན་པ་ལ་མ་ལོག་པར་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན། ཅིའི་ བྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་
 སྐྱོ་ཞིང་། སེམས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
 ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཉིད་དང་། ཟང་བེང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་སྐྱོར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་ སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་དག་
 གིས་ ཀྱང་དེ་དག་བྱེད་ལ། དག་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། དག་

བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བས་ཀྱང་གདུལ་བ་ལ་སྐྱེ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགྲོགས་པ་རྣམ་
 པ་བཞི་སྟོང་། དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་
 སྒྲིམ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སེར་སྣ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ལེགས་
 པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཉན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ བྱེད་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་
 དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བཞི་ལ་དང་བའི་བྱ་བ་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་འདོད་པ་དང་། ཟང་
 ཟེང་གི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་དང་
 གྲགས་པ་འདོད་པ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
 ༡༡། །བཅས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤར་བ་ཅམ་དག་ལ་འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བ་

དང་། བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་
 བ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་དག་ལག་གཅིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་
 བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་འདུ་འཇི་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་ མ་ལ་དབང་ཕྱག་འདོད་པ་
 ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་
 དག་གྲེད་ལ། ཆོས་འཇིན་པ་ཉིད་ནས་འཁོར་དང་སྤྱོད་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་
 བདག་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བར་གྲེད་ པའི་ཕྱིར་རོ། ། །བམ་པོ་བཞི་བཅུ་གཉིས་པ། ཡང་
 དག་པའི་སྤྱོད་པའི་ བན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུ་པ་
 བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
 ལ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤྱི་བ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ དཀར་
 པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འགྱུ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 སྤྱི་བའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
 བཞི་བཞི་སྟེ། ཡང་དག་པའི་བསྤྱོད་པ་ཉིད་ དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་
 དང་རིམ་གྱོ་གྲེད་པ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུ་པར་

དག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་ནི་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བ་དང་། རང་གིས་གཞན་
 དག་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཉིད་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་
 ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པའི་རྒྱ་
 ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཉིད་དོ། །སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བསྐྱོམ་ བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
 བའི་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
 དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་བཟོད་པ་ཉིད་ནི་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། ཉན་པ་དང་།
 སེམས་པས་མི་རོམས་པ་ཉིད་ནི་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་ འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་གཞན་བཞི་ ལས་རྣམ་པར་སློང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སོམ་ཉི་དང་ཡིད་
 གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལས་རྣམ་པར་སློང་བར་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་ངན་འགྲོ་
 ལོག་པར་སྐྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་སློང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་
 མོས་པ་ལས་རྣམ་པར་ སློང་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པའི་སེམས་ལས་རྣམ་པར་སློང་བར་བྱེད་པ་པའོ། །བྱང་

རྒྱལ་མེས་སྐུ་ཕེད་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རི་ལྟར་གྱུར་ན། བན་
 ཡོན་དེ་དག་ཐོབ་ཅེ་ན། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲིམས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དགོ་བ་
 སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །རི་ལྟར་ན་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡིན།
 དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐུ་ཕེད་ཆོས་ལས་མ་འདས་པར་
 སྤྱོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགོ་བ་ལ་
 གཞུགས་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིང་བཅེ་བ་ ཉིད་དང་།
 རིགས་ལ་གནས་པ་རྒྱུན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོན་པ་ཉིད་དང་།
 བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
 ལྷ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ ལ་གྲུས་པ་དང་རབ་ཏུ་འདུད་པས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 དང་། མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ལས་རྣམ་པར་
 མི་གཡོ་བ་ཉིད་དོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིམས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་དུ་
 ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དེ་ དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲིམས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་བྱམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱམས་ བས་མཉམ་པར་སོ་
 སོར་ཀྱན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྤངས་ཏེ་དགའ་བའི་
 བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཁུར་སྤངས་པ་ཉམས་སྲུ་ལོན་པར་ བྱེད་པ་ཉིད་དང་།
 མཉམ་པར་ཁུར་མ་སྤངས་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། མཉམ་པར་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ ༡༡། །དང་། མཉམ་པར་གདུལ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐབས་ཡོངས་སྲུ་ཆོལ་བ་ཉིད་དང་། མཉམ་པར་ཕན་ཚུན་
 ཆོག་ཡང་དག་པར་བཟོད་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། མཉམ་པར་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སྲུ་བསྟོ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དགེ་བ་སྟོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བད་གི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྲུ་སྟོན་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སྲུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་ལ་བཏེན་ནས། དགེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོད་པར་བྱེད་དེ། དེའི་བྱིར་
 དགེ་བ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིག་པར་ བྱ་སྟེ། མི་གནས་
 པའི་སྟོན་པ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། སྟོང་བཅེ་བའི་
 བཟོད་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱ་བའི་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
 ཉིད་དང་། ཡོངས་ ལྷ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །རི་ལྷར་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།
 གྱུན་ཆུབ་པ་ལྷུར་མི་ལེན་པ་དང་། ཁ་ཉོན་ལྷུར་མི་ལེན་པ་དང་། འཆད་པ་ལྷུར་
 མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷུར་མི་ལེན་པར་ནང་གི་སེམས་ གྱི་ནི་
 གནས་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་རྩོམ་ཞིང་། ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 སྒྱུར་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ངང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་
 མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་ མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་
 གདམས་ངག་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུས་དབེན་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་དང་ལྷན་པའི་ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ ཏེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ན་སེམས་ཅན་བརྩོན་པ་བཏང་བ་རྣམས་དང་། མི་
 འགྲོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ནམ་པར་དག་པ་འདི་ག་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་
 དང་ མཐུ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། འདི་ག་ཉེན་པའི་
 ཤེས་པས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཡོངས་
 སུ་ཚོལ་ཞིང་ནམ་པར་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་པ་ནམ་པར་དག་པའི་ཉེས་པ་
 བཞི་སྤངས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ། གཞོད་ པ་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་
 པ་དང་། མ་ངེས་པར་སྟོན་ཅིང་འདོམས་པ་ཉེས་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྤྲོས་པ་དེ་
 བཞིན་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཟང་བེད་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པས་
 ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། སྤྲ་མ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་པ་སྦྱེད་པའི་དཔེ་དག་གང་ཞེ་
 བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྦྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐོག་མ་
 དང་། བར་དང་། ཐ་མ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་
 པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་སུ་ གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལན་
 བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་གཏུགས་པའི་བྱིར་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་པར་གནས་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རང་གི་ སྦྱེས་བུའི་བྱེད་པས་དེ་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ བའི་སྤྱིར་
 རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་མངོན་པར་རྒྱན་པར་བྱེད་པས་ཆུ་ལྟ་
 བྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་ཆུའི་ལོ་ཏྲོག་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
 པ་དང་མི་མཐུན་པ་ ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་
 པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་
 ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་
 མེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་བསྐྱབས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་
 དེག་པར་བྱ་བ་ ཉིད་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པའི་
 གདམས་ངག་ཉི་བར་སྐྱབ་ བས་རྒྱང་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་
 རྒྱང་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་ཉི་བར་སྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་ ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་རྩ་བ་ལྟ་བུ་
 ༡༡། །ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་རྩ་བ་ཡར་ཀྱི་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲང་
 བར་བྱེད་ཀྱི། མར་ཀྱི་ངོ་ལ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉི་མ་ལྟ་ བྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་
 རི་ལྟར་ཉི་མ་གཟའ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་འཛིགས་པས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་ལྟར་ དེ་ནི་དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ འཛིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སེང་གོ་ལྟ་བུ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ རི་ལྟར་སེང་གོ་ཁལ་ཆེན་པོས་སྦྱིད་ལུག་པར་འགྱུར་
 བ་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་
 སྤང་པོ་ཆེ་དུ་ལ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་ཉིད་པ་
 དང་། མ་ཉིད་པ་དང་། ཆོག་འཇམ་པ་དང་། མི་འཇམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་།
 ལུག་བསྐལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དག་གིས་
 གོས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 འཛིག་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དག་གིས་
 མི་གོས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་བརྒྱ་སྤོང་བུ་
 ལས་བཅད་ན་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་ཡང་དག་པའི་རྩ་བའི་སྟོབས་སྦྱིད་
 པས་ཡང་ འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རྩ་བ་མ་ཉམས་པའི་ཤིན་ཏྲོན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ ཇི་ལྟར་ཤིན་ལྡོན་པ་ཐ་མར་རྩ་བ་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་
 ཆུའི་རྒྱན་རྒྱ་མཆོར་ བབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཆུའི་
 རྒྱན་རྒྱ་ མཆོར་བབ་ན་རྒྱ་མཆོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་
 པའི་དགོ་ བའི་རྩ་བ་དག་གིས་ནམ་པར་རྩེ་བའི་ཕྱིར་རི་རབ་ལ་གནས་པའི་ལྟ་
 ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་རི་རབ་ལ་གནས་པའི་ལྟ་ ནམས་
 རང་གི་བྱ་བ་ལ་བག་མེད་པར་དགའ་བ་མང་བ་ལྟར་ དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་ བའི་ཕྱིར་སྟོན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་སྟོན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ བའི་རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་ ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱིན་ཆེན་པོ་
 ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྐྱིན་ཆེན་པོ་ལོ་ཉོག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་དུ་བ་

མ་ཡིན་པར་ཉྱར་དེ་ བྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་གཏན་དུ་
 བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་སྦྱེས་
 བྱ་ཆེན་པོ་དག་དང་ཆེ་མེད་པ་ ལྟར་དེ་བྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐུན་ མོང་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྦྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡང་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་གྲུབ་པ་ཏ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མཉམ་པ་ལྟར་ དེ་བྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས་བྱ་བ་མཉམ་
 ཞིང་བདེ་བའི་ མོངས་སྦྱོད་ མཉམ་པའི་ཕྱིར་འདྲེས་པའི་ཆོས་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་
 བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཇི་ལྟར་འདྲེས་པའི་ཆོས་དུ་ཞུགས་པའི་ལྟ་
 རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་ པར་སྤེལ་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལོག་པར་ལྟང་བར་འགྱུར་བ་
 ལྟར་དེ་བྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་
 པས་ལོག་པར་མི་ལྟང་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་
 གྱི། གང་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་

སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཉོན་མོངས་པས་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོའི་ལྡན་ ལྡན་ལྟ་བུ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེ་འཛིག་ཉོན་ན་
 གྲགས་པའི་དངོས་པོ་ དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་པས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ ༡༡། །ཏན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོན་ཏན་དཔེ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་ པ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། དང་
 བའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས། དེ་ལ་ལྟག་པར་
 བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་བྱས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་
 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ པའི་བདེན་པའི་ཚུལ་
 བཤད་པ། དེས་པའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཚུལ་བཞིན་
 ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་ བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པ་དང་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་རྣམ་པ་བརྩུག་སྤྱོད་སྟོས་

བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་
 དང་། སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་། སྐར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ ཉིད་
 དང་། ད་ལྟར་ཁྱེད་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་
 ཡོངས་སུ་མ་གཏུགས་པ་ ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་མོས་པའི་བྱང་
 བར་དང་། བདག་མེད་པ་སྐྱེ་མ་ཤོས་བྱི་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ སྟོས་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་གང་ཟག་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་མི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་
 བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གསུམ་པོ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཡོངས་
 སྟོང་གྱི་ དངོས་པོ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་ནང་དང་
 བྱི་རོལ་དང་གཉི་ག་ མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པའོ། །རི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་
 བདག་མེད་པ་སྟོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་ཡོངས་
 སུ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་ པོ་གསུམ་པོ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ ལ་རྟག་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་བྱིས་
 པས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདག་དང་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ དམིགས་པའོ། །རྩི་
 ལྟར་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་མི་དམིགས་
 པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 བོ་གསུམ་པོ་མི་རྟག་པས་བསྟུས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཐ་སྟོད་
 ལས་ བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་དང་བྱི་ངོ་ལ་དང་གཉི་ག་མ་གཏོགས་པར་མི་
 དམིགས་པའོ། །རྩི་ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་
 གཅིག་ཁོ་ རྣམ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དེ་དག་
 ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་ གི་རིག་པ་དང་མཐུན་པ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་ པ་དྲུག་གིས་བྱིས་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་པ་ཐ་སྟོད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཆོན་ཉིད་ མི་འདྲ་བ་དམིགས་
 ཏེ། རྣམ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། བདག་གིས་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དང་། གཞན་
 དག་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཡང་
 དག་པར་ འདས་པ་དང་། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་

དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཉེན་
 མོངས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་མཐའ་སྒོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ གྱིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་
 བསྟན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་
 དང་། མི་རྟག་ པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མི་རྟག་
 པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་
 འདོགས་ པ་དང་། བདག་མེད་པར་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ ༢༡། །ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་སེམས་སུ་འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སུ་
 འཛིན་ པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་མེད་པ་དང་ཚོལ་བ་
 པའོ། །ཚོལ་བ་པ་ཡང་དེས་ གྱུན་བརྟགས་པའི་གནས་དང་། དེས་གྱུན་
 བརྟགས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་ལྔ་དང་མཚུངས་ བར་ལྟན་ཏེ།
 བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པ་དང་། སྟོས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྟོང་པའི་
 གྲུན་ནས་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
 ཉིད་གྱི་ཉེས་པ་དང་ངོ་། །དེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བྱང་བ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་
 སེམས་སྤྱ་འཛིན་པས་སྟོ་འདོགས་པ་ ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་བ་ལ་སོགས་པར་
 འཛིན་པས་སྟོ་འདོགས་པ་ནས་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ བར་དུ་འཛིན་པས་སྟོ་
 འདོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སྤྱ་འཛིན་པས་སྟོ་འདོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པས་སྟོ་འདོགས་པ་ནས།
 གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བར་དུ་འཛིན་པས་སྟོ་འདོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པ་ བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོ་
 འདོགས་པ་དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ ལ། གཞན་དག་ལ་
 ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་ཡང་མི་འཇུག་བསྐྱགས་པ་རྫོང་པར་ཡང་མི་བྱེད་
 རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་གནས་
 གང་ཡིན་ པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པས་གྲུན་བརྟགས་པ་ཐ་སྙད་ལས་
 བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ སྟོ་འདོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོ་འདོགས་པའོ། །རི་ལྷར་

སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་སྒོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གས་ཡོད་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ ལས་ཏེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་ཆོས་
 བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 སྒོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ གསུམ་གྱིས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། བཞི་
 པ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་གཉིན་པོ་དང་། འདུས་བྱས་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡོངས་
 སུ་བསྟན་པ་དང་བྱེ་ བྲག་མི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་གོམས་
 པར་ བྱས་པས་ཞེས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་
 བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པས་
 ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་
 མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ དང་འགག་པ་ཡང་
 དག་པར་འབྱུང་བ་གཉིས་སུ་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་
 ཞེས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་

ཉིད་དང་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་མི་སྤང་བའི་ སྒྲོར་
 བས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་དང་མཐུན་པའི་ ཞེས་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །རྗེ་ལྷར་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བ་སྟོས་པར་བྱེད་ ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། གཉེན་པོ་
 ཐོབ་པས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་མི་སྟོང་བ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་
 མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །སྟོན་
 པ་མེད་པ་ནི་སྲིད་པར་སྟོན་པའིའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་
 སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་གཉེན་པོ་དང་། སྟེ་བའི་རྒྱན་ དང་།
 གླུ་ཅིག་སྟེ་བའི་རྒྱན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་ བྱ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་
 པའི་སྟོགས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཉེན་པོ་
 དེས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ སྟོགས་མི་སྟོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བ་ཅེ་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ ཆུབ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །རྗེ་ལྷར་དེ་ལྷར་བྱགས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་

གིས་ཡོངས་སུ་མ་ གཏུགས་པ་ཉིད་སྒྲོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་
 མི་མཐུན་པའི་སྒྲོགས་ ༢༡། །མ་སྤངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྒྲུབ་བས་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ པ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་ བསྐྱེད་མེད་
 པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྒྲོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆེས་
 དམན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་
 བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ དང་། སེམས་རྣམ་པ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་
 སུ་བསྟན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་
 མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྤྱི་མར་བདག་ཉིད་ཆད་པར་
 མངོན་ པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་བ་ཡོངས་སུ་ བརྟགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་གཏན་དུ་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་
 པ་ཉིད་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཤིན་ཏུ་མ་
 རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་

བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ བར་ བྱེད་ཀྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆེས་དམན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བར་གནས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལས་རྣམ་པར་མ་ ཐར་པའི་བྱིར་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་བས་
 གྱང་ཆེས་དམན་པ་བས་ དམན་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་བ་ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ ཉིད་ཏུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པས་སྤྲུག་ཅིང་། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་
 ཆད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་
 བདག་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་ལ་རྣམ་པར་ འབྱུང་པ་ནི་རང་གི་ཀྱན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ ཡུལ་རྣམས་ལ་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པས་
 བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའོ། །རི་
 ལྟར་རྒྱ་ཉིད་སྒྲོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འཛིན་པ་ལ་སོ་སོར་

རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ དང་། དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་
 པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་འཛིན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་
 བ་ཉིད་དང་ དེས་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཏང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དག་ ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས་སོ་སོ་ རང་རིག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་
 པ་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལས་ ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་
 བ་ནི་འདི་ ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཚན་ཉིད་འབྲ་བར་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ གང་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཞེན་པར་བྱར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་ པ་ཉིད་དེ་ཉིད་

གྱི་མ་ཐུ་སྒོ་ས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གི་ས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་
 བའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
 བའི་སྒྲོང་བ་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་
 བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ བཅས་ཅད་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་དུ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ གསུམ་གྱིས་རིག་པར་
 ༡༡། །བྱའོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་
 ཐོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞི་བའི་བཞོད་
 པ་གཅིག་པའི་ཉན་ཐོས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱུ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་སྤྱིར་ སྐྱུ་ལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་
 མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ནི་གང་བྲག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 ཅམ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་པས་
 ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཉན་ཐོས་ ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲིང་ཟླ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་

བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ ཏུ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱད་ཅན་ཏུ་གྱུར་
 བས། དེ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ དབྱིངས་ལ་གནས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱེལ་བར་མཛད་འདུག་པར་མཛད་ ཅིང་
 ཐབས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་དེ། དེ་རྒྱ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་
 བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཞི་བ་ ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དེ་སྤྱོར་བ་
 དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་པོ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་བགྲོད་པ་
 གཅིག་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱིང་མེ་ཤིན་ཏུ་ ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་
 ཡིན་ པའི་སྤྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། ཐུག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇིགས་པའི་སྤྱིར་སྤངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་
 པའི་བསམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབ་
 པའི་སྐྱེལ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདི་ལྟ་ ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་གནས་
 མཆུངས་པར་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆུངས་

མཉམ་པར་གྱུར་པ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་
 ལྟ་མ་ ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་དེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པར་བཤད་ཀྱི། རྒྱལ་
 པོའི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ ཏུ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཞི་བའི་བགྲོད་པ་
 གཅིག་པའི་ཉན་ ཐོས་ཀྱི་བྲག་བྱ་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 ནི་བསམ་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡང་
 དག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རིགས་དང་། གཏུང་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐུ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཀྱི་
 འོས་ཉིད་དང་། བྱད་པར་ ཅན་ལས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་དང་། འབྲུང་བའི་ཉེན་ལས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་འདུ་
 བྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་
 གཅིག་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པའི་བསམས་པ་ཅན་ཡིན་ ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ཞི་ བ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཆུང་ ཏུ་དག་དང་

ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཡང་དག་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ དཀར་པོའི་ཆོས་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྷན་ པ་
 ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསོག་དང་ གསོབ་ཏུ་བྱེད་པར་ཟད་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཉན་ཐོས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ཆོས་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ ལས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདུ་བྱེད་
 དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་ངན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
 ཡང་དག་པར་གྱུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ནི་
 བཙོན་འགྲུས་ བརྩམས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། །སེམས་ལེགས་པར་
 མཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་ པའི་
 ཕྱིར་བར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཟུང་
 གི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ༢༡། ཉན་
 ཐོས་ནི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་
 ཡང་ ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་རུས་སོ། །ཉན་
 ཐོས་ནི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ཀྱང་ངི་ ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་
 པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་
 བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡིན་ནོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་མཐུ་དང་ཤེས་པ་
 དག་གིས་ཉན་ ཐོས་ དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲན་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་
 པའི་སྤྱིར་དེ་ ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ནི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་
 ཡིན་ཡང་ངི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ ཟད་པ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲན་བ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་ ཉེན་གྱི་
 སྤྱིན་གནས་གྱི་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་དུ་ཉན་ཐོས་པས་
 ཆེས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ ལ། དེ་དག་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་དེ་དག་
 ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ བློ་གཉིས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པའི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གིས་སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སླིན་པར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སླིན་
 བར་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་རྟེན་པ་དང་། རི་ལྟར་
 རྒྱ་ཡོངས་སུ་སླིན་ བར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་
 དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱུ་བ་པ་པོ་དང་གཡོས་མཁན་ལ་ངོ་མཆར་གྱི་སྒོ་འབྱུང་
 བ་ལྟར། ཟ་བ་པོ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་ བར་
 སྒྲངས་ཏེ་གནས་ཤིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མས་ ཡོངས་སུ་གཟུང་ཡང་།
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པས་ཀྱང་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་འབྱུང་ བར་འགྱུར་གྱི། ཉན་
 ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་འབྱུང་ངོ། །འཇིག་
 རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་དག་གིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་

གང་ ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁམས་འཕོ་
 བ་ཡང་རུང་། དུལ་གཞན་ ཉུ་འཕོ་ཡང་རུང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འཕོ་ཡང་རུང་།
 གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་འབྱུང་པོའི་གདོན་
 གྱིས་བརྒྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཉི་བར་སྟོན་པས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ན་སྒྲན་པ་སྒྲན་ མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་སེལ་
 བའི་གཉེན་པོ་དང་། འབྲིང་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་སྤྱད་པ་ཉིད་དང་ རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་བྱེད་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། བྱིན་ཅི་
 ལོག་བཞི་པོ་བསྐྱས་པ་དང་། རེ་རེ་དག་གིས་ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་པར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ བརྟེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 འབྲིང་གང་ཞེ་ན། རང་རང་གི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 རགས་པ་བསྐྱལ་བའི་དུལ་ལ་འདོད་ ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་

གིས་ཀུན་ནས་དགིས་པའི་གནས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་
 པར་གཏང་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་
 བྱང་ ལུ་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ན།
 དེ་རྣམ་པར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱོམ་པ་དེས་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་
 ཡང་མི་བྱེད་ ༢༡། །པར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉི་བར་གཏང་དེ་གནས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་
 དེ། དེ་རབ་ཏུ་བཟུང་བས་ལུས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀུན་ནས་
 དགིས་པ་འབྲིང་འབྱུང་ བར་འབྱུང་བ་དེ་རྣམ་པར་གཞོན་ བར་འབྱུང་
 རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འཛིན་ཉིན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སྤངས་ཏེ། གཉིན་པོ་ལ་གནས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱེད་
 དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིངས་པ་དང་། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་སྒྲིངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ངན་པ་དང་ལམ་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 རགས་པ་དང་འབྲིང་སེལ་བ་དང་རྣམ་པར་ གཞོན་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 གཉི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་མནན་
 པའི་ཀུན་ནས་ ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤྲ་མོའི་གཉེན་པོར་བྱུར་ པའི་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་དེ་
 ལ་གནས་གསུམ་ལ་མཁས་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་
 དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་མོས་པ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་མོས་
 པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལྟས་པ་ ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་མི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་
 མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོས་ལྷུང་ནོད་པ་ལ་
 མི་ལྟོས་པར་སོ་ སོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་འབད་བ་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟོག་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་
 ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་

ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ གྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །སེམས་གྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་
 ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དམིགས་པ་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བྱུག་
 གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེ་བྲག་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །སེམས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་པ་དང་། འཇུག་པ་
 དང་། རྒྱ་བས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ལུས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་པ་ལས་ནི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་ འོ། ། དེ་ལྟར་འབྱུང་པ་རང་གི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱན་
 གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་དཀའ་བར་འཇུག་པ་
 དང་། མེད་པའི་བག་ཆགས་པས་དབང་བསྐྱར་བས་འཇུག་པ་ལས་ནི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ ཡིན་འོ། །གང་དུ་རྒྱ་བ་དང་ངི་ལྟར་རྒྱ་བ་ལས་ནི་ཀུན་
 ནས་ ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་མི་དགེ་བ་ལ། རེས་འགའ་
 ནི་དགེ་བ་ལ། རེས་འགའ་ནི་ཡུལ་ལ། རེས་འགའ་ནི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་
 བ་ལའོ། །རེས་འགའ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
 རྒྱ་བ་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་ པ་རེས་པར་མི་གནས་པ་དེ་

ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ནས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས། འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་བ་དང་།
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་ཕྱག་ཐོབ་ཅིང་རྒྱ་
 བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཡིན་པ་
 དང་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་བསྐྱབ་པ་དག་ གིས་རྣམ་
 བར་མི་ངོམས་པར་བྱེད་ པ་དང་། དག་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ན་དེ་
 སྤང་བའི་སྤྱིར་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ དང་། མི་དག་བ་ཡང་དག་
 བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྱོར་བ་དང་།
 རྒྱད་པ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དག་གིས་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་
 ༡༡། །དང་། བག་མེད་པའི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་དག་བའི་རྩ་བ་བྱས་པ་དང་མ་
 བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱིར། གཏན་དུ་པན་པ་འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སོ་
 སོར་བརྟགས་ཤིང་སོ་སོར་ཉེས་པར་རྣམ་ བར་ འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ལྷ་རྩེ་དེ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དཔེའི་
 དངོས་པོ་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱང་རྣམ་པར་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་ བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བཙོན་པས་ནི་སེམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་སྐྱབ་པར་ བྱེད་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཀྱི། དེ་ལྷ་རྩེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཙོན་
 པར་བྱེད་པས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་ བའི་རོ་བོ་
 ཉིད་དུ་ནི་མི་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན་མཐོང་
 རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུས་པ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དུས་
 རྣམས་སུ་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྷ་རྩེ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཐ་
 སྙད་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ ཡིན་པའི་བྲིར། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བ་ལས་ཡང་ དག་
 པར་འདས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འགྲོ་བ་
 འབྱུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ལས་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ ལ་རིགས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཁམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཆེ་
 འདི་ལ་དངོས་པོ་ལྟ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བྱ་
 བའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 པའོ། །ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་དངོས་པོ་བྱུག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་སྤིད་པ་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལས་
 ཡང་དག་ བར་འདས་པ་དང་། དེ་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་ བར་འདས་པ་
 དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བའི་འགྱོར་བ་དང་རྐྱད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། དེའི་གནས་ལུང་
 དུ་མ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབ་པ་དང་སྟོས་པ་དང་ རྗེས་
 སུ་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་ འདས་པ་དང་། དེའི་གནས་ལུས་སྣ་ཆོག་གས་

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་
 བཞིར་རྣམ་པ་དབྱུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །རྣམ་པར་མ་དག་པའི་
 གནས་སྐབས་ནི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ ཕྱིར་
 རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རོ་གཅིག་པ་
 དང་། ལུས་དང་སེམས་ དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ནི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་མཐུན་པར་ ལྟ་
 བའི་རྣམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་
 གནས་སྐབས་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འདི་
 དག་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཤི་ལ་སོགས་པའི་ འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་
 ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་འགྱུར་

བའོ།། །།བམ་པོ་བཞི་བཅུ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐ་མའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གདམས་ངག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་སྟ་སྟེ་བརྟུ་
 ༡༡། །སེམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་བ་འདུལ་བས་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལྷག་པའི་སེམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་
 མེད་པས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་གུན་
 ནས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བརྟུ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རི་ལྟར་སེལ་བར་
 མི་བྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་མ་བསྐྱལ་བ་དང་། རི་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 རི་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གུན་ནས་བསྦྱོངས་[*BSLANG?]
 པའི་བརྟུ་སེམས་དང་། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་ལ་གལ་
 ཏེ་ཡུལ་ལས་སམ། གཞན་ལས་བྱུང་བར་སེམས་ན། དེ་ནི་སེལ་བར་མི་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱིས་སམ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་
 འཕྲོགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ལ་བསལ་ན་གཅིག་
 གྱུང་མ་བསལ་བར་བསྐྱ་བར་བྱ་ལ། གཅིག་བསལ་ན་གཅིག་གྱུང་བསལ་བར་

བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། མ་བསལ་བས་ནི་སྟོམ་བ་ལ་གནས་བ་ཡང་ལྷག་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ལས་ ཉམས་པར་འབྱུར་ན། སྟོམ་བ་ལ་གནས་བ་མ་ཡིན་བ་ལྟ་སྟོས་
 གྲང་ཅི་དགོས། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གགས་ནི་དམིགས་བ་ལས་
 རྣམ་པར་གཡེང་བའི་འཁྱལ་བ་ཡིན་ རོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་བ་ལས་
 བརྩམས་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྩོན་པའི་གགས་ནི་ འཇིག་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་བ་ཡིན་རོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་བ་ལས་བརྩམས་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་བརྩོན་པའི་གགས་ནི་ངོ་བོ་ ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉོགས་བ་དང་རྣམ་པར་ཉོག་
 པའི་འཆིང་བ་ཡིན་རོ། །བསྐྱབ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་བ་ལ་
 བསྐྱབ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ བརྒྱད་དང་བསྐྱབ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རོན་མེད་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཞེན་བ་ལས་འཆིང་བ་དང་། འཆིང་བ་ལས་བར་ཆད་དང་། བར་ཆད་ལས་ངི་
 མ་དང་། ངི་མ་ལས་ཐོག་ཐོག་དང་། ཐོག་ཐོག་ལས་མ་དང་། མ་ལས་ཡོངས་
 སུ་གདུང་བ་ དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་དཀའ་
 བ་འབྱུང་བའོ། །བསྐྱབ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནི་དེ་དག་ལས་
 བསྐྱོག་བ་ཁོ་ན་ལས་རིག་ པར་བྱའོ། །ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པའི་དགོ་སྦྱང་

གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་གི་ ཚུལ་ལ་
 མི་ལྟ་ཞིང་ཆ་ལུགས་དང་རྟགས་མཐུན་པ། ཆོ་ག་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཡོངས་
 སྒྲོང་དང་། བཙོན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། ལྟ་བ་དང་། བསམ་པ་མི་མཐུན་
 པ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ཡོངས་སུ་གཞོལ་བ་དང་། ལྟག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་
 རྟགས་མཐུན་པ། ལྟག་པའི་ སེམས་དང་རྟགས་མཐུན་པ། ལྟག་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་རྟགས་མཐུན་པ་ལ། དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་
 དང་། སྒྲ་ལ་ཡོངས་སུ་གཞོལ་བ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མཐུན། ལྟག་
 མཐོང་གི་ཡན་ལག་དང་མཐུན། དེ་གཉི་ག་བསྐྱོམ་པའི་ཡན་ལག་དང་མཐུན།
 དེ་གཉི་གའི་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མཐུན། དེ་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་མི་
 མཐུན་པའོ། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་
 བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོར་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྟགས་པ་དང་། མཐར་
 ཐུག་པར་འགོ་བས་སོ། །ཆེ་འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་ སྒྲོ་བའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཆེ་རབས་
 སྒྲ་མ་ལ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོར་བས་ནི་སྒྲོར་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་
 པའི་ཕྱིར་གང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་

ལྷན་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་ནི་
 བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་ བྱའོ། །གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་
 མི་འཛོག་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་དགོན་མཆོག་གི་བརྟུང་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཐར་པའི་བརྟུང་འོ་
 བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ནི་རྟོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་ པར་
 བྱའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་ཤིན་ ༢༡། །དུ་
 བསྐྱོམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། མི་འཛོགས་པས་ནི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ན་མིང་དོན་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བ་ཕྱན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱད་པ་དང་། བསམ་པ་
 ཡང་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱད་པས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བ་ཕྱན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ ཆོག་པར་འཛིན་པ་

དང་། སྤྲོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་ཏེན་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཏེགས་པར་བྱེད་པ་དེ་རོ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་ འཛིན་
 པའོ། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དགོ་སྤྲོད་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་མིང་དོན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་ ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་ བ་ཡང་ཤུན་སུམ་ཆོགས་
 ལ་སྤྲོད་པ་ཡང་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པས་སོ། །བརྟུང་བཏགས་པའི་སྤྲོམ་པ་ལ་
 གནས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་
 ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་གཉིས་པོ་འཛིན་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་ བས་ཀྱན་ནས་ དགྱིས་པས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་
 མཁས་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་གཉིས་སྤངས་སུ་བེན་ཀྱང་འཛིན་ཏེན་
 པའི་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བསྐྱུལ་
 བ་དང་། འཛིན་ཏེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྲོམ་པ་ ཐོབ་ཅིང་འཛིན་ཆོགས་
 ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བསྐྱུལ་དུ་བེན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མ་བསྐྱུངས་ཤིང་ཆོས་ བགད་མེད་
 པས་སྤྲུག་པས་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་དང་། སྤྲོན་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤངས་སུ་
 བེན་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་མོས་པས་ཚུལ་ བྱིམས་ཉམས་
 པའོ། །དོན་དམ་ པའི་སྤྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་

བ་ཉིན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉིན་པོའི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་དང་ལྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་བཞི་ ལ། སྒྲོས་པའི་
 ཚོས་གང་དག་དམིགས་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ བྱིས་ས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་པའི་ཚོས་
 རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ལྷུང་བའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་།
 བསམས་བཞིན་ ཏུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་།
 དེའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
 བའི་སྒྲོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྟན་པའི་ མིང་དང་།
 གཟུགས་དང་། བྱི་མར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། འབྲལ་ལ་དེའི་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 གྱུན་ནས་དགྲིས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཟག་ལ་ཉལ་བ་ལས་དེ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་
 དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་བ་
 དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ པར་གཟུང་བ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བ་
 མེད་པ་དང་། དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

དེར་འདོགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེར་འདོགས་པ་དང་། ངག་གིས་
 འདོགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེར་འདོགས་པའི་སེམས་ དང་། དེར་
 འདོགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་ཡང་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གོང་དུ་
 གྱེ་བ་ལས་འཛིག་ཏེན་པ་དང་། འོག་མ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལས་འཛིག་ཏེན་
 མེད་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་མི་གནས་
 པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡང་དམིགས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བདག་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་ཆོམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་དག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ ཡང་དམིགས་པ་ སྟེ།
 དེ་ལྟར་སྟོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་
 བར་གྱུར་ པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཆོགས་ སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་
 རིག་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཉོན་ ༢༡། །མོངས་པ་ཆུང་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟེས་བྱ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་ཆུང་མི་ཟ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་མོས་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ་ནི་
 རྒྱ་གཉིས་ གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ཉི་ལྔ་བར་
 བརྟགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་ཤེས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གདུལ་བའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་
 བྱ་སྟེ། ལུས་མཐུན་པ་དང་། མོས་པ་མཐུན་པས་ མཐུན་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
 དང་། གྱུན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉི་ལྔ་བར་འཛོག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པའི་
 གདམས་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་སྟོན་
 པའོ། །གདམས་ངག་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 དང་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྐྱག་ པ་དང་འབྲུག་པའི་གནས་སྟོན་པ་དང་།
 གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 ལ་སྐྱག་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྟོན་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་མཆོག་ཏུ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་ལས་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དུ་མངོན་ པར་ཞེན་ཅིང་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་
 དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱག་པའི་

རྒྱ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ དག་པའི་
 ལམ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་བྲལ་བར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ལ་སྒྲག་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་ བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་
 བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ ཞེན་པས། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོག་སྒྲ་དགས་ཀྱི་མིང་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མིང་དུ་ འདོགས་པ་དང་།
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ལ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཀྱི་མིང་དུ་ཀུན་
 ཏུ་ རྟོག་པས་སོ། ། བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་གི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་དེ་གཉི་
 གའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། ། ལྷེམ་པོ་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་
 གང་ཞེ་ན། ལྷེམ་པོ་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བརྗོད་པའི་
 གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
 དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བརྗོད་པ་ལ་གོམས་པའི་མིང་གི་སྒྲིད་ཡུལ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ སྤྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། ། གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ནི་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པར་ འགྱུར་ལ། གཉིས་ སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལས་ནི་
 རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་སུ་མ་
 གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཐ་ སྟོང་ལ་གོམས་པའི་མིང་གི་སྟོང་
 ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དང་། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་
 གོམས་པའི་ཤེས་པའི་ སྟོང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ནི་
 གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ འགྱུར་ལ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལས་
 བྱི་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྗེས་པོ་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་
 པ་ལྟ་དང་། དེའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་
 འབྲས་བུའི་པན་ཡོན་སྤྱན་ སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ལ་ བརྟེན་ནས་ལྗེས་པོ་
 ངག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོན་པའི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་
 པ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། གང་སྟོན་
 པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པ་དེ་དག་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་

བའོ། །འབྲས་བུ་ སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་
 སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱ་
 ངན་ལས་འདས་དབྱིངས་དང་། འཕགས་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
 རང་གི་དབྱ་ལས་རན་པར་རྒྱལ་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དག་ ༡༡། །ལས་རྣམ་
 བར་རྒྱལ་བའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུའི་པན་ཡོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི་སྟོན་པ་ལ་
 བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་། དད་པས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། འཁོར་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་དང་། སྦྱིན་གནས་གྱི་དངོས་པོ་
 ལས་ཡོངས་སུ་ མི་ཉམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་ཆོས་གྱིས་སྦྱུལ་བ་ཡིན་ བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་གདམས་ངག་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་རིག་
 བར་བྱ་སྟེ། ཞིང་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་དུས་ན་དབང་སྤྱག་གི་བདག་པོ་ ཆེན་པོ་
 ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཡུལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་
 དང་། དེའི་གནས་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། ལུས་སྦྱོང་བའི་དུས་ན་ལྟ་བ་དང་། ལས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བས་
 སོ། །དེ་ལ་དབང་སྤྱག་གི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་བེལ་

གྱིས་གཞོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྷན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེན་པ་དང་། རྩ་བའ་པ་དང་མི་བའ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 བདེ་བ་རྩ་ཆུང་དུ་དང་རྩ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པ་དང་། དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེས་དེ་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། ། དེ་ལ་ལྷན་ཀྱི་སྟོན་
 པས་ནི་སྟོན་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་རྣམ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་
 བ། ལྷ་ངན་གྱི་རྩའི་སྟོན་དང་། འབྲིས་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་དང་།
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ལས་ཀྱི་སྟོན་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་
 རྩའི་སྟོན་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་ལྷས་ཀྱི་སྟོན་དང་། ལྷས་ལས་སུ་
 མི་རུང་བའི་སྟོན་ནོ། ། དེ་ལ་ངག་གི་སྟོན་པ་ནི་སོ་སོར་ཀྱན་དགའ་བར་བྱེད་
 པའི་དུས་ན་སྟོན་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་རྣམ་པ་ལྷ་གང་
 ཞེ་ན། འཇིགས་པས་འཁྱམས་པའི་སྟོན་དང་། ངག་རྩལ་པོའི་སྟོན་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤངས་ནས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་གཏམ་བརྗོད་པའི་སྟོན་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་དང་། ཆོས་མཐུན་
 པ་ལ་གྲོས་མི་འདེབས་པའི་སྟོན་ནོ། ། ངག་གི་སྟོན་པ་ནི་ཀྱན་ཤེས་པ་བརྟ་སྟོན་
 པའི་དུས་ན་སྟོན་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་རྣམ་པ་ལྷ་གང་

ཞེན། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བརྗེད་ངས་པའི་སྐྱོན་དང་། ཆོག་སྒྲིལ་འགལ་བའི་
 སྐྱོན་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་། བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་ལྷ་ལ་ཁྲོ་
 བའི་སྐྱོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ནི། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་
 སྐྱོན་རྣམས་པ་ལྷ་སྤངས་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ་ཆེ་འདི་དེ་དོན་ལས་
 བརྩམས་ནས་རྣམས་པ་བཞི་དང་། ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ཐ་མ་
 གཅིག་སྟེ། སྐྱོན་རྣམས་པ་ལྷ་གང་ཞེན། ད་ལྟར་བྱང་བ་དང་འདས་པའི་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དང་། འཆབ་པ་དང་འགྱོད་པའི་
 གཏུང་བས་སྒྲིག་པ་འཆབ་པའི་སྐྱོན་དང་། འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་ཁོན་གྱི་ཤ་སྐྱོན་པར་འདོད་པས་འདོད་པའི་སྐྱོན་དང་། ལྷ་བ་
 ངན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་སེམས་རྣམས་པར་འབྱུངས་པས་བརྗེད་
 ངས་པའི་སྐྱོན་དང་། བདག་ ཉིད་བྱེད་དུ་གསོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 སྐྱོན་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུང་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་
 པར་སྐྱབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་པར་དུ་ འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་མ་
 ཡིན་ པའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་དུ་གསོད་ཅིང་དེར་སྐྱོན་པས་

སྒྲོན་ལམ་གྱི་ སྒྲོན་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྒྲོན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་
 མོས་པའི་པན་ཡོན་ཆད་མེད་གྲངས་ མེད་དེ་དེ་བས་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་
 བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན་ ཆེས་ཆད་མེད་གྲངས་
 མེད་པ་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་
 མི་སྣང་ངོ་། །ཡུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཡུང་པོ་མེད་པའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པའི་སྣེ་མ་ནི། བྲལ་ དང་ཆེ་ཡི་འདུ་བྱེད་དང་། །ཁྱུར་དང་གནས་དང་
 ཁྱད་པར་དང་། །ཡོད་དང་ཉག་དང་བདེ་བ་དང་། །བྱེ་བྲག་གཞན་དབང་བྱ་བ་
 ཡིན། །ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཡུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། མ་བྲལ་
 ༡༡། །བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། བྲལ་བར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། མ་བྲལ་བར་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། བྲལ་བ་དང་། མ་བྲལ་བར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་
 ཉི། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྤྲུག་ བསྐྱེད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བའི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་

སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་ནི་བྲལ་བར་ བརྗོད་པར་བྱའོ། །བགྲེས་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དང་། རྟོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཁམས་མ་སྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། དུས་ ཆོགས་འབྱུར་པ་ལས་བྱུར་པ་དང་། གཞོད་པ་ལས་བྱུར་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དང་ནི་མ་བྲལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་
 ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་
 བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་
 རྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཞོན་བཞིན་དུ་
 གནས་ཤེ་ན། སྤྲུམ་པ། ལུས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་
 བ་ལ་ལས་ནི་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བར་ལུས་ལ། ལ་ལས་ནི་མི་ལུས་པ་དང་།
 ལ་ལས་ནི་ཆེའི་འདུ་ བྱེད་བསྐྱེད་བར་ལུས་ལ། ལ་ལས་ནི་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་
 ན་ བཞིན་དུ་མ་འགགས་ཤིང་། གཞན་དུ་མ་བྱུར་པ་ཡིན་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་ལ་འབྱུར་བ་མེད་ན། དེའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ བྱུར་པ་དེ་
 གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་བྱུར་པ་མེད་ན་ནི་སྤྱི་ཕྱིར་གནས་
 མཉམ་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་ཅིང་ལམ་འཇུག་པར་

འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དག་བཅོམ་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་
 མཆེད་དྲུག་ལས་ གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ས་
 བོན་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལས་གཞན་དང་ གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་
 མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ཅིན་
 ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་གནས་གྱུར་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་
 ཞེས་འདྲི་བ་དེ་ ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ འོ། །གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་
 མེད་དུ་ཅིན་ན། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཁོ་ནར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
 སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 ལམ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་གནས་གྱུར་པ་ནི་
 ཡོད་པ་ཁོ་ ནར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་གྱུར་པ་
 དེ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། །མངོན་ཞེན་བག་
 ཆགས་ཀུན་ཉོན་མོངས། །མངོན་ཞེན་བག་ཆགས་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་རྣམ་

བར་བྱང་བ་ཡིན། །འདི་ལ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ བའི། །ཁམས་ཡིན་གནས་
 གྱུར་དེ་ཉིད་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་དག་པ་སྒྲ་མེད་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བ་ལང་གསོད་པའམ། བ་ལང་
 གསོད་པའི་སྟོབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བ་ལང་གསལ་པའི་མཆོན་རྟོན་པོས་བ་
 ལང་བསལ་ ནས། ནང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཅིང་གཏུབས་ཏེ་བརྟུངས་ཤིང་
 དཔྱལ་ནས། ལ་ཐམས་ཅད་དང་། རུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུབས་ནས་སྤྱིར་བ་ལང་གི་ཀོ་བས་གཡོགས་པར་
 གྱུར་ ན། བ་ལང་དེ་ཀོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 བར་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དག་བཅོམ་པ་གནས་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མཆོན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅད་པ་ཡང་
 ཀོ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་ སྦྱེ་མཆེད་དུག་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། །མི་ལྡན་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་གནས་གྱུར་པའི་མཆོན་མར་
 འཛིན་པ་ཡང་སྟོན་གྱི་འཛིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ འཕགས་པ་ཡིན་པར་རིག་
 བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་དང་

༡༡། །མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས། གཞན་དག་ལ་བདག་གིས་མཆན་མ་འདི་དང་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་
 མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་ཕྱང་པོའི་
 ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་ སུ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདའ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མཆན་མ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་ ཅིང་། རིམ་གྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་ ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མེད་པ་མི་སྦྱེ་བས། དེ་ནི་
 འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་ མེད་པ་ལུས་
 སོ། །དབྱིངས་དེར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་
 ཡང་མི་འགོ་ལ། དྲི་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། མིའམ་ཅི་
 ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གཞོད་སྦྱིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞིང་། མི་ཉིད་ ཀྱི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན་དེ་ནི་

སྤྱི་གས་བཅུ་ཉི་མེ་མས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་
 རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རིགས་བཅུ་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཐམས་ཅད་པོ་
 གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གྲངས་སྟུ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབྱིངས་འདི་
 རི་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིག་པ་དང་མཐུན་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱ་ངན་
 ལས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་སྟུ་ཡོངས་སྟུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་ བ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་
 ཅི་ན། སྤྱས་པ། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་གྲངས་སྟུ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་གྲངས་སྟུ་ཁས་མི་
 ལེན་ བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པའི་
 གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གདང་འབྲེལ་ བ་ ཡིན་ལ། ལྷུང་པོའི་ལྷག་མ་
 མེད་པ་ལ་གནས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གདང་འབྲེལ་བ་ མེད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ ལས་འདས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་དེ་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་གི་གནས་མེད་
 པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དབྱ་བཅོམ་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་
 མཆེད་རྒྱག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་
 བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ཡོད་ཀྱང་
 རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། གནས་གྱུར་པ་ལ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་རེ་
 ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དབྱིངས་
 དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
 དགག་པར་ བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་ སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ཡོད་
 པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡོད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུར་བརྗོད་པར་ བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྤྲོས་
 པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཕུང་

པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་
 པའི་ དབྱིངས་ན་གནས་གྱུར་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་མི་འཁྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་མི་འཁྲུགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྟོན་ཡོད་ལ་སྤྱིས་མེད་པར་
 ཡང་མི་ རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་དེ་ནི་བྱང་བ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། འབྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཅུ་ལྟར་དང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསེར་

༡༡། །ལྟར་བཟང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྤྱིན་དང་ཁྲག་ན་
 དང་བལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྟག་
 པར་བརྟེན་པར་བྱའམ། མི་རྟག་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། རྟག་པར་
 བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
 པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་། མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། མ་སྦྱེས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་བདེ་བར་བརྟེན་པར་བྱའམ། བདེ་བ་མ་ཡིན་
 པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། རོན་དམ་པའི་འདེབས་བདེ་བར་བརྟེན་པར་
 བྱའི། ཆོར་བའི་བདེ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་

དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ བ་རྣམས་ ལ་བྱེ་བྲག་གམ། བསམ་
 བའམ། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་འགའ་ལྟ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱི་བ། མེད་དེ་འདི་ལར་
 དབྱིངས་དེ་ལ་ནི་དམན་པ་དང་། འབྱིང་དང་། བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་པར་
 གཞག་པ་ཡང་མེད་ལ། མཐོན་དམན་ཡང་མེད་ལ། བཟང་ངན་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་མེད་དེ།
 འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ནི་སློབ་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་
 ངན་ ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་པ་མི་མངའ་ བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྤྱི་བ། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་པ་ལ་ནི་སློབ་པ་ དང་བཅས་པ་དང་སློབ་པ་མེད་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
 ཡོད་ཀྱི། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་པ་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་ པར་ གཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་
 ཅིང་འགགས་པའི་ ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དབྱ་བཅོམ་པ་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ གནས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ མ་འགགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་
 ཞྭ། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ལ་སྒྲིས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་
 ལ་ནི་ཡུང་པོའི་ལྷག་ མ་མེད་པ་ལ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་
 ཁོ་ རྣམ་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ ཡང་
 སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཅེའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 མཛད་མི་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། སྒྲོན་སྒྲོན་ལམ་ བསྐྱོམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡུང་བའི་
 བསམ་པ་མེད་པ་ ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་མི་
 བྱེད་དོ། །ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱི་དན་ལས་འདས་ པའི་ཐག་ པ་མེད་པའི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི། གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། གཞན་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་འདས་པ། ཅི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་དབང་ཐོབ་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དབང་ཐོབ་ པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དབང་ཐོབ་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དབང་ཐོབ་ན་ཅི་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། ལ་ལ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ལ་ལ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པར་གྱུར་ནས། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་ པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་དུ་ མངོན་དོ། ། དེ་
 ལས་གཞན་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། ། གང་གི་ཆེ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 དེ་གང་གི་གངས་སུ་ཡང་བགང་བ་མ་ཡིན་ན། རི་ལྷར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅི་ན།
 སྤྲུལ་པ། སྟོན་ ༢༡། །ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ལམ་དེ་ལྟ་བུ་
 བསྐྱེམས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྷང་བར་ བྱའོ། ། ལྷང་ངོ་སྟུང་དུ་དེ་
 ལྷར་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་སྟོན་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་དབང་ གིས་ལངས་

ནས་ཡང་སེམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་
 ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བ། ཅི་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་
 ཞིང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག། པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་ལ་གནས་ཞིང་བྱེད་ ཅི་ན། ལྷས་པ། ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཞིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུང་
 པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་རྩོམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་ བྲལ་ཞིང་། འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་ལ་གནས་ཞིང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག། པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅི་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ལྷན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་ བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཤེ་
 ན། ལྷས་པ། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བསྐྱིངས་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

རོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
 ལས་ཤིང་ཆེར་དགོངས་ནས། རིགས་གྱི་བྱ་ལོར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་
 གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འདི་བསྐྱེད་པ་ལས་པ་རོལ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱང་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཤིན་
 ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་
 ཆེའི་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ནས་དབང་པོའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་།
 སྤྱི་ལ་པའི་ལུས་གྱིས་ཆོས་མཐུན་པ་པ་དག་ལ། བྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལས་འདའ་བ་སྟོན་པར་
 བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་དེ་ནི་བྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་སོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 སོ། །དེ་དབང་པོའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་
 གར་འདོད་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟ་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ན། སེམས་ཅན་

བལ་པ་གཞན་དག་གི་ས་ལྷ་སྒྲོལ་གྱི་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་དབེན་པར་
 གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་ལན་
 མང་དུ་གནས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲོགས་གྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བག་མེད་པ་ན། ཡང་དང་
 ཡང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱེལ་
 བར་མཛད་དེ། ཡང་དག་པར་སྐྱེལ་བར་མཛད་པ་ན་ ཡང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བག་ཡོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན། ཅིའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐས་པ།
 རིགས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ནའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཉིད་ལ་ཡང་
 དག་བཅོམ་པ་ལ་ལ་ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་ལྟ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ལྟ་ ངན་ལས་འདའ་
 བར་བྱེད་ལ། ལ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཁོ་ནས་བྱེད་པའི་བྱེ་

བྲག་སྒྲུང་བས། དེའི་སྤྱིར་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉིད་ཀྱིས་ན་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་ སུ་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་
 ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་ ༢༡། །ནི་སློབ་
 པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློན་ལམ་ལས་རྣམ་པར་ ལྟོག་
 པར་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་མི་སློབ་པར་གྱུར་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་
 རྒྱུན་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་ལ་ ལྟོས་ནས་ལྟོག་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ རྒྱུན་ཉིད་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པས་གྱང་ཡོངས་
 སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་གཤམ་
 ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ བཏང་སྟོམས་སུ་
 བཞག་ཅིང་དེ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའི་རྒྱས་ཐེག་ པ་
 དམན་པས་ ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུན་སྤྱིང་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་
 དག་ཉིད་པ་ན་ཐེག་པ་དམན་ པས་གྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
 འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་དེ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་

སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ནས་ཕྱང་
 བོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདའོ། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཅི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། འོན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 རིགས་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་
 ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་གྱི་
 རིགས་སུ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གནས་དེར་བྱགས་པ་དེ་ལ་
 རི་ལྟར་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་། ག་བའི་འཛིགས་པ་
 ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་དང་གཞན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱང་བོའི་
 ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བརྩུར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་དག་གཏན་དུ་མཛད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་
 བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱུ་མ་མཁན་གྱི་དཔེ་དང་། དེད་དཔོན་གྱི་དཔེ་

དང་། གྲུབ་པའི་དཔེ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ བཞིན་དུ་བཟུ་བར་
 གྱུ་ལོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་སྣ་ཆོགས་གཞན་དག་ལ་མོས་པས་སྐྱོད་པའི་
 སར་ཚུད་ པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཚུང་དུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ནི་མོས་པ་ཚུང་དུས་འཇུག་གོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་མོས་པ་
 པ་འབྲིང་གིས་འཇུག་གོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་མོས་པ་
 ཆེན་པོས་འཇུག་ཀྱང་མོས་པ་རྣམ་པར་དག་ པ་དང་། ཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། སར་ཚུད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ནི་ ཐམས་ཅད་དུ་མོས་པ་སྤྲ་མ་ལས་
 ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཆེས་གྱུ་ཞོམ་པ། སོ་སོ་རང་གི་རྣམ་པས་གྲུབ་
 པའི་མོས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འཇུག་ གོ། །ས་གཉིས་པར་ཚུད་པ་རྣམས་ནི་
 དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་འཇུག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགྲ་
 པའི་བར་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་ དུ་
 འཕགས་པའི་མོས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འཇུག་གོ། །བྱང་ ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ས་བཙུ་པར་ཚུད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་དེ་དག་ལ་མོས་

བ་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསང་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྟོག་གཤམ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་གཞག་ནས། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ ༣༣། །བརྒྱལ་བའི་ལན་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
 གཅིག་ནས་བརྟག་པ་དང་། ཆོག་གོང་མ་དང་སྐྱར་བ་དང་། ཆོག་འོག་མ་དང་
 སྐྱར་བ་དང་། ལུ་བཞིར་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།
 འཛོལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ས་དང་ས་དག་གི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྟོགས་ཅམ་ཞིག་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 པས་རྟོགས་འདི་དང་། བསྐྱུ་བ་འདི་དང་། ཚུལ་འདི་དང་། གཏན་ལ་དབབ་
 པར་བསྟན་པ་འདིས་གཞན་དག་གྱང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་
 དང་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་ཏེ། རྣམ་པར་

གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་དེ་ལས་གཞན་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
 པའི་ས་རྣམ་ པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱས་པ་རྫོགས་སོ། ། །ཀྱ་གར་གྱི་
 མཁན་པོ་པོ་བླ་རྒྱ་མཁས་དང་། སུ་རེ་རྒྱ་པོ་རྟེ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བརྩེ་ཡེ་
 ཞེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ པའོ། །